

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 16. detsember 2021
(OR. en)

15096/21

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0424(COD)

ENER 561
ENV 1013
CLIMA 456
IND 388
RECH 568
COMPET 915
ECOFIN 1257
CODEC 1662
IA 209

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	15. detsember 2021
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2021) 804 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS taastuvallikatest toodetud gaaside, maagaasi ja vesiniku siseturu kohta (uuesti sõnastatud)

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2021) 804 final.

Lisatud: COM(2021) 804 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 15.12.2021
COM(2021) 804 final

2021/0424 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

**taastuvallikatest toodetud gaaside, maagaasi ja vesiniku siseturu kohta
(uuesti sõnastatud)**

{SEC(2021) 431 final} - {SWD(2021) 455 final} - {SWD(2021) 456 final} -
{SWD(2021) 457 final} - {SWD(2021) 458 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

1.1 Sissejuhatus

Euroopa Liit on seadnud auahne eesmärgi olla 2050. aastaks esimene kliimaneutraalne maailmajagu. Selle saavutamiseks on liikmesriigid ja Euroopa Parlament leppinud Euroopa kliimamääruses kokku, et 2030. aastaks vähendatakse kasvuhoonegaaside heidet vähemalt 55 %. Nende eesmärkide saavutamiseks ning selleks, et samal ajal suurendada konkurentsivõimet, edendada majanduskasvu ja luua töökohti, peab energiasüsteemis toimuma süsteemne muutus: tuleb vähendada fossiilkütuste, sealhulgas fossiilse gaasi kasutamist ja suurendada taastuvate energiaallikate kasutamist. Järelikult peame kohe kavandama auahne plaani, kuidas gaasisektoris toimuks üleminek vähese CO₂ heitega gaaside ja taastuvallikatest toodetud gaaside kasutamisele.

Fossiilsed gaasid moodustavad praegu ELis tarbitavatest gaaskütustest umbes 95 %. Gaaskütused moodustavad praegu ligikaudu 22 % ELi kogu energiatarbimisest, sealhulgas umbes 20 % ELi elektrienergia tootmisest ja 39 % soojusenergia tootmisest. Kliimaeesmärgi kava mõjuhinnaangus kasutatud asjakohaste stsenaariumide kohaselt moodustaksid gaasilised kütused 2050. aastal ELi kogu energiatarbimisest umbes 20 %. Gaasilised kütused on 2050. aastaks energiaallikate jaotuses olulisel kohal ja seetõttu tuleb konkurentsivõimeliste vähese CO₂ heitega gaasiturgude tulevikku suunatud korralduse abil gaasisectori CO₂ heidet vähendada. Hoolimata sellest, et biogaas, biometaan, taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega vesinik ning sünteetiline metaan (kõik on taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaasid) ei ole ELi praeguses energiaallikate jaotuses tugevalt esindatud, moodustaksid need 2050. aasta energiaallikate jaotuses gaasilistest kütustest umbes 2/3, kusjuures ülejäänud moodustaks fossiilne gaas, mille puhul toimub süsinikdioksiidi kogumine, utiliseerimine ja säilitamine. Käesolev algatus on ka paketi „Eesmärk 55“ osa. See hõlmab gaaside, sealhulgas vesiniku turu kujundamist. Algatusega eemaldatakse olemasolevad regulatiivsed tõkked ja luuakse tingimused, et see saaks toimuda kulutõhusal viisil. See on oluline üleminekul lõimitud energiasüsteemile, mille abil minimeeritakse kliimaneutraalsusele ülemineku kulud eelkõige tarbijate jaoks ning leitakse uued võimalused, et vähendada nende energiaarveid ja võimaldada neil turul aktiivselt osaleda.

Eeldatavasti kasutatakse vesinikku peamiselt valdkondades, kus elektrifitseerimine ei ole võimalik, sealhulgas praegused energiamahukad tööstusharud (nt rafineerimistehased, väetiste tootmine, terase tootmine) ja teatavad suure jõudlusega sõidukeid kasutavad transpordisektorid (meretransport, lennundus, raskeveokitega pikamaatransport). Vesiniku jaoks tuleb ehitada spetsiaalne taristu, et konkreetsetes lõppkasutusrakendustes saaks ära kasutada selle energiakandja kogu potentsiaali. Taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside edendamise eesmärk on nende sektorite süsinikuheite vähendamine, elektrisüsteemi paindlikkuse suurendamine Power-to-X tehnoloogiate abil, energiavarustuskindluse tugevdamine sõltuvuse vähendamise abil maagaasi impordist ning elektrienergia salvestamise (ja tootmise) võimaldamine. See võimaldab koos muude salvestamise ja paindlikkuse vormidega, nagu patareid ja akud ning tarbimiskaja, ühendada eri majandussektoreid. Samuti toetab see isetootmist ja jaotatud energia arukat kasutamist ning aitab suurendada tarbijate mõjuvõimu. Samuti vajavad tarbijad energiatarbimise harjumuste muutmiseks ning taastuvenergial põhinevatele ja vähese CO₂ heitega lahendustele üleminekuks (sarnaselt sellega, mida nad saavad teha elektriturul) selget ja kergesti kättesaadavat teavet.

Samal ajal kui eesmärk on alates 2030. aastast maksimaalselt kasutada taastuvallikatest toodetud vesinikku, võib lühiajalises ja keskpikas perspektiivis olla oma osa muudel vähese CO₂ heitega gaasidel, eelkõige vähese CO₂ heitega vesinikul, eelkõige selleks, et kiiresti vähendada olemasolevast vesinikutootmisest tulenevat heidet ning toetada taastuvallikatest toodetud vesiniku samaaegset ja tulevast kasutuselevõttu. Taastuvallikatest toodetud vesiniku tootmiskaht peaks ELis kooskõlas ELi vesinikustrateegiaga jõudma 2024. aastaks 1 miljoni tonnini ja 2030. aastaks 10 miljoni tonnini. Sellest ajast alates tuleks taastuvallikatest toodetud vesinik laialdaselt kasutusele võtta ja vähese CO₂ heitega vesinik sellega asendada.

Taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside ning vesiniku turu tõhusaks ja kestlikuks arenguks tuleb kohandada tururaamistikku. Seda seetõttu, et praegu esinevad taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside turule ja võrgule juurdepääsu puhul regulatiivsed tõkked, mis asetavad need gaasid võrreldes maagaasiga ebasoodsasse olukorda. Peale selle on vähese süsinikuheitega gaasituru loomiseks ja energiasüsteemi ümberkujundamisele kaasa aitamiseks vaja, et oleks olemas oleks lõimitud energiasüsteem, kus taastuvate energiaallikate osakaal oleks tunduvalt suurem, ja et tarbijad osaleksid aktiivselt konkurentsiturudel. See peaks võimaldama tarbijatel saada kasu taskukohastest hindadest, headest teenusestandarditest ja tehnoloogia arengut peegeldavate pakumiste tõhusast valikust.

Erinevate taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside kasutuselevõtt toimub tõenäoliselt samal ajal ja eeldatavasti areneb see ELis erinevas tempos:

- vesinikupõhine taristu täiendab järk-järgult maagaasivõrku;
- gaasitaristu, kus fossiilne gaas asendatakse järk-järgult muude metaaniallikatega.

Lisaks on energiahindade tõusuga seotud sündmused meile meelde tuletanud, et Euroopa energiasüsteemi vastupanuvõime on üha olulisem, kuna ELi energiasüsteemi lõimitakse detsentraliseeritumat taastuvenergiat ja järk-järgult kaotatakse fossiilkütused. Gaasisektori varustuskindluse tagamise ja ohuvalmiduse kord peab olema puhtale energiale üleminekuks sobilik. Komisjoni teatises „Toimetulek energiahindade tõusuga: meetme- ja toetuspakett“¹ rõhutatakse energiavarustuskindluse, salvestusvõimsuse optimaalse kasutamise ja energiahindade kõikumise vastastikust mõju.

1.2 Ettepaneku eesmärgid

Käesoleva algatuse eesmärk on hõlbustada taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside kaasamist energiasüsteemi, võimaldades üleminekut maagaasilt, ning võimaldada neil uutel gaasidel täita oma vajalikku rolli 2050. aastaks ELi kliimanetraalsuse eesmärgi saavutamisel.

Sellega seoses käsitletakse selles järgmisi valdkondi.

Vähene tarbijate kaasamine ja kaitse roheline gaasi jaemüügiturul. Selleks et uutel gaasidel oleks energiasüsteemi ümberkujundamisel täisväärtuslik roll, peaksid jaeturu eeskirjad õigustama tarbijate valikuid, mis tehakse taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega energia kasuks. Praegu see nii ei ole. Peale selle puudub vähese CO₂ heitega kütuste ja gaaside jaoks ELi ühine terminoloogia ja sertifitseerimissüsteem. Lisaks iseloomustab gaasi jaemüügiturgete turu kontsentratsioon ning uute turuletulijate ja uuenduste vähesus. See ei võimalda klientidel konkurentsist kasu saada vähese CO₂ heitega valikute tegemise teel.

¹ COM(2021) 660 final.

Kestlike energiavalikute tegemiseks vajavad tarbijad piisavalt teavet oma energiatarbimise ja energia päritolu kohta ning tõhusaid vahendeid turul osalemiseks. Lisaks peaksid liikmesriigid võtma vajalikke meetmeid, et kaitsta kaitsetuid ja energiaostuvõimetuid tarbijaid. Väheste CO₂ heitega gaasi turgu ei tohiks arendada, ilma et nad saaksid sellest täit kasu ja rahuldaksid kõigi põlvkondade vajadusi alates noortest kuni eakateni.

Vesinikutaristu ja vesinikuturud. Kehtivas gaasiliste energiakandjate õigusraamistikus ei käsitleta vesiniku kasutuselevõttu sõltumatu energiakandjana spetsiaalsete vesinikuvõrkude kaudu. ELi tasandil puuduvad eeskirjad tariifidel põhinevate võrguinvesteeringute kohta ning spetsiaalsete vesinikuvõrkude omandiõiguse ja haldamise kohta. Lisaks puuduvad ühtlustatud eeskirjad (puhta) vesiniku kvaliteedi kohta. Sellest tulenevad tõkked kulutõhusa ja piiriülese vesinikutaristu ning konkurentsivõimelise vesinikuturu väljaarendamisele, mis on vesiniku tootmise ja tarbimise alustamise eeltingimus. Käesoleva ettepaneku eesmärk on need puudused kõrvaldada. See sisaldab ettepanekut väheste CO₂ heitega vesiniku ja väheste CO₂ heitega kütuste terminoloogia ja sertifitseerimise süsteemi kohta.

Taastuvallikatest toodetud ja väheste CO₂ heitega gaasid olemasolevas gaasitaristus ja -turgudel ning energiajulgeolek. Praegu moodustavad taastuvallikatest toodetud ja väheste CO₂ heitega gaasid ELi energiaallikate jaotuses väikese osa. Peamine eeldus nende potentsiaali ärakasutamiseks on juurdepääs gaasi hulgimüügiturule, st virtuaalsetele kauplemispunktile. Äritegevust edendab ka nende gaaside piiriülese kaubanduse kulude kaotamine ja tootmisrajatiste ühendamise hõlbustamine. Gaasi kvaliteedinäitajate ja maagaasisüsteemi segatud vesiniku mahu erinevused võivad mõjutada gaasitaristu projekteerimist, lõppkasutaja rakendusi ja süsteemi piiriülest koostalitlusvõimet ning seetõttu võib siseturg killustuda. Praegused gaasi kvaliteedi eeskirjad ei sobi siiski tulevaste arengusuundadega toimetulekuks. Veeldatud maagaasi puhul võiks veeldatud maagaasi terminalidele juurdepääsuga seotud allesjäänud tõkete kõrvaldamine avada tee taastuvallikatest toodetud ja väheste CO₂ heitega gaaside importimiseks välismaalt, mis toetaks ELi gaasituru CO₂ heite vähendamist. Lisaks nõuab vastupanuvõime säilitamine ja tugevdamine üleminekul asjakohast varustuskindluse korraldust.

Võrgu planeerimine. Nagu on märgitud komisjoni ELi energiasüsteemi loomise strateegias, on 2050. aasta kliimaeesmärkide saavutamise eeltingimus kogu ELi energiasüsteemi koordineeritud kavandamine ja haldamine, mis hõlmab paljusid energiakandjaid, taristuid ja tarbimis sektoreid. Praegused võrgu planeerimise kavad ja tavad on puudulikud, kuna kümneaastase liiduülese võrgu arengukava ja riiklike võrgu arengukavade vahel on lahknevusi. Kümneaastase võrgu arengukava ja riiklike võrgu arengukavade parem seos võimaldaks riikidevahelist teabevahetust põhivõrkude kasutamise kohta.

Energiavarustuskindlus ja hoiustamine. Vastuseks energiahinna märkimisväärsel ja kogu ELi hõlmavale tõusule 2021. aasta sügisel kutsus Euroopa Ülemkogu komisjoni üles kiiresti kaaluma keskmise kestusega ja pikaajalisi meetmeid, mis suurendavad ELi energiasüsteemi vastupanuvõimet, sealhulgas energiarustuskindlust suurendavaid meetmeid. Selleks et aidata liidu tasandil sellele kriisile ja võimalikule uuele kriisile õigel ajal reageerida, sisaldab käesolev ettepanek erimeetmeid koostöö ja vastupanuvõime parandamiseks, eelkõige selleks, et tagada tõhusam ja koordineeritum hoiustamine ja operatiivse solidaarsuse kord. Meetmete eesmärk on aegsasti tugevdada ELi energiasüsteemi vastupanuvõimet tulevastele šokkidele. Need hõlmavad käesolevas määruses ja määruses (EL) 2017/1938 (gaasivarustuskindluse kohta) sätestatud meetmeid. Selleks et tagada ühtne reageerimine, on varustuskindlust käsitlevad meetmed osa käesolevast seadusandlikust ettepanekust ja neid ei esitata eraldi seadusandliku ettepanekuna. Nagu on märgitud 13. oktoobri 2021. aasta teatises energiahindade kohta „Toimetulek energiahindade tõusuga: meetme- ja toetuspakett“, on

varustuskindluse piiriülene koordineerimine äärmiselt oluline, et tagada vastupidavus tulevastele šokkidele.

Kavandatud meetmetega nõutakse, et liikmesriigid muudaksid hoiustamise sõnaselgelt oma varustuskindluse riskihindamise osaks piirkondlikul tasandil, sealhulgas riskid, mis on seotud kolmandatest riikidest pärit üksuste poolt kontrollitava hoiustamisega. Kui tegemist on riskidega, millega ei ole tegeletud, peaksid liikmesriigid kaaluma hoiustamismeetmeid piirkondliku koostöö kaudu. Ettepanekus määratakse kindlaks eeltingimused hädaolukorras kasutatavate strateegiliste gaasivarude vabatahtliku ühishanke kasutuselevõtuks. Samuti võetakse meetmeid, et parandada läbipaistvust ja juurdepääsu hoidlatele, tegeleda gaasi küberturvalisuse riskidega ja hõlbustada kriisiolukorras liikmesriikidevahelisi kahepoolseid solidaarsuskokkuleppeid. Komisjon julgustab liikmesriike rakendama solidaarsusmeetmeid viivitamata, et isegi suure kriisi korral saaksid kodumajapidamised vajalikku gaasi.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Kavandatud algatus on tihedalt seotud seadusandlike ettepanekutega, mis on esitatud paketi „Eesmärk 55“ raames Euroopa rohelise kokkuleppe rakendamiseks, ja täiendab neid, sealhulgas järgmised.

Läbivaadatud taastuvenergia direktiiv (edaspidi „II taastuvenergia direktiiv“), mis on peamine taastuvallikatest toodetud energia edendamist käsitlev ELi õigusakt. Selle eesmärk on kiirendada taastuvenergia, sealhulgas taastuvallikatest toodetud gaaside kasutuselevõttu energiasüsteemis. Selle kavandatud muudatusettepanekuga suurendatakse taastuvate energiaallikate kasutamise eesmärki ELi energiaallikate jaotuses 40 %ni ning edendatakse taastuvkütuste, näiteks taastuvallikatest toodetud vesiniku kasutuselevõttu tööstuses ja transpordis, kehtestades lisaeesmärgid. Seoses selle algatusega on II taastuvenergia direktiivis taastuvallikatest toodetud vesinik määratletud kui „muu kui bioloogilise päritoluga taastuvkütus“ ja „biomasskütus“, mille kasvuhoonegaaside heide on võrreldes fossiilkütustega 70 % väiksem, ning taastuvallikatest toodetud vesiniku tarbimisele on seatud konkreetsed alleesmärgid (50 % vesiniku kogutarbimisest energia ja lähteainena tööstuses 2030. aastaks ning 2,6 % transpordisektorile tarnitud energiast).

Energiatõhususe direktiiv ja sellega seotud hoonete energiatõhususe direktiiv, sealhulgas nende muutmise ettepanekud, on käesoleva algatusega vastastikmõjus, kuna need mõjutavad gaasinõudluse taset ja struktuuri. Energiatõhususe meetmed võivad leevendada energiaostuvõimetust ja vähendada tarbijate haavatavust. Kuna Euroopa kütte- ja jahutussüsteemides ning koostootmisjaamades domineerivad praegu gaaskütused, jääb nende tõhus kasutamine energiatõhususe meetmete keskmesse. Gaasidirektiiv ja gaasimäärus on kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega: avatud ja konkurentsivõimeline ELi turg, kus hinnad kajastavad energiakandjate tootmiskulusid, CO₂-ga seotud kulusid ning väliskulusid ja saadavat tulu, tagaks tõhusalt saastevaba ja ohutu vesiniku lõppkasutajatele, kes seda kõige rohkem väärtustavad.

Komisjoni 2020. aasta detsembris esitatud **üleeuroopalisi energiavõrkusid (TEN-E) käsitleva määruse** eesmärk on paremini toetada Euroopa piiriülese energiataristu ajakohastamist Euroopa rohelise kokkuleppe jaoks. Sellega kehtestatakse vesinikutaristu Euroopa võrgu arendamise uue taristukategooriana. Käesolev algatus täiendab kavandatavat üleeuroopalisi energiavõrkusid (TEN-E) käsitlevat määrust, kuna selles keskendutakse riiklike kavade kooskõlastamisele üleeuroopalise kümneaastase võrgu arengukava nõuetega.

Nagu on teatatud ELi metaaniheite vähendamise strateegias, esitab komisjon **õigusakti ettepaneku energiasektori metaaniheite vähendamiseks**. Algatuse eesmärk on parandada teavet kogu energiaga seotud metaaniheite kohta. Käesolev algatus on täiendav, kuna selle

eesmärk on hõlbustada taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside kasutuselevõttu ning võimaldada sellega üleminekut maagaasilt.

- **Kooskõla liidu muude poliitikameetmetega**

Heitkogustega kauplemise süsteem (HKS) tõstab fossiilkütuste kasutamise hinda võrreldes taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaasidega ning soodustab seega nõudlust selliste gaaside järele ja investeringuid nende tootmistehnoloogiasse. Komisjon on teinud ettepaneku tugevdada ja laiendada lennundussektorit, mere- ja maanteetransporti ning hoonesektorit. Kava hõlmab kõiki vesinikutootmisrajatise ja elektrolüüsiseadmeid tootmisvõimsusega üle 25 tonni päevas. Innovatsioonifond, mis loodi ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (ELi HKS) direktiiviga aastateks 2021–2030, on üks rahastamisvahenditest, millega toetatakse 2050. aastaks kliimanetraalsele Euroopale üleminekut. Innovatsioonifond, mis loodi ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (ELi HKS) direktiiviga aastateks 2021–2030, on üks rahastamisvahenditest, millega toetatakse 2050. aastaks kliimanetraalsele Euroopale üleminekut.

Energia maksustamise direktiivi läbivaatamise eesmärk on viia energiatoodete maksustamine kooskõlla ELi energia- ja kliimapolitikaga, edendada puhtaid tehnoloogiaid ning kaotada aegunud maksuvabastused ja vähendatud maksumäärad, mis praegu soodustavad fossiilkütuste kasutamist. Muudetud direktiivi kohaselt on direktiiviga hõlmatud tooted rühmitatud ja järjestatud nende keskkonnatoime järgi. Selle kohaselt kehtestatakse läbivaatamisega mootorikütusena kasutatavate taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega vesinikkütuste maksustamise soodus-miinimumtasemeks 0,15 €/GJ (fossiilkütuste puhul 10,75 €/GJ). Kütteinena kasutatavate taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega vesinikkütuste maksustamise soodus-miinimumtasemeks kehtestatakse sellega 0,15 €/GJ (maagaasi puhul 0,6 €/GJ).

Muudetud alternatiivkütuste taristu määruse puhul, millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta ja mille kohta komisjon tegi ettepaneku 2021. aasta juulis, on eesmärk vähendada maanteetranspordi suurenevat heidet, et toetada 2050. aastaks peaaegu heitevabale autopargile üleminekut. Määruses nõutakse, et liikmesriigid laiendaksid oma laadimis- ja tankimistaristu võrku kooskõlas heiteta autode müügiga ning paigaldaksid suurtele maanteedele korrapäraste vahemaade järel laadimis- ja tankimispunktid. Muudetud alternatiivkütuste taristu määruse järgi on TEN-T põhivõrgus ja igas linnatranspordisõlmes 2030. aastaks vaja iga 150 km järel ühte tanklat (vähemalt 2 tonni päevas, 700 baari); selle tulemusena oleks transpordisõlmedes umbes 700 vesinikutanklat ja linnatranspordisõlmedes 88 vesinikutanklat.

Sõiduautode ja kaubikute CO₂ heite norme kehtestava määruse muudatuse eesmärk on tagada alates 2025. aastast selge suund heitevabale transpordile. Määruses määratletakse heiteta sõidukid akutoitega elektrisõidukite, kütuseelemendiga sõidukite ja muude vesinikkütusega sõidukitena ning seatakse eesmärgiks, et 2030. aastaks peaks uute sõidukiparkide keskmine heitkogus olema null.

Ettepaneku „FuelEU Maritime“ eesmärk on suurendada rahvusvahelises meretranspordis vähese CO₂ heitega ja heiteta keskkonnahoidlike alternatiivkütuste osakaalu, sealhulgas vedelad biokütused, e-vedelikud, vähese CO₂ heitega gaas (sealhulgas veeldatud biometaan ja e-gaas), vähese CO₂ heitega vesinik ja vähese CO₂ heitega vesinikust saadud kütused (sealhulgas metaan ja ammoniaak). Kütustele ja energiatehnoloogiatele keskendumine peaks võimaldama heitkoguseid märkimisväärselt ja kiiresti vähendada, kasutades täiel määral olemasolevaid tehnoloogiaid ja taristut koos stiimulitega, mida pakuvad muud kavandatavad meetmed. Samuti hõlbustab see kogu merendusklasteri CO₂ heite vähendamise viise määratlemist.

ELi lennundust käsitlev ettepanek „**The REFuel EU Aviation**“, mille eesmärk on edendada lennunduse kasvuhoonegaaside jalajälje vähendamiseks keskkonnahoidlike lennukikütuste potentsiaali, on veel suures osas kasutamata. Heitkoguste märkimisväärses vähendamiseks peab lennundussektor vähendama oma praegust sõltuvust fossiilsetest reaktiivkütustest ja toetuma lähiaastatel üha enam keskkonnahoidlike lennukikütuste kasutamisele. Ettepanekus sätestatakse, et õhusõiduki käitajatele tarnitud „süntetiliste lennukikütuste“ minimaalne osakaal lennukikütustes on 0,7 % ning „süntetilised lennukikütused“ on muud kui bioloogilise päritoluga taastuvkütused, nagu on määratletud taastuvenergia direktiivis.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Käesoleva algatuse eesmärgi ei ole võimalik saavutada riiklikul tasandil. Käesoleva algatuse raames kavandatud meetmete eesmärk on edendada Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 194 sätestatud nelja eesmärgi, aidates samal ajal kaasa ELi majanduse CO₂ heite vähendamisele. Kavandatud meetmed tuleb vastu võtta ELi toimimise lepingu artikli 194 lõike 2 ja artikli 114 lõike 1 alusel. ELi toimimise lepingu artikli 4 lõike 2 punkti i kohaselt on ELil energeetikavaldkonnas jagatud pädevus.

Käesolev algatus tugineb ka viimase kahe aastakümne jooksul vastuvõetud ja ajakohastatud õigusaktide ulatuslikule kogumile. Energia siseturu loomise eesmärgil võttis EL ajavahemikus 1996–2019 vastu neli järjestikust õigusaktide paketti, mille üldeesmärk on lõimida turud ning liberaliseerida riiklikud elektri- ja gaasiturud. Nimetatud sätted hõlmavad mitmesuguseid aspekte alates turulepääsust kuni läbipaistvuse, tarbijaõiguste, gaasiturgude likviidsuse suurendamise ja reguleerivate asutuste sõltumatuseni.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Praegu puuduvad ELi tasandil eeskirjad, millega reguleeritakse spetsiaalseid vesinikuvõrke või -turge ning vähese CO₂ heitega vesinikku ja vähese CO₂ heitega kütuseid. Pidades silmas praegu ELi ja liikmesriikide tasandil tehtavaid pingutusi, et edendada taastuvallikatest toodetud vesiniku kasutamist fossiilkütuste asendajana, oleks liikmesriikidel stiimul võtta riiklikul tasandil vastu eeskirjad vesiniku transportimiseks mõeldud spetsiaalse taristu kohta. See tekitab ELis killustunud õiguskeskonna ohu, mis võib takistada riiklike vesinikuvõrkude ja -turgude lõimimist, pärssides või takistades seeläbi piiriülest vesinikukaubandust.

Vesinikutaristut käsitlevate eeskirjade ühtlustamine hilisemas etapis (st pärast riiklike õigusaktide kehtestamist) suurendaks liikmesriikide halduskoormust ning ettevõtjate regulatiivseid kulusid ja ebakindlust, eriti kui tegemist on pikaajaliste investeeringutega vesiniku tootmisel ja transporditaristusse.

Spetsiaalsete vesinikuvõrkude ja -turgude ELi tasandi õigusraamistiku loomine edendaks riiklike vesinikuturgude ja -võrkude lõimimist ning omavahelist ühendamist. Selliste spetsiaalsete vesinikuvõrkude kavandamist, rahastamist ja haldamist käsitlevad ELi tasandi eeskirjad peaksid seda liiki pikaajalise taristu potentsiaalsete investorite jaoks pikaajalise prognoositavuse, eelkõige piiriüleste ühenduste puhul (mille suhtes võivad muidu kehtida erinevad ja võimalik et erineva sisuga riigisisised õigusaktid).

Biometaanil on tõenäoline, et ilma ELi tasandi algatuseta oleks õigusraamistik seoses juurdepääsuga hulgimüügiturgudele, ühenduskohustustega ning ülekandesüsteemi haldurite ja jaotussüsteemi haldurite koordineerimismeetmetega 2030. aastaks endiselt ebaühtlane. Samuti seisavad taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside tootjad ilma mõningase ELi tasandil toimiva ühtlustamiseta silmitsi väga erinevate ühendus- ja võrku suunamise kuludega kogu ELis, mis toob kaasa ebavõrdsed tingimused.

Ilma täiendavate ELi tasandi õigusaktideta kohaldaksid liikmesriigid jätkuvalt erinevaid gaasi kvaliteedistandardeid ja vesiniku segamise tasemeid käsitlevaid eeskirju, mis võivad kaasa tuua piiriüleste voogude piiramise ja turu killustumise. Gaasi kvaliteedistandardid määratletak jätkuvalt peamiselt maagaasi kvaliteedinäitajate alusel, mis piiraks taastuvallikatest toodetud gaaside võrku lõimimist.

Kõik need aspektid vähendavad tõenäoliselt taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside piiriülest kaubandust, mida võib kompenseerida maagaasi suurem import. Veeldatud maagaasi terminalide kasutamine ja import võib jääda piirduma maagaasiga hoolimata sellest, et veeldatud maagaasi terminale ei oleks vaja kohandada, kui väljastpoolt ELi pärit allikatest oleks kättesaadav konkurentsivõimeline biometaan või sünteetiline metaan.

Riiklik võrguplaneerimine tuleb välja töötada ainult liikmesriikides, kus tegutsevad sertifitseeritud sõltumatud põhivõrguettevõtjad ja sõltumatud süsteemihaldurid. Kuigi enamikul liikmesriikidel on üks riiklik gaasi arengukava, mille raames gaasiettevõtjad koostööd teevad, on valdkondadevaheline koostöö endiselt piiratud.

ELi koordineeritud valmisolek hädaolukorraks on praeguses gaasisektoris osutunud tõhusamaks kui ainult riiklikul tasandil võetavad meetmed.

- **Proportsionaalsus**

Algatus on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. See kuulub Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 194 reguleerimisalasse. Sekkumine on proportsionaalne määratletud probleemide ulatuse ja olemusega ning seatud eesmärkide saavutamiseks.

Ettepanek ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik, et saavutada üldeesmärk, mis on gaaskütuste CO₂ heite vähendamise hõlbustamine konkurentsivõimelisel viisil vähimate majanduslike kuludega, tagades samal ajal energiapuulgeoleku ja asetades tarbijad energiaturgude keskmesse. Eelistatud variantide kogumit peetakse proportsionaalseks ja see põhineb võimalikult suurel määral olemasolevatel lähenemisviisidel. Arvestades vajadust saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus, peetakse asjakohaseks tasakaalu kohustuste ning liikmesriikide ja erasektori üksuste erineva tegutsemisvõime arvessevõtmise vahel.

- **Vahendi valik**

Gaasituru praeguse õigusraamistiku üldhinnangule tuginedes on valitud vahenditeks direktiiv, et sõnastada uuesti direktiiv 2009/73/EÜ, ja määrus, et sõnastada uuesti määrus nr 715/2009. Nimetatud õigusaktide uuesti sõnastatud versioon parandab õigusselgust. Muutmisaktile tuginemisest ei pruugi suure hulga uute sätetega tegelemiseks piisata. Seetõttu tingib vahendite valik olemasolevate õigusaktide loomuliku arenguna juba vastu võetud ja rakendatud eeskirjade läbivaatamise, võttes arvesse neid muudatusi. Gaasimäärusega tuleb muuta ka muid õigusakte, näiteks varustuskindluse määrust (EL) 2017/1938, ACERi määrust (EL) 2019/942 ning energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse määrust (EL) nr 1227/2011.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuskontroll**

Kolmanda energiapaketi jõustumine on aidanud kaasa energia siseturu konkurentsile ja toimimisele. Sellest hoolimata keskendutakse praeguses gaasivaldkonna õigusraamistikus fossiilsetel allikatel põhinevale maagaasile ega prognoosita täielikult, et metaanil põhinevatele gaasidele (sealhulgas maagaasile ja biometaanile) tekivad alternatiivid, näiteks vesinik.

Vaja on läbi vaadata praegune gaasituru õigusraamistik ning see on juba välja kuulutatud Euroopa Komisjoni teatistes „Kliimaneutraalse Euroopa vesinikustrateegia“. Arvestades ELi liikmesriikide erinevat potentsiaali taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega vesiniku tootmisel, võiks vesiniku energiakandjana ja energiasüsteemi lõimimise võimaldajana kasutamisele kaasa aidata sobiv tururaamistik.

Selle põhjal on mõjuhinna esimese probleemse valdkonna raames kindlaks tehtud probleemide neli peamist põhjust: i) CO₂ heite vähendamise tulemusena tekib piiriülesest vesinikuturust sõltuv Euroopa vesiniku väärtusahel; ii) vesinikutaristu investeeringute puudumine takistab turu arengut; iii) vesinikutaristu kujutab endast tõenäoliselt loomulikku monopoli, mis toob kaasa konkurentsil mittepõhinevad turustruktuurid; iv) erinevad vesiniku kvaliteedinõuded võivad takistada piiriüleseid vooge ja tekitada lisakulusid.

Kehtivates gaasieeskirjades, milles keskendutakse peamiselt väljastpoolt ELi imporditud fossiilsetel allikatel põhinevale maagaasile, ei käsitleta taastuvallikatest toodetud ega vähese CO₂ heitega gaaside detsentraliseeritud tootmise eriomadusi ELis. Lisaks mõjutavad suurenevad biometaan, vesinik, aga ka veeldatud maagaasi mahud gaasi kvaliteeti ning seetõttu gaasitaristu ja lõppkasutaja seadmete projekteerimist. Eelkõige tunnistatakse mõjuhinna selle probleemse valdkonnaga seotud probleemide viit peamist põhjust: i) jaotusvõrguga ühendatud biometaan kohalike tootjate piiratud juurdepääs turule ja võrgule, taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside võrku ühendamise kohustust ja võrguühenduse kulusid käsitlevate eeskirjade lahknevus ning ELi-sisesed sisenemis- ja väljumistariifid takistavad täielikult lõimitud, likviidse ja koostalitlusvõimelise ELi gaasi siseturu loomist; ii) erinevused gaasi kvaliteedis ja vesiniku segamise tasemes võivad avaldada negatiivset mõju piiriülestele gaasivoogudele ja lõppkasutajatele, samal ajal kui kehtivad gaasi kvaliteeti käsitlevad eeskirjad ei sobi tulevaste arengusuundadega toimetulekuks; iii) veeldatud maagaasi terminalid on varustatud peamiselt maagaasi vastuvõtmiseks, uute gaaside juurdepääs veeldatud maagaasi terminalidele on piiratud; iv) pikaajalised lepingud sellise fossiilgaasi tarnimiseks, mida kasutatakse ilma kasvuhoonegaaside oluliselt vähendava tehnoloogiata, võivad tuua kaasa sõltuvuse maagaasist ja takistada 2050. aastaks taastuvallikatest toodetud gaaside tarnimist; v) praeguse energiapuuduse korra raames käsitletakse üksnes riske, mis on seotud maagaasi, mitte taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside tarnimisega.

Võrgu planeerimisel tuleb ülekandesüsteemi haldurite ja reguleerivate asutuste vahelist koostööd edasi arendada. Katkendlike energiaallikate üha laialdasem kasutuselevõtt nõuab kogu energiasüsteemi paremat lõimimist ja taristu suuremat ühendatust, tuginedes terviklikumale ja kaasavamale lähenemisviisile. Mõjuhinna esitatakse probleemse valdkonnaga seotud probleemide kolm peamist põhjust: i) võrgu planeerimine erineb liikmesriikide ja ülekandesüsteemi haldurite vahel, elektri ja gaasi planeerimine toimub eraldi; ii) puudub läbipaistvus olemasoleva taristu kasutusotstarbe muutmise või kasutuselt kõrvaldamise potentsiaali kohta; iii) jaotussüsteemi haldurid ei ole ülekandesüsteemi haldurite planeerimisse sõnaselgelt kaasatud. Lisaks suurendaks ühtlustatum süsteemiarendusstrateegia elektri- ja gaasisüsteemide (sealhulgas vesinikusüsteem) omavahelisi seoseid.

Hindamine näitas, et konkurentsi tuleb parandada, et kogu turgude lõimimisest saadav kasu kanduks üle ELi tarbijatele. Lisaks pole tarbijatel endiselt vajalikke vahendeid, et turul aktiivselt osaleda. Analüüsitud õigusaktide tarbijakaitset käsitlevad sätted sobivad selleks vaid osaliselt. Eelkõige kaitstakse liikmesriigiti endiselt ebaühtlaselt kaitsetumaid tarbijaid ja energiaostuvõimet on kogu ELis endiselt märkimisväärt. Samal ajal tuvastati IV probleemses valdkonnas kolm probleemide põhjust: i) kasutamata konkurentsipotentsiaal jaeturgudel; ii) tarbijate mõjuvõimu ebapiisav suurendamine teenuseosutaja vahetamise, hinnavõrdlusvahendite, arvetel esitatava teabe, energiakogukondade ja andmetele juurdepääsu

vallas ning iii) ebapiisav tarbijakaitse, eelkõige kaitsetumate ja energiaostuvõimetute tarbijate puhul.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Kooskõlas parema õigusloome suunistega korraldas komisjon sidusrühmadega põhjaliku ja kaasava konsultatsiooni, mis põhines mitmesuguseid meetodeid ja vahendeid hõlmanud konsultatsioonistrateegial. Strateegia eesmärk oli tagada, et arvesse võetaks kõiki asjakohaseid tõendusmaterjale, sealhulgas andmeid kulude, ühiskondliku mõju ja algatuse kasu kohta. Kasutati mitut konsulteerimisvahendit: konsulteerimine esialgse mõjuhinna (tegevuskava) üle, küsimustikul põhinev veebipõhine avalik konsultatsioon, komisjoni ettekanne ja sidusrühmadelt, sealhulgas gaasivaldkonna reguleerimise foorumilt saadud tagasiside, arutelud liikmesriikide, Euroopa Parlamendi liikmete ja riikide reguleerivate asutustega ning arutelud sidusrühmadega suure sidusrühmade seminari raames.

Komisjon sai avalikule konsultatsioonile 263 vastust. Üldiselt kinnitasid vastajad, et nende arvates on gaasidirektiiv ja gaasimäärus vaja läbi vaadata, et aidata saavutada CO₂ heite vähendamise eesmärgi. Lisaks eeldab üle 60 % vastajatest, et gaasiturul CO₂ heite vähendamiseks vajalikud tehnoloogilised ja regulatiivsed muudatused võivad 2030. aastaks luua uusi töökohti.

Seoses vesinikutaristu ja -turgude arendamisega toetab enamik vastajatest määruse kehtestamist varases etapis, et edendada hästi toimivat ning konkurentsivõimelist vesinikuturget ja -taristut. Vastajad pooldasid ELi õigusraamistikku, milles määratletakse peamised reguleerimispõhimõtted ja kasutatakse järkjärgulist lähenemisviisi. Valdav osa toetab näiteks kolmandate isikute juurdepääsu, eeskirju vesinikutorustikele, imporditerminalidele ja hoidlatele juurdepääsu kohta ning pooldab võrgutegevuste eraldamist. Enamik vastajaid pidas oluliseks määratleda varakult eraõiguslike isikute roll vesinikutaristu arendamisel. Valdav osa vastajatest leiab ka, et olemasolevad ja tulevased eravõrgud võivad olla teatavatest regulatiivsetest nõuetest (ajutiselt) vabastatud, kuid tagada tuleb ühtsele õigusraamistikule lähenemine. Valdav osa vastanutest on seisukohal, et uue vesinikutaristu õigusi ja lubade andmist käsitlevad nõuded peaksid olema sarnased nendega, mida praegu kohaldatakse metaangaasi torujuhtmete suhtes.

Mis puudutab taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside juurdepääsu edendamist olemasolevale gaasiturule ja -taristule, nõustuvad sidusrühmad vajadusega vaadata läbi kehtiv õigusraamistik, et aidata saavutada CO₂ heite vähendamise eesmärgi. Enamik sidusrühmi peab oluliseks tagada täielik turulepääs ning hõlbustada taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside suunamist gaasivõrku. Paljud vastajad pooldavad võrguhaldurite kohustust ühendada taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside tootjad ning vähendada võrku suunamise maksu. Enamik vastajaid toetab ka veeldatud maagaasi terminalide läbipaistvusraamistiku parandamist. Samuti on tugev toetus gaasi kvaliteedistandardite ühtlustatud kohaldamisele kogu ELis, tugevdatud piiriülesele koordineerimisele ja suuremale läbipaistvusele. Vastajad on vesiniku segamise küsimuses eriarvamusel, kuid enamik nõustub, et see võib hoolimata suurtest tehnilistest kuludest olla kulutõhus ja kiire esimene samm energiasüsteemi CO₂ heite vähendamiseks. ELi-siseste piiriüleste tariifide kaotamist toetab vähe sidusrühmi. Enamik vastajatest peab gaasiga seotud julgeolekuohte ja küberjulgeoleku meetmeid oluliseks.

Lõimitud võrgu planeerimise küsimuses toetab enamik sidusrühmi võrgu arengukava ajakava vastavusse viimist kümneaastase võrgu arengukavaga ning ühtset gaasikava, olenemata valitud eraldamismudelist. Enamik vastajatest väljendas veelgi suuremat toetust ühisele elektri- ja gaasistsenaariumile. Suur hulk sidusrühmi soovib vesinikuprojektide lisamist võrgu arengukavasse. Enamik sidusrühmi nõustub, et jaotussüsteemi haldurite roll on

esitada ja jagada teavet, kusjuures mitu vastajat toetasid ka seda, et jaotussüsteemi haldurid esitavad oma kava, mis hõlmab süsteemi optimeerimist eri sektorites. Vastajad eelistasid ka eraldi kavade ühistele stsenaariumidele ühist gaasi- ja elektrikava. Mitu sidusrühma juhtis tähelepanu sellele, et eelistatud variant oleks ühine metaani- ja vesinikukava koos eraldi elektrikavaga.

Mis puudutab tarbijate kaasamist ja kaitset rohelise gaasi jaemüügiturul, kutsus enamik sidusrühmi üles seadma kodanike ja tarbijatega seotud sätetes suuremaid eesmärke, peegeldades elektrituru omasid. Samuti peaksid energiaostuvõimetust käsitlevad sätted aitama tagada, et saastevabale gaasile ülemineku kulusid ei maksa tarbijad. Erasektori esindajad toetavad reguleeritud hindade järkjärgulise kaotamise plaani, samal ajal kui mõned tarbijaorganisatsioonid valiksid nende säilitamise, et kaitsta energiaostuvõimetuid ja kaitsetumaid tarbijaid. Pääaegu pooled kõigist vastajatest soovivad tugevdada sätteid, mis käsitlevad pakkumiste võrreldavust ja andmete kättesaadavust, läbipaistvust, arukaid arvestisüsteeme ning teenuseosutaja vahetamist. Mitteregulatiivset lähenemisviisi ei toetanud ükski vastaja.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Kavandatud algatus ja selle aluseks olev mõjuhindang tuginevad sel teemal korraldatud ulatuslike konsultatsioonide käigus sidusrühmadelt saadud teabele, samuti kirjanduse ülevaatele ja modelleerimisele. Kirjanduse ülevaade sisaldas mõjuhindangu jaoks tehtud või selle ulatusele kaasa aidanud päevakajaliste uuringute tulemusi, milles käsitleti selliseid põhielemente nagu vesiniku ja vähese CO₂ heitega gaasi taristu, turu ja tootmise roll, samuti muude asjakohaste komisjoni algatuste puhul tehtud hindamisi. Analüüsis võeti arvesse ka järeldusi, mis võeti vastu mitme sidusrühmade foorumi raames, eelkõige gaasivaldkonna reguleerimist (Madridi foorum) ja elektrivaldkonna reguleerimist käsitleva foorumi (Firenze foorum) raames. Samuti kaaluti arutelusid liikmesriikide, Euroopa Parlamendi liikmete, riikide reguleerivate asutuste, Euroopa Liidu Energeetikasektori Reguleerivate Asutuste Koostöö Ameti ja teiste sidusrühmadega.

- **Mõjuhindang**

Parema õigusloome suuniseid järgides tegi komisjon mitme poliitikavariandi mõjuhindangu. Seda tööd toetas komisjonisisene konsulteerimine talitustevahelise juhtrühma kaudu.

Mõjuhindang esitati arutamiseks õiguskontrollikomiteele. Õiguskontrollikomitee andis reservatsioonidega positiivse arvamuse. Reservatsioone käsitleti eelkõige järgmiselt: i) hindamise järelduste lisamine probleemi kirjeldusse, ii) algatuse rolli täpsustamine paketi „Eesmärk 55“ tugiraamistiku osana, iii) poliitikavariantide mõju lähtetaseme selgitamine, iv) eri osalejate, eelkõige maagaasi ja vesiniku tootjate ning tarbijate suurem eristamine, v) hinnangu andmine selle kohta, kuidas algatus võib avaldada erinevat mõju VKEdele võrreldes teiste (suuremate) ettevõtetega, vi) aruandes, sealhulgas probleemi määratluses, variantide koostamises, mõjuanalüüsis ja eelistatud variandi valikus, eriarvamuste ja vähemuse seisukohtade parem kajastamine, vii) aruande narratiivi parandamine ning viii) kulude ja tulude tabelite täitmine asjakohases vormis.

Mõju hindamise käigus kaaluti neljas probleemses valdkonnas mitmesuguseid meetmeid, et tegeleda tuvastatud probleemide ja probleemide põhjustega, et saavutada algatuse eesmärgid: Pärast nende mõjususe, tõhususe, sidususe ja proportsionaalsuse hindamist leiti seatud eesmärkide saavutamiseks kõige sobivam eelistatud variantide pakett.

I probleemne valdkond: vesinikutaristu ja vesinikuturud

I probleemse valdkonna puhul kaalutakse järgmisi poliitikavariante: korraldada vesinikuvõrgu haldamise õiguste andmiseks hange (1. variant); võtta kasutusele peamised regulatiivsed

põhimõtted, mille puhul on eeskuju võetud praegu maagaasiturul kohaldatavatest põhimõtetest, kuid mis on kohandatud vesinikuturgude arenguetapile (2. variant), ning kehtestada vesiniku jaoks täielikult välja töötatud regulatiivne kord (sarnane praegu maagaasisektoris kohaldatava korraga), ilma et oleks vaja üle minna arenenumale vesinikuturule (3. variant). Eelistatud variant on võtta algusest peale kasutusele peamised regulatiivsed põhimõtted, tagades samal ajal selguse lõpliku (tulevase) regulatiivse korra kohta. (Variant 2b „Põhilised regulatiivsed põhimõtted koos visiooniga“). Selle variandi peamine eelis on, et see soodustab turgude lõimimist, pakub investoritele selgust, väldib konkurentsil mittepõhinevate turustruktuuride tekkimist ja eeskirjade tagantjärele kohandamise kulusid pärast turu väljakujunemist, kuid säilitab paindlikkuse, et kohandada määrust vesinikusektori järkjärgulise kasvu alusel.

II probleemne valdkond: taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaasid olemasolevas gaasitaristus ja -turgudel ning energiajulgeolek

II probleemne valdkond sisaldab variante, millega edendatakse taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside juurdepääsu olemasolevale gaasiturule ja -taristule. Kõik variandid hõlmavad ka sekkumise järkjärgulist suurendamist, et lahendada energiajulgeolekuga seotud probleemid, eelkõige olemasolevate vahendite, standardite ja menetluste laiendamist taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaasidele, tõhusat solidaarsust ja gaasisektori küberturvalisusega seotud riskide käsitlemist. 3. variant „Taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside täieliku turulepääsu võimaldamine ja edendamine“ on eelistatud variant II probleemses valdkonnas. See variant sisaldab meetmeid, millega toetatakse taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside juurdepääsu hulgiturule, veeldatud maagaasi terminalidele ja ülekandevõrgule (olenemata ühenduskohast), sealhulgas tariifide soodustusi võrku suunamise ja piiriülese transpordi puhul. Gaasi kvaliteeti reguleeriks ELi ühtlustatud lähenemisviis piiriülestele ühenduspunktidele, jättes samas liikmesriikidele paindlikkuse. Vesinikusegude lubatud ülempiiriks on kõigis piiriülestes punktides kehtestatud 5 % – see on kliimamuutustega kohanemise ja heitkoguste vähendamise kulude seisukohalt kulutõhus tase.

Taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside täieliku turulepääsu võimaldamine ja edendamine: kavandatud meetmed on kooskõlas liidu pingutustega võidelda kliimamuutuste vastu ja on vajalikud Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks. Peamine kasu seisneb selles, et meetmetega vähendatakse taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside tootjate tootmiskulusid, suurendatakse konkurentsi, likviidsust ja taastuvallikatest toodetud gaasidega kauplemist ning soodustatakse samal ajal kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist. Nii saavad tarbijad ja maksumaksjad kasu, samal ajal kui toetust saaks vähendada. Samuti vähendab see energiajulgeolekuga seotud riske ning säästab aega ja ressursse, vähendab ebakindlust, parandab kiireloomuliste meetmete tõhusust ning tugevdab gaasiettevõtjatele esitatavaid julgeolekunõudeid.

III probleemne valdkond: võrgu planeerimine

III probleemses valdkonnas kaalutakse lõimitud võrgu planeerimise variante. III probleemse valdkonna puhul on eelistatud 2. variant „Euroopa stsenaariumidel põhinev riiklik planeerimine“. See variant võimaldab riiklikku planeerimist, kuid eeldab, et see põhineb gaasi ja elektri ühistel stsenaariumidel, mis on kooskõlas kümneaastase võrgu arengukavaga ning seotud asjaomase riikliku energia- ja kliimakavaga. See hõlmab kõiki asjaomaseid osalejaid (jaotussüsteemi haldureid) ja võimaldab kindlaks teha torujuhtmed, mille kasutusotstarvet saaks muuta metaani transportimiselt vesiniku transportimisele sellise üksikasjalikkusega, mida ei oleks Euroopa tasandil lihtne saavutada.

Euroopa stsenaariumidel põhineva riikliku planeerimise loomine: peamine kasu seisneb selles, et sellega kõrvaldatakse riskid, et elektri- ja gaasi ülekandesüsteemi haldurid kavandavad oma süsteemide arendamist kokkusobimatute eelduste alusel. See võimaldab sektorite lõimimist ja kontseptuaalset süsteemikava, säilitades samal ajal üksikasjalikumate sektoripõhiste võrgu arengukavade eelised. Sellega tagatakse eri sidusrühmade ühine visioon, mis tähendab, et võrgu planeerimisel võetakse riiklikul ja ELi tasandil arvesse CO₂ heite vähendamise strateegiaid, tänu millele vähendatakse võimaliku sõltuvuse või varade kasutuskõlbmatuks muutumise riski.

IV probleemne valdkond: vähene tarbijate kaasamine ja kaitse roheline gaasi jaemüügiturul

IV probleemne valdkond sisaldab variante, milles viidatakse konkurentsiga ja tarbijate kaasamisega tegelemisel mitteregulatiivsele lähenemisviisile või nõutakse selle asemel probleemide põhjustega tegelemist uute õigusaktide abil, mis kajastaksid peamiselt elektrisektoris juba kehtestatud lähenemisviisi. Analüüsi põhjal on eelistatud 2. variant „Paindlikud õigusaktid“, milles kajastatakse elektrituru tarbijakaitset ja mõjuvõimu suurendamise sätteid. See variant on tõenäoliselt kõige tulemuslikum, tõhusam ja kooskõlas teiste probleemsete valdkondadega.

Peamine kasu seisneb selles, et see pakub märkimisväärset säästupotentsiaali, aitab uutel tarnijatel ja teenuseosutajatel turule siseneda, arendada uuenduslikke tooteid, mis suurendab konkurentsi, tarbijate kaasatust ja majanduslikku kasu. Samuti võimaldaks see kodanikel ja kogukondadel suurendada ühiskondlikku heakskiitu, kaasata erakapitali ning hõlbustada taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside kasutuselevõttu. Üleinvesteermise riski vähendamisel on positiivne keskkonnamõju.

• Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine

Kehtivate õigusaktide muutmise ettepanekud on kavandatud kooskõlas mõjuhinnangus uuritud kõige kulutõhusamate poliitikavariantidega. Mõne eelistatud variandi puhul eeldatakse, et see suurendab reguleerivate asutuste ning turuosaliste haldus-, rakendus- ja täitmise tagamise kulusid. Kavandatavatest meetmetest võivad tuleneda näiteks riikide reguleerivate asutuste ja maagaasitarnijate vaheline suurem haldusalane teabevahetus, jaotussüsteemi haldurite ja ülekandesüsteemi haldurite vaheline suurem koordineerimine ning liikmesriikide ja riikide ametiasutuste täiendavad regulatiivsed ja rakenduslikud jõupingutused. Siiski eeldatakse, et muudetud raamistik toob kaasa väiksemad ja tõhusamad regulatiivsed kulud.

Lisaks näitab mõjuhinnang, et kavandatud meetmed pakuvad kõige kulutõhusamaid regulatiivseid võimalusi, et saavutada algatuse üldeesmärk, milleks on ülekandmise, jaotamise, tarnimise ja hoiustamise eeskirjade kehtestamine metaan- ja vesinikgaasi jaoks, mis võivad toetada energiasüsteemi CO₂ heite vähendamist, tagades samal ajal turvalise ja taskukohase energia.

Mõne eelistatud meetmega kaasnevaid lühiajalisi regulatiivseid kulusid tuleb hinnata kulude ja pingutuste alusel, mida energiasüsteemi hiline lõimimine ja CO₂ heite vähendamine pikas perspektiivis nõuaksid. Kasu, mida variantidelt oodatakse taastuvate energiaallikate toetamise, energiasüsteemi lõimimise, tarbijakaitse ja energiapuuduseleku kujul, kaalub suuresti üles vahetud haldus- ja rakenduskulud.

Tänu sellele, et gaasitaristut ja -turgu käsitlevad sätted ühtlustatakse uue regulatiivse struktuuriga, mis loodi elektrisektori jaoks puhta energia paketiga, aitab ettepanek kehtivat õigusraamistikku veelgi enam lihtsustada. Suurem kooskõla sektorite vahel peaks tooma kasu paljudele reguleerimisvaldkondadele, eelkõige tarbijate mõjuvõimu suurendamisele ja

tarbijakaitsele, valitsemisele ning regulatiivsele järelevalvele. Samalaadsed panused on ette nähtud ka vesinikutaristute ja -turgude õigusraamistiku varajases kasutuselevõtus. Kuigi need eeskirjad suurendavad tõenäoliselt riikide ametiasutuste ja turuosaliste otseseid halduskulusid ja regulatiivset koormust, peaks vesinikku käsitlevate reguleerimispõhimõtete varane ühtlustamine märkimisväärselt vähendama tulevasi nõuete täitmise seotud kulusid ning vältima suurte regulatiivsete erinevuste ja rakendamiskulude ohtu.

- **Põhiõigused**

Arenevas rohelises ja digitaalses energiakeskkonnas on äärmiselt oluline kaitsta ELi väärtusi ja kodanike põhiõigusi ning julgeolekut. Seda silmas pidades töötati välja andmehaldust käsitlevad kavandatud poliitikameetmed, mille eesmärk on tagada laialdane juurdepääs digitehnoloogiale ja andmepõhistele teenustele ning nende kasutamine, tagades samal ajal kõrgetasemelise õiguse eraelu puutumatusele ja isikuandmete kaitsele, nagu on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklites 7 ja 8 ning isikuandmete kaitse üldmääruses.

4. MÕJU EELARVELE

Käesoleva paketi kohase ettepanekuga seotud mõju ELi eelarvele puudutab Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti (ACER) ja Euroopa Komisjoni energeetika peadirektoraadi inimressursse, mida on kirjeldatud komisjoni [gaasimääruse] uuesti sõnastamise ettepanekule lisatud finantsselgituses. Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti uued ülesanded, eelkõige seoses konkurentsivõimelise vesinikusektori arengut hõlbustavate eeskirjadega, aga ka gaasiturude üha keerukamaks muutumine muude gaaside kui maagaasi osakaalu suurenemise tõttu nõuavad ACERis alates 2023. aastast 21 täiendava täistööajale taandatud töötaja järkjärgulist rakendamist. Uue ja kasvava sektori jaoks kavandatud uute eeskirjade rakendamiseks, uut liiki gaaside gaasiturule ja -taristusse lõimimiseks ning tugevdatud tarbijakaitsetsätete jõustamiseks tuleb ka energeetika peadirektoraadi inimressursse suurendada veel 5 täistööajale taandatud töötaja võrra.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Edusammude järelevalve koosneb kaheastmelisest lähenemisviisist, mis hõlmab iga-aastast aruandlust ACERi poolt ja komisjonipoolset hindamist.

ACERi volitused turu toimimise iga-aastaseks järelevalveks ja aruandluseks iga-aastases turujärelevalve aruandes (määruses (EÜ) nr 715/2009 sätestatud kohustus) säilitatakse ning need laiendatakse vesinikule. Ühe aasta jooksul alates ettepanekute vastuvõtmisest kutsub komisjon ACERit üles oma praeguseid seirenäitajaid läbi vaatama ja ajakohastama (kaasates mõjutatud sidusrühmad), et tagada nende jätkuv asjakohasus käesolevate ettepanekute aluseks olevate eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude järelevalves. ACER tugineb jätkuvalt juba olemasolevatele andmeallikatele, mida kasutatakse turujärelevalve aruande koostamiseks ja mida on laiendatud asjakohaste andmetega vesiniku kohta.

ACERi iga-aastane aruandlus asendab komisjoni aruandluskohustused, mis praegu gaasidirektiivi kohaselt veel kehtivad. Üksikasjalike ettepanekutega tagatakse, et ACERi järelevalve täiendab muid järelevalvetoiminguid (eelkõige energialiidu ja kliimameetmete juhtimise kohane järelevalve), vältides kattuvusi.

Komisjon hindab ettenähtud aja jooksul pärast vastuvõetud meetmete jõustumist (soovituslikult viis aastat) täielikult kavandatud algatuste mõju, sealhulgas ettepanekute

mõjusust, tõhusust, jätkuvat sidusust ja asjakohasust. Komisjon vaatab direktiivi 31. detsembriks 2030 läbi ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Lähtudes Euroopa Kohtu otsusest kohtuasjas komisjon vs. Belgia (C-543/17), peavad liikmesriigid riigisisestest ülevõtmismeetmetest teatamisel esitama piisavalt selge ja täpse teabe selle kohta, millised direktiivi sätted võetakse üle milliste riigisiseste õigusnormidega. Teave tuleb esitada iga kohustuse kohta, mitte ainult artikli tasandil. Kui liikmesriigid seda kohustust täidavad, ei ole neil põhimõtteliselt vaja komisjonile ülevõtmise kohta selgitavaid dokumente edastada.

Määrust rakendatakse liikmesriikides otse ja ühetaoliselt, mistõttu selgitavat dokumenti ei nõuta.

- **Ettepaneku erisätete üksikasjalik selgitus**

Kavandatud **läbivaadatud direktiiv** koosneb kümnest peatükist, mis sisaldavad 91 artiklit.

1. peatükk. Reguleerimisese, kohaldamisala ja mõisted

Selles peatükis sätestatakse maagaasisüsteemi kasutavate gaaside ülekandmise, jaotamise, tarnimise ja hoiustamise eeskirjade reguleerimisese ja kohaldamisala ning vesinikusüsteemi kasutava vesiniku transpordi, tarnimise ja hoiustamise eeskirjad. Samuti määratletakse kavandatavas direktiivis kasutatavad põhimõisted.

2. peatükk. Turukorralduse üldeeskirjad

Selles peatükis sätestatakse eeskirjad konkurentsivõimeliste, tarbijakesksete, paindlike ja mittediskrimineerivate gaasiturgude tagamiseks. See sisaldab sätteid turulepääsu kohta, nagu tarnija vaba valik, turupõhised tarnehinnad, avalike teenuste osutamise kohustused, jätkusuutlikkus, taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside sertifitseerimine, piirkondliku koostöö edendamine ning tehnilised ja menetluseeskirjad.

3. peatükk. Tarbijate mõjuvõimu suurendamine ja tarbijakaitse ning jaeturud

Selles peatükis sätestatakse eelkõige tarbija õigused: selles käsitletakse põhilisi lepingulisi õigusi, teenuseosutaja vahetamise õigusi ja tasusid ning võrdlusvahendeid, aktiivseid tarbijaid ja kodanike energiakogukondi käsitlevaid eeskirju. Samuti sisaldab see sätteid arvete esitamise, arukate ja tavapäraste arvestisüsteemide ning andmehalduse kohta.

Samuti sisaldab see sätteid ühtsete kontaktpunktide, vaidluste kohtuvälise lahendamise õiguse, kaitsetumate tarbijate ja jaeturude kohta.

4. peatükk. Kolmandate isikute juurdepääs taristule

See peatükk on jagatud kolmeks osaks, mis hõlmavad järgmist: juurdepääs maagaasitaristule, juurdepääs vesinikutaristule ning juurdepääsu ja ühenduse võimaldamisest keeldumine.

5. peatükk. Maagaasi ülekandesüsteemi haldurite, hoidlate haldurite ja süsteemihaldurite suhtes kohaldatavad eeskirjad

Selles peatükis käsitletakse üksikasjalikult ülekandesüsteemi, hoidlate ja maagaasi veeldusjaamade haldurite ülesandeid, konfidentsiaalsust ja otsustusõigust.

6. peatükk. Maagaasi jaotussüsteemi haldurid

Selles peatükis sätestatakse jaotussüsteemi haldurite määramine, nende ülesanded, otsustusõigus taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside uute tootmisrajatiste jaotussüsteemiga ühendamisel, jaotussüsteemi haldurite sõltumatuse tagamine, jaotussüsteemi

haldurite konfidentsiaalsuskohustused, suletud jaotusvõrke ja ühendhaldureid käsitlevad sätted.

7. peatükk. Spetsiaalsete vesinikuvõrkude suhtes kohaldatavad eeskirjad

Selles peatükis sätestatakse eelkõige vesinikuvõrgu, hoidlate ja terminalide käitajate ülesanded, olemasolevate vesinikuvõrkude, geograafiliselt piiratud vesinikuvõrkude, suletud vesinikusüsteemide, kolmandate riikidega võrkudevaheliste ühenduste sätted ja käitajate konfidentsiaalsuse tagamine.

8. peatükk. Lõimitud võrgu planeerimine

Selles peatükis käsitletakse võrgu arendamist ja investeerimisotsuste tegemise volitusi, vesinikuvõrgu arendamise aruandlust ning uue piiriülese vesinikutaristu rahastamist.

9. peatükk. Ülekandesüsteemi haldurite sõltumatuse tagamine

See peatükk on jagatud kuueks osaks, mis hõlmavad järgmist: omandisuhete sõltumatuse tagamine, sõltumatud süsteemihaldurid, sõltumatud põhivõrguettevõtjad, spetsiaalsete vesinikuvõrkude haldurite sõltumatuse tagamine ning maagaasi- ja vesinikusüsteemi haldurite määramine, sertifitseerimine ning raamatupidamisarvestuse lahtisidumine ja läbipaistvus.

10. peatükk. Reguleerivad asutused

Selles peatükis keskendutakse reguleerivate asutuste määramisele ja sõltumatusele, reguleerivate asutuste üldistele eesmärkidele, nende kohustustele ja volitustele, piiriüleste küsimuste reguleerimise korrale, võrgueeskirjade suuniste järgimisele ning arvestuse pidamisele.

11. peatükk. Lõppsätted

Viimases peatükis keskendutakse lõppsätetele ja see sisaldab eelkõige kaitsemeetmeid, võrdseid tingimusi, tehnilisi kokkuleppeid, erandeid, volitamiskorda, delegeerimist, komiteemenetlust, aruandlust, kehtetuks tunnistamist, ülevõtmist, jõustumist ja adressaate käsitlevaid artikleid.

I lisas käsitletakse arvete esitamise ja arvetel esitatava teabe miinimumnõudeid.

II lisas käsitletakse arukate arvestisüsteemide kasutamist maagaasi puhul.

III lisas on loetletud kehtetuks tunnistatud direktiivi ja selle muudatuste kohaldamise kuupäev ning ülevõtmise tähtajad.

IV lisa sisaldab vastavustabelit.

Kavandatud **läbivaadatud määrus** koosneb kaheksast peatükist, mis koosnevad 69 artiklist.

1. peatükk. Reguleerimisese, kohaldamisala ja mõisted

Selles peatükis sätestatakse energialiidu, kliima- ja energiaraamistiku ning tarbijate eesmärges käsitlevate eeskirjade reguleerimisese ja kohaldamisala. Samuti määratletakse kavandatavas määruks kasutatavad põhimõisted.

2. peatükk. Turukorralduse ja taristule juurdepääsu üldeeskirjad

Selles peatükis sätestatakse üldpõhimõtted, samuti reguleeritud varabaasi eraldamine, juurdepääsuteenused kolmandatele isikutele, taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside turu hindamine, võimsuse jaotamise mehhanismide ja ülekoormuse juhtimise korra põhimõtted, võimsusega seotud õigustega kauplemine, tasakaalustamiseskirjad ja tasakaalustamatuse eest määratavad tasud, sertifitseerimine ning ülekandesüsteemi haldurite koostöö.

3. peatükk. Juurdepääs võrgule

Selles peatükis käsitletakse võrkudele juurdepääsu tariife ja allahindlusi.

4. peatükk. Ülekandesüsteemi, hoidlate, maagaasi veeldusjaamade ja vesinikuterminalide haldamine

Selles peatükis esitatakse sätted, mis käsitlevad taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside kindlat võimsust, gaasi kvaliteedi piiriülest koordineerimist, vesinikusegusid, Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustikku, ACERi tehtavat järelevalvet, reguleerivaid asutusi, konsultatsioone, kulusid, piirkondlikku koostööd, kümneaastast võrgu arengukava, läbipaistvusnõudeid ja arvestuse pidamist.

5. peatükk. Jaotussüsteemi haldamine

Selles peatükis sätestatakse eeskirjad, mis käsitlevad taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside kindlat võimsust, jaotussüsteemi haldurite ja ülekandesüsteemi haldurite vahelist koostööd, läbipaistvusnõuet, Euroopa jaotusvõrguettevõtjate üksust. See sisaldab menetlusi ja ülesandeid.

6. peatükk. Juurdepääs spetsiaalsetele vesinikuvõrkudele

Selles peatükis keskendutakse vesiniku kvaliteedi piiriülesele koordineerimisele, Euroopa vesinikuvõrgu haldurite võrgustikule, selle ülesannetele, kümneaastasele vesinikuvõrgu arengukavale, kuludele ja konsulteerimisele, ACERi tehtavale järelevalvele, piirkondlikule koostööle ja läbipaistvusnõuetele.

7. peatükk. Võrgueeskirjad ja suunised

Selles peatükis sätestatakse sätted võrgueeskirjade ja suuniste vastuvõtmise, võrgueeskirjade kehtestamise, võrgueeskirjade muutmise, suuniste, liikmesriikide õiguse kohta näha ette üksikasjalikumaid meetmeid, teabe esitamise ja konfidentsiaalsuse kohta ning karistuste kohta. Kõik kolm eeskirja on kohandatud vesinikule.

8. peatükk. Lõppsätted

Selles peatükis keskendutakse lõppsätetele ning see sisaldab artikleid, mis käsitlevad eelkõige uut maagaasi- ja vesinikutaristut, komiteemenetlust, erandeid, mööndusi, delegeerimist, määruste muudatusettepanekuid, muudatusettepanekut, millega laiendatakse gaasivarustuskindluse määrust taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaasidele ning lisatakse meetmed küberturvalisuse, solidaarsuse ja hoiustamise kohta, kehtetuks tunnistamist ja jõustumist.

I lisa sisaldab suuniseid.

II lisa sisaldab määrusesse 2017/1938 lisatud IX lisa.

III lisa sisaldab teavet kehtetuks tunnistatud määruse kohta koos hilisemate muudatuste loeteluga.

IV lisa sisaldab vastavustabelit.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

taastuvallikatest toodetud gaaside, maagaasi ja vesiniku siseturu kohta (uuesti sõnastatud)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse ~~Euroopa Ühenduse asutamislepingut~~ ☒ Euroopa Liidu toimimise lepingut ☒,
eriti selle artikli ~~195~~ ☒ 194 lõiget 2 ☒,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,²,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust³,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

↓ uus

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 715/2009⁴ on mitu korda oluliselt muudetud. Kuna kõnealusesse määrusesse on vaja teha uusi muudatusi, tuleks see selguse huvides uuesti sõnastada.

↓ 715/2009 põhjendus 1
(kohandatud)

- (2) Alates 1999. aastast järk-järgult välja kujundatud maagaasi siseturu eesmärk on pakkuda kõikidele ~~ühenduse~~ ☒ liidu ☒ tarbijatele – nii eratarbijatele kui ka ettevõtjatele – tõelist valikuvõimalust, uusi ettevõtlusvõimalusi ja rohkem piiriülest kaubandust, et saavutada tõhususe kasv, konkurentsivõimelised hinnad, kõrgemad teenindusstandardid ning toetada varustuskindlust ja ~~säästlikkust~~ ☒ kestlikkust ☒.

² ELT C 211, 19.8.2008, lk 23.

³ ELT C 172, 5.7.2008, lk 55.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 715/2009 maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1775/2005 (ELT L 211, 14.8.2009, lk 36).

- (3) Euroopa roheline kokkuleppe ja kliimamäärusega seati ELile eesmärk saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus viisil, mis aitab kaasa Euroopa konkurentsivõimele, majanduskasvule ja töökohtade loomisele. Selleks, et luua vähese CO₂ heitega gaasid turud ja et need aitaksid kaasa energiasüsteemi ümberkujundamisele, on vaja, et taastuvallikate osakaal lõimitud energiasüsteemis oleks märkimisväärselt suurem ning et tarbijad osaleksid aktiivselt konkurentsiturudel.
- (4) Käesoleva määruse eesmärk on hõlbustada taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside jõudmist energiasüsteemi, mille tulemusena saab maagaasi tarbimist vähendada, ning anda neile uutele gaasidele oluline roll ELi 2030. aasta kliimaeesmärkide täitmisel ja 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamisel. Samuti on määruse eesmärk luua õigusraamistik, mis võimaldab kõigil turuosalistel võtta oma tegevust kavandades arvesse maagaasi üleminekurolli ning julgustab neid seda tegema, et vältida seotuse efekti ning tagada, et maagaasi kasutamine lõpetatakse järkjärgult ja õigeaegselt nii kõigis asjaomastes tööstussektorites kui ka kütmise eesmärgil.
- (5) ELi vesinikustrateegias tunnistatakse, et kuna ELi liikmesriikide võimalused taastuvallikatest vesinikku toota on erinevad, on avatud ja konkurentsivõimelisel ELi turul koos takistusteta piiriülese kaubandusega olulisi eeliseid konkurentsivõime, taskukohasuse ja varustuskindluse seisukohast. Lisaks rõhutatakse selles, et liikumine likviidse turu suunas, kus vesinikuga kaubeldakse kaubapõhiselt, hõlbustaks uute tootjate turuletulekut ja aitaks kaasa süsteemi tihedamale lõimimisele teiste energiakandjatega. See annaks usaldusväärseid hinnasignaale investeringute ja käitamisotsuste tegemiseks. Käesolevas määruses sätestatud õigusnormid peaksid seega soodustama vesinikuturgude, kaubapõhise vesinikukaubanduse ja likviidse kauplemise keskuste esilekerkimist ning liikmesriigid peaksid kõrvaldama kõik seda takistavad põhjendamatud tõkked. Kuigi tuleb tunnistada olemuslike erinevuste olemasolu, tuleks vesinikuturu jaoks kaaluda olemasolevaid õigusnorme, mis on võimaldanud tõhusat äritegevust elektri- ja gaasiturudel ning elektri ja gaasiga kauplemisel.

↓ 715/2009 põhjendus 2

~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/55/EÜ (maagaasi siseturu ühiseeskirjade kohta)⁵ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. septembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 1775/2005 (maagaasiedastusvõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta)⁶ on andnud sellise maagaasi siseturu loomisse olulise panuse.~~

↓ 715/2009 põhjendus 3

~~Gaasi valdkonna reguleerimise Euroopa foorumil („Madridi foorum”) 2002. aastal vastu võetud hea tava suuniste esimese seeria rakendamisel ja järelevalve teostamisel saadud kogemus näitab, et nimetatud suunistes sätestatud eeskirjade täieliku rakendamise tagamiseks kõigis liikmesriikides ja võrdsete turule juurdepääsu tingimuste minimaalse garantii saavutamiseks tegelikkuses on vaja need eeskirjad õiguslikult täitmisele pöörata.~~

⁵ ELT L 176, 15.7.2003, lk 57.

⁶ ELT L 211, 14.8.2009, lk 26.

↓ 715/2019 põhjendus 4

~~Ühiste eeskirjade teine seeria nimetusega „Teised hea tava suunised” võeti vastu 24. ja 25. septembril 2003. aastal Madridi foorumil toimunud koosolekul; käesoleva määruse eesmärgiks on nimetatud suuniste põhjal peamiste põhimõtete ja eeskirjade sätestamine seoses võrkudele juurdepääsu ja juurdepääsuteenustega kolmandatele isikutele, ülekoormusega tegelemisega, läbipaistvusega, võimsusega seotud õiguste tasakaalustamise ja nende õigustega kauplemisega.~~

↓ 715/2009 põhjendus 5
(kohandatud)

- (6) ☒ [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx)] ☒ ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/73/EÜ, (mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju)⁷ sätestab võimaluse tegutseda ülekande- ja jaotussüsteemi ühendhalduril. Käesolevas määruses sätestatud eeskirjadega ei nõuta seetõttu nimetatud direktiivi asjakohastele sätetele vastavate riiklike ülekande- ja jaotussüsteemide korralduse muutmist.~~

↓ 715/2019 põhjendus 6

~~Käesoleva määruse reguleerimisala hõlmab kohalikke turustajaid gaasivõrguga ühendavaid kõrgsurvevõrkestikke, mida kohalikul turustamisel üldiselt ei kasutata.~~

↓ 715/2009 põhjendus 7
⇒ uus

- (7) Tuleb sätestada kriteeriumid, mille kohaselt määratakse kindlaks gaasivõrgule juurdepääsu tariifid, tagamaks et need vastavad täielikult mittediskrimineerimise põhimõttele ja hästitoimiva siseturu vajadustele, et nendes võetakse täielikult arvesse tervikliku süsteemi rajamise vajadust ja kajastatakse tegelikke tekkinud kulusid, niivõrd kui need kulud vastavad tõhusa ja võrreldava struktuuriga süsteemihalduri kuludele ning on läbipaistvad, hõlmates samas asjaomast investeeringutasuvust ⇒ ning võimaldades taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside lõimimist ⇐ ~~ning võttes vajaduse korral arvesse reguleerivate asutuste tehtavat tariifide võrdlust.~~ ⇒ Käesolevas määruses sätestatud, võrgule juurdepääsu tariife käsitlevaid eeskirju täiendavad lisaeeskirjad võrgule juurdepääsu tariifide kohta, eelkõige sellised, mis on sätestatud käesoleva määruse alusel vastu võetud võrgueeskirjades ja -suunistes ning järgmistes õigusaktides: [dokumendis COM(2020) 824 final kavandatud TEN-E määrus], [dokumendis COM(2021) xxx kavandatud metaanimäärus], direktiiv (EL) 2018/2001 ja [dokumendis COM(2021) 558 final kavandatud energiatõhususe direktiiv]. ⇐

⁷

~~Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 94.~~

↴ uus

- (8) Üldiselt on kõige tõhusam rahastada taristut selle kasutajatelt saadavatest tuludest ja vältida ristsubsideerimist. Peale selle oleks ristsubsideerimine reguleeritud varade puhul vastuolus kulupõhiste tariifide üldpõhimõttega. Erandjuhtudel võib selline ristsubsideerimine siiski tuua ühiskondlikku kasu, eelkõige võrgu arendamise varasemates etappides, kui lepinguline võimsus on tehnilise võimsusega võrreldes väike ja on märkimisväärne ebakindlus selle suhtes, millal tulevane nõudlus võimsuse järele realiseerub. Seega võiks ristsubsideerimine kaasa aidata mõistlike ja prognoositavate tariifide kehtestamisele võrgu varajastele kasutajatele ning vähendada võrguhaldurite investeeringute riske. Niisiis võiks ristsubsideerimine aidata luua investeerimiskliimat, mis toetab liidu CO₂-heite vähendamise eesmärke. Ristsubsideerimist ei tohiks otseselt ega kaudselt rahastada teistes liikmesriikides asuvad võrgu kasutajad. Seepärast on asjakohane koguda ristsubsideerimiseks rahalisi vahendeid ainult väljavoolupunktidest kuni lõpptarbijani samas liikmesriigis. Kuna ristsubsideerimine on erandlik, tuleks peale selle tagada, et ristsubsiidiumid oleksid proportsionaalsed, läbipaistvad, ajaliselt piiratud ja regulatiivse järelevalve all.

↓ 715/2009 põhjendus 8

~~Tariifide arvestamisel on oluline võtta arvesse tegelikke tekkinud kulusid, niivõrd kui need kulusid vastavad tõhusa ja võrreldava struktuuriga süsteemihalduri kuludele ning on läbipaistvad, ning samuti vajadust tagada sobiv investeeringutasuvus ja stiimul uue infrastruktuuri ehitamiseks, sealhulgas erieskirjad uute investeeringute kohta, nagu on sätestatud direktiivis 2009/73/EÜ. Sellega seoses ja eelkõige juhul, kui eksisteerib tõhus konkurents gaasijuhtmete vahel, on vajalik rakendada reguleerivate asutuste tariifide võrdlust.~~

↓ 715/2009 põhjendus 9
(kohandatud)
⇒ uus

- (9) Turupõhiste meetmete, näiteks enampakkumiste kasutamine tariifide kindlaksmääramiseks peab olema kooskõlas ☒ uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx) ☒ ~~direktiivi 2009/73/EÜ~~ ⇒ ja komisjoni määruse (EL) 2017/459 ☐ sätetega.

↓ 715/2009 põhjendus 10
(kohandatud)

- (10) Kolmandatele isikutele osutatavate juurdepääsuteenuste ühine miinimumhulk on vajalik, et määrata kindlaks kogu ühenduses ☒ liidus ☒ realselt kehtiv ühine juurdepääsu miinimumstandard ja kindlustada, et juurdepääsuteenused kolmandatele isikutele ühilduksid piisavalt, ning võimaldada saada kasu hästitoimivast maagaasi siseturust.

↓ 715/2009 põhjendus 11
(kohandatud)

~~Praegu on aga takistatud gaasi müük ühenduses võrdsel tingimustel ilma diskrimineerimise ja ebasoodsate teguriteta. Seni ei ole igas liikmesriigis veel eelkõige mittediskrimineerivat võrgule juurdepääsu ega võrdselt tõhusa tasemega regulatiivset järelevalvet, samuti on veel isoleeritud turgusid.~~

↕ uus

- (11) Kolmandate isikute juurdepääsu korraldus peaks põhinema käesolevas määruses sätestatud põhimõtetel. Kindla võimsuse alusel gaasi vaba jaotamist võimaldavate sisend-väljundsüsteemide korraldus sai heakskiidu juba 2013. aasta oktoobris 24. Madridi foorumil. Seepärast tuleks kasutusele võtta sisend-väljundsüsteemi mõiste ning tagada jaotussüsteemi tasandi lõimimine tasakaalustusalas, mis aitaks saavutada võrdsed tingimused taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaasidele nii ülekande- kui ka jaotustasandil. Jaotussüsteemi haldurite tariifide kindlaksmääramine ning võimsuse jaotamise korraldamine ülekande- ja jaotussüsteemi vahel tuleks jätta reguleerivate asutuste ülesandeks vastavalt [uuesti sõnastatud gaasidirektiivis (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx)] sätestatud põhimõtetele.
- (12) Juurdepääs sisend-väljundsüsteemile peaks üldjuhul põhinema kindlal võimsusel. Võrguhaldurilt tuleks nõuda niisugust koostööd, mis tagab suurima kindla võimsuse pakkumise, mis omakorda võimaldab võrgu kasutajatel jaotada vabalt gaasi, mis kindla võimsuse alusel siseneb mis tahes sissevoolupunkti või väljub mis tahes väljavoolupunktist ühe ja sama sisend-väljundsüsteemi piires.
- (13) Tingimuslikku võimsust tuleks pakkuda ainult juhul, kui võrguhaldurid ei suuda kindlat võimsust pakkuda. Võrguhaldurid peaksid tingimusliku võimsuse tingimused käitamispiirangute alusel läbipaistval ja selgel viisil kindlaks määrama. Reguleeriv asutus peaks tagama, et tingimuslike võimsustoodete arv on piiratud, millega välditakse turu killustumist ja tagatakse kolmandatele isikutele tõhusa juurdepääsu pakkumise põhimõtte järgimine.

↓ 715/2009 põhjendus 12

- (14) Maagaasi siseturu väljakujundamiseks tuleks saavutada piisav gaasivõrkude piiriülese ühendusvõimsuse tase ja edendada turgude ~~integreerimist~~ lõimimist.

↓ 715/2009 põhjendus 13

~~Komisjoni 10. jaanuari 2007. aasta teatistes pealkirjaga „Euroopa energiapoliitika” rõhutati, et oluline on viia lõpule maagaasi siseturu loomine ning kehtestada võrdsed tingimused kõikidele ühenduse maagaasiettevõtjatele. Komisjoni 10. jaanuari 2007. aasta teatistest pealkirjadega „Gaasi ja elektri siseturu väljavaadete kohta” ning „Määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 17 kohase Euroopa gaasi ja elektrisektoreid käsitleva uurimise kohta (lõpparuanne)” näitas, et olemasolevad eeskirjad ja meetmed ei moodusta hästi toimiva, tõhusa ja avatud siseturu saavutamiseks vajalikku raamistikku ega sätesta sel eesmärgil võrkudevahelise ühendusvõimsuse loomist.~~

↓ 715/2009 põhjendus 14

~~Lisaks olemasoleva õigusliku raamistiku põhjalikule rakendamisele tuleks kohendada määrusega (EÜ) nr 1775/2005 ette nähtud maagaasi siseturu õiguslikku raamistikku vastavalt neile teatistele.~~

↓ 715/2009 põhjendus 15
(kohandatud)
⇒ uus

- (15) ~~Eelkõige on vaja paremat koostööd ja kooskõlastamist ülekandesüsteemi haldurite vahel.~~ Selleks, et luua tõhusa ja läbipaistva piiriülese ülekandesüsteemidele juurdepääsu pakkumiseks ja haldamiseks vajalikud võrgueeskirjad ning tagada ~~ühenduse~~ ☒ liidu ☒ ~~ülekande~~ ☒ maagaasi ☒ süsteemide kooskõlastatud ja piisavalt tulevikkuvaatav kavandamine ja hea tehniline areng, sealhulgas võrkudevahelise ühendusvõimsuse loomine, võttes nõuetekohaselt arvesse keskkonnakaitset, on vaja paremat koostööd ja kooskõlastamist ülekande- ☒ ja vajaduse korral jaotussüsteemi ☒ haldurite vahel. Võrgueeskirjad peaksid järgima kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~13. juuli 2009. aasta~~ määrusega ☒ (EL) 2019/942 ☒ ⁸⁹ (EÜ) nr 713/2009, (millega luuakse ~~energeetikasektori reguleerivate asutuste koostööamet~~) ¹⁰ loodud ☒ Euroopa Liidu ☒ Energeetikasektori Reguleerivate Asutuste Koostöö Ameti (edaspidi „amet“) poolt ☒ (ACER) ☒ välja töötatud raamsuuniseid, mis on oma olemuselt mittesiduvad. ☒ ACER ☒ ~~Amet~~ peaks osalema võrgueeskirjade kavandite faktilistest asjaoludest lähtuval läbivaatamisel, sealhulgas tuleks vaadata läbi kavandite vastavus raamsuunistele, ning tal peaks olema võimalik esitada komisjonile soovitus need vastu võtta. ☒ ACER ☒ ~~Samuti~~ peaks ~~amet~~ hindama võrgueeskirjade muutmiseks tehtud ettepanekuid ning tal peaks olema võimalik esitada komisjonile soovitus need vastu võtta. Ülekandesüsteemi haldurid peaksid haldama oma võrku kooskõlas kõnealuste võrgueeskirjadega.

↓ 715/2009 põhjendus 16
(kohandatud)

- (16) Selleks et tagada ~~Ühenduse~~ ☒ liidu ☒ maagaasi ülekandesüsteemi optimaalne juhtimine, tuleks ☒ ette näha ☒ ~~luua~~ Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik. Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik peaks oma ülesandeid täitma kooskõlas ~~ühenduse~~ ☒ liidu ☒ konkurentsieeskirjadega, mida ~~jätkuvalt~~ kohaldatakse ka Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku otsuste suhtes. Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku ülesanded peaksid olema täpselt määratletud ja tema töömeetod peaks tagama Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku tõhususe, esindusliku loomuse ja läbipaistvuse. Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku ~~poolt~~ koostatavate võrgueeskirjade eesmärk ei ole asendada riigisiseste küsimuste jaoks vajalikke

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/942, millega asutatakse Euroopa Liidu Energeetikasektori Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 713/2009, millega luuakse Energeetikasektori Reguleerivate Asutuste Koostööamet (EL T L 211, 14.8.2009, lk 1).

¹⁰ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

~~sise~~riiklikke võrgueeskirju. Kuna tõhusamaid edusamme on võimalik saavutada piirkondliku lähenemisviisi kaudu, peaksid ülekandesüsteemi haldurid looma üldise koostööstruktuuri raames piirkondlikud struktuurid, tagades samas piirkondliku tasandi tulemuste kokkusobivuse ~~liidu~~ ~~ühenduse~~ tasandi võrgueeskirjade ja kümneaastase mittesiduva võrkude arengukavaga. Koostöö sellistes piirkondlikes struktuurides eeldab võrguga seotud toimingute tõhusat eraldamist tootmisest ja tarnetegevusest. Sellise eraldamise puudumisel kaasneb ülekandesüsteemi haldurite vahelise piirkondliku koostööga konkurentsivastase käitumise oht. Liikmesriigid peaksid edendama koostööd ja kontrollima võrguga seotud toimingute tõhusust piirkondlikul tasandil. Piirkondliku tasandi koostöö peaks olema kooskõlas edusammudega konkurentsivõimelise ja tõhusa gaasi siseturu suunas.

↓ 715/2009 põhjendus 17 (uus)

~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku kavandatava töö tulemustest on huvitatud kõik turuosalised. Seepärast on tingimata vaja tõhusat konsulteerimisprotsessi ning olemasolevad konsulteerimise soodustamiseks ja ühtlustamiseks loodud struktuurid nagu Euroopa Energiakaubanduse Soodustamise Assotsiatsioon, riiklikud reguleerivad asutused või amet peaksid etendama olulist rolli.~~

↓ 715/2009 põhjendus 18
(kohandatud)
⇒ uus

- (17) Selleks et tagada ~~ühenduse~~ ~~liidu~~ maagaasi ülekandevõrgu arendamisel suurem läbipaistvus, peaks Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik koostama ⇒ ühise stsenaariumi ja vatastikku ühendatud mudeli alusel ⇐ kümneaastase mittesiduva ~~ühenduse~~ ~~liidu~~ võrgu arengukava (edaspidi „~~ühenduse~~ ~~liidu~~ võrgu arengukava”), selle avaldama ja seda korrapäraselt ajakohastama. Kõnealune võrgu arengukava peaks hõlmama rakendatavaid maagaasi ülekandevõrke ja vajalikke piirkondlikke ühendusi, mis on olulised kaubanduslikust või varustuskindluse seisukohast.

↓ 715/2009 põhjendus 19
⇒ uus

- (18) Et tugevdada konkurentsi likviidsete gaasi hulgimüügiturgude abil, on oluline, et gaasiga saaks kaubelda, olenemata selle asukohast võrgus. Ainus viis selle saavutamiseks on anda võrgu kasutajatele vabadus reserveerida eraldi sisse- ja väljavooluvõimsusi, nii et lepinguliste marsruutide asemel tekib gaasi transport tsoonist tsooni. ⇒ Selleks, et tagada vabadus sissevoolu- ja väljavoolupunktides sõltumatult võimsust reserveerida, ei tohiks sisse- ja väljavoolupunktide jaoks eraldi pakutavate tariifide korral ühe sissevoolupunkti jaoks kehtestatud tariif olla seotud ühe väljavoolupunkti jaoks kehtestatud tariifiga ega vastupidi ning tariif ei tohiks koondada sissevoolu- ja väljavoolutasu ühte hinda. ⇐ ~~Sisse- ja väljavoolupunktide sobivuse eelistamist konkurentsi arengu soodustamiseks mainis enamik sidusrühmi juba kuuendal Madridi foorumil 30. 31. oktoobril 2002. Tariifid ei tohiks sõltuda marsruudist. Ühe või mitme sissevoolupunkti jaoks määratud tariif ei tohiks seetõttu olla seotud ühe või mitme väljavoolupunkti jaoks määratud tariifiga ega vastupidi.~~

↴ uus

- (19) Komisjoni määruses (EL) nr 312/2014, millega kehtestatakse ülekandesüsteemides gaasivarustuse tasakaalustamise võrgueeskiri, on sätestatud normid tasakaalustuskorra moodustavate tehniliste eeskirjade kehtestamiseks, kuid jäetud mitmesuguseid valikuid iga sellise tasakaalustuskorra ülesehitamiseks, mida kohaldatakse konkreetsetes sisend-väljundsüsteemis. Tehtud valikute kombinatsioon annab tulemuseks konkreetse tasakaalustuskorra, mis on kohaldatav konkreetsetes sisend-väljundsüsteemis, mis praegu kajastavad peamiselt liikmesriikide territooriume.
- (20) Võrgu kasutajad peavad vastutama oma sisse- ja väljavoolu tasakaalustamise eest kauplemisplatvormidel, mis on loodud selleks, et edendada gaasiga kauplemist võrgu kasutajate vahel. Selleks, et taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaase sisend-väljundsüsteemis paremini lõimida, peaks tasakaalustusala hõlmama ka jaotussüsteemi tasandit. Gaasi vahetamiseks võrgu kasutajate tasakaalustamiskontode vahel tuleks kasutada virtuaalset kauplemispunkti.
-

↓ 715/2019 põhjendus 20

- (21) Viited ühtlustatud transpordilepingutele ülekandesüsteemi haldurite mittediskrimineeriva juurdepääsu kontekstis ei tähenda seda, et teatava süsteemihalduri transpordilepingute tingimused peavad olema samad mis teistel ülekandesüsteemi halduritel samas või mõnes muus liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui on sätestatud miinimumnõuded, millele peavad vastama kõik transpordilepingud.
-

↓ 715/2009 põhjendus 21

~~Gaasivõrkudes esineb märkimisväärne lepingutega ülekoormamine. Seepärast on uute või uuesti läbiräägitud lepingute puhul ülekoormusega tegelemise ja võimsuse jaotamise põhimõtete aluseks kasutamata võimsuse vabastamine, millega võimaldatakse võrgu kasutajatel oma kasutamata lepingujärgset võimsust edasi müüa või edasi rentida, ja ülekandesüsteemi haldurite kohustus pakkuda kasutamata võimsust turul vähemalt üks päev ette ja katkestatava võimsuse põhimõtte alusel. Võttes arvesse olemasolevate lepingute suurt arvu ja vajadust kehtestada tõelised võrdsed võimalused uue ja olemasoleva võimsuse kasutajatele, tuleks neid põhimõtteid kohaldada kogu lepingujärgse võimsuse suhtes, kaasa arvatud olemasolevad lepingud.~~

↓ 715/2019 põhjendus 22

~~Kuigi võrkude füüsiline ülekoormamine on hetkel ühenduses harva esinev probleem, võib see muutuda probleemiks tulevikus. Seetõttu on oluline luua aluspõhimõte ülekoormatud võimsuse eraldamise kohta sellistel juhtudel.~~

↓ 715/2009 põhjendus 23

~~Riiklike reguleerivate asutuste ja komisjoni viimaste aastate turujärelevalve on näidanud, et olemasolevad läbipaistvusnõuded ja infrastruktuurile juurdepääsu eeskirjad ei ole piisavad, et tagada tõeline, hästi toimiv, avatud ja tõhus gaasi siseturg.~~

↓ 715/2019 põhjendus 24

- (22) Tuleb tagada võrdne juurdepääs võrgu füüsilise seisundi ja tõhususega seotud andmetele, et kõik turuosalisel saaks hinnata nõudluse ja pakkumise üldist olukorda ning teha kindlaks hulgimüügihinna muudatuste põhjused. Need andmed hõlmavad ka täpsemat teavet pakkumise ja nõudluse, võrgu läbilaskevõime, voogude ja käigushoidmise, tasakaalustamise ning hoidlate olemasolu ja kasutamise kohta. Kuna see teave on turu toimimiseks oluline, on vaja vähendada konfidentsiaalsusnõuete tõttu avalikustamisele seatud piiranguid.

↓ 715/2009 põhjendus 25

- (23) Tundliku äriteabe konfidentsiaalsuse nõuded on aga eriti olulised ettevõtja jaoks strateegiliste äriandmete puhul, kui gaasihoidlal on vaid üks kasutaja, või selliste andmete puhul, mis puudutavad ülekande- või jaotussüsteemiga ühendamata süsteemi või alamsüsteemi väljavoolupunkte, mis on ühendatud üksiku tööstustarbijaga, kui selliste andmete avaldamine võib anda konfidentsiaalset teavet kõnealuse tarbija tootmisprotsessi kohta.

↓ 715/2009 põhjendus 26

- (24) Selleks, et suurendada usaldust turu vastu, peavad turuosalisel olema kindlad, et kuritarvitamise eest on võimalik määrata tõhus, proportsionaalne ja hoiatav karistus. Pädevatele asutustele tuleks anda volitus uurida tõhusalt turgude kuritarvitamist. Seetõttu on vajalik, et pädevatel asutustel oleks juurdepääs andmetele, mis sisaldavad teavet tarneettevõtja tehtud tegevuslike otsuste kohta. Gaasiturul edastatakse kõik sellised otsused süsteemihalduritele võimsuste reserveerimise, registreerimise ja tegelike voogudena. Süsteemihaldurid peaksid selle teabe hoidma pädevate asutuste jaoks kättesaadavana ja kergesti juurdepääsetavana teatava kindlaksmääratud aja jooksul. Pädevad asutused peaksid ühtlasi regulaarselt jälgima, kas ülekandesüsteemi haldurid järgivad eeskirju.

↓ 715/2009 põhjendus 27

⇒ uus

- (25) Juurdepääs ⇒maa⇐ gaasihoidlatele ja maagaasi veeldusjaamadele on mõnes liikmesriigis ebapiisav, mistõttu on vaja parandada kehtivate eeskirjade rakendamist ⇒ ja seda ka läbipaistvuse osas. Sellise parandamise puhul tuleks arvesse võtta nendes rajatistes hoitavate taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside potentsiaali ja kasutuselevõttu siseturul. ⇐ Elektri- ja gaasisektori Euroopa reguleerivate asutuste töörühma järelevalvest ilmnes, et Madridi foorumil kõikide sidusrühmade vahel kokku lepitud vabatahtlikke suuniseid, mis käsitlevad kolmandate isikute juurdepääsu head tava hoidlate haldurite jaoks, ei kohaldata piisavalt ning seetõttu tuleb need muuta siduvaks.

↓ 715/2019 põhjendus 28

⇒ uus

- (26) Ülekandesüsteemi haldurite juhitud mittediskrimineerivad ja läbipaistvad ⇒ maa ⇐ gaasisektori tasakaalustussüsteemid on olulised mehhanismid, eelkõige uute turule tulijate jaoks, kellel võib esineda rohkem raskusi oma müügiportfelli tasakaalustamisega kui ettevõtetel, kes on end vastaval turul juba sisse seadnud. Seetõttu on vaja sätestada eeskirjad tagamaks, et ülekandesüsteemi haldurid rakendavad selliseid mehhanisme viisil, mis vastab mittediskrimineerivatele, läbipaistvatele ja tõhusatele võrgule juurdepääsu tingimustele.

↓ 715/2009 põhjendus 29

~~Võimsusega seotud esmaste õigustega kauplemisel on oluline osa konkurentsivõimelise turu väljaarendamisel ja likviidsuse loomisel. Käesolev määrus peaks sätestama nimetatud kauplemise põhieeskirjad.~~

↓ 715/2019 põhjendus 30

⇒ uus

- (27) ~~Riiklikud~~ Reguleerivad asutused peaksid tagama käesolevas määruses sisalduvate eeskirjade ja ⇒ võrgueeskirjade ning ⇐ määruse põhjal vastu võetud suuniste järgimise.

↓ 715/2009 põhjendus 31

(kohandatud)

⇒ uus

- (28) Käesoleva määruse lisas toodud suunistes on ~~teiste hea tava suuniste põhjal määratletud spetsiaalsed üksikasjalikumad rakendus~~ eeskirjad. Vajaduse korral ~~arendatakse~~ ⇒ tuleks ⇐ neid eeskirju aja jooksul edasi arendada, võttes arvesse riiklike gaasisüsteemide erinevusi ⇒ ja arengut ⇐.

↓ 715/2009 põhjendus 32

- (29) Tehes ettepaneku käesolevale määrusele lisatud suuniste muutmiseks, peaks komisjon tagama Madridi foorumi raames eelnevate konsultatsioonide läbiviimise suunistega seotud kõigi asjaomaste osapooltega, keda esindavad kutseorganisatsioonid, ja liikmesriikidega.

↓ 715/2009 põhjendus 33

- (30) Liikmesriigid ja pädevad riiklikud ametiasutused peaksid komisjonile edastama asjakohast teavet. Komisjon peaks sellist teavet käsitlema konfidentsiaalsena.

↓ 715/2019 põhjendus 34
(kohandatud)
⇒ uus

- (31) Käesolev määrus ja ⇒ võrgueeskirjad ning ⇐ käesoleva määrusega kooskõlas vastu võetud suunised ei piira ühenduse ⊗ liidu ⊗ konkurentsieeskirjade kohaldamist.

↓ 715/2009 põhjendus 35 (uus)

~~Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused)¹¹.~~

↓ 715/2009 põhjendus 36 (uus)

~~Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus kehtestada või vastu võtta vajalikud suunised, et tagada käesoleva määruse eesmärgi saavutamiseks vajalik minimaalne ühtlustamistase. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, täiendades seda muu hulgas uute vähemoluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.~~

↓ uus

- (32) Liikmesriigid ja energiaühenduse lepinguosalised peaksid tegema tihedat koostööd kõigis lõimitud gaasikaubanduspiirkonna arendamisega seotud küsimustes ning ei tohiks võtta meetmeid, mis seaksid ohtu maagaasiturgude edasise lõimimise või liikmesriikide ja lepinguosaliste varustuskindluse.
- (33) Ülekandesüsteemi halduritel tuleks lubada maagaasihoidlaid reserveerida üksnes oma ülesannete täitmiseks ja varustuskindluse tagamiseks. Neid strateegilisi varusid võiks koguda ühisostu teel, kasutades komisjoni määruse (EL) nr 312/2014 artiklis 10 osutatud kauplemisplatvormi, ilma et see piiraks liidu konkurentsieeskirjade kohaldamist. Ülekandesüsteemi haldurid peaksid saama maagaasi välja võtta üksnes oma ülesannete täitmiseks või väljakuulutatud hädaolukorras, nagu on nimetatud kõnealuse määruse artikli 11 lõikes 1, et mitte häirida turu korrapärast toimimist.
- (34) Kui võetakse ette piirkondlike turgude lõimimine, peaksid asjaomased ülekandesüsteemi haldurid ja reguleerivad asutused tegelema piiriülese mõjuga küsimustega, nagu tariifstruktuurid, tasakaalustuskord, järelejäanud piiriüleste punktide võimsused, investeerimiskavad ning ülekandesüsteemi haldurite ja reguleerivate asutuste ülesannete täitmine.
- (35) Energiasüsteemi ümberkujundamine ja gaasituru jätkuv lõimimine nõuavad rohkem läbipaistvust seoses ülekandesüsteemi haldurile lubatud või tema sihttulu osas. Sellel teabel põhinevad mitmed maagaasivõrkudega seotud otsused. Näiteks vajavad praegusest rohkem läbipaistvust ülekandevarade üleviimine maagaasivõrgust vesinikuvõrku või ülekandesüsteemi haldurite vahelise hüvitismehhanismi

¹¹ EÜTL 184, 17.7.1999, lk 23.

rakendamine. Peale selle nõuab tariifide muutumise hindamine pikas perspektiivis selgust nii maagaasi nõudluse kui ka kulude prognoosimisega seoses. Viimast peaks võimaldama läbipaistvus lubatud tulu osas. Eelkõige peaksid reguleerivad asutused esitama teabe, mis käsitleb ülekandesüsteemi haldurite tulu arvutamiseks kasutatud metoodikat, nende regulatiivse varabaasi väärtust ja selle amortiseerumist, tegevuskulude väärtust, ülekandesüsteemi operaatorite kasutatud kapitali kulusid ning kasutatud stiimuleid ja lisatasusid.

- (36) Ülekandesüsteemi haldurite kulud on peamiselt püsikulud. Nende ärimudel ja praegu kehtivad riiklikud õigusraamistikud tuginevad eeldusele, et nende võrkude pikaajaline kasutamine hõlmab pikki amortisatsiooniperioode (30–60 aastat). Energiasüsteemi ümberkujundamise kontekstis peaksid reguleerivad asutused seepärast suutma prognoosida gaasinõudluse vähenemist, et õigeaegselt muuta õigusaktidest tulenevat korda ning vältida olukorda, kus ülekandesüsteemi haldurite kulude katmine tariifide abil ohustab tarbijate jaoks taskukohasust püsikulude ja gaasinõudluse suureneva suhtarvu tõttu. Vajaduse korral võib näiteks muuta ülekandevarade amortisatsiooniprofiili või tasuvust.
- (37) Ülekandesüsteemi operaatoritele lubatud või nende sihttulu läbipaistvust tuleks suurendada, et võrgu kasutajad saaksid teha võrdlusi ja anda hinnanguid. Suurem läbipaistvus peaks hõlbustama ka piiriülest koostööd ja ülekandesüsteemi haldurite vaheliste hüvitusmehhanismide loomist kas piirkondlikuks lõimumiseks või tariifisoodustuste rakendamiseks taastuvallikatest ja vähese CO₂ heitega gaaside puhul, nagu on sätestatud käesolevas määruses.
- (38) Selleks, et kasutada ära kõige ökonoomsemaid asukohti taastuvallikatest ja vähese CO₂ heitega gaaside tootmiseks, peaksid võrgu kasutajad saama kasu võimsuspõhistest ülekande soodustariifidest. Need peaksid hõlmama soodustust taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside juhtimise eest tootmisrajatistest võrku, hoidlate sisse- ja väljavoolupunktides kohaldatavate tariifide soodustusi ning piiriülese tariifi soodustust ja soodustust maagaasi veeldusjaamade sissevoolupunktides. Kui muude kui piiriüleste soodustuste väärtus muutub, peab reguleeriv asutus tasakaalustama võrgu kasutajate ja võrgu haldurite huvid, võttes arvesse stabiilseid finantsraamistikke, mis on loodud spetsiaalselt olemasolevate investeringutega, eelkõige taastuvallikatest gaaside tootmise rajatistega seoses. Kui võimalik, tuleks soodustuste muutmise aluseks olevad näitajad või tingimused esitada piisavalt aegsasti enne soodustuste muutmist puudutava otsuse tegemist. Soodustus ei tohiks mõjutada tariifide kehtestamise üldist metoodikat, kuid see tuleks asjaomase tariifi kohta esitada tagantjärele. Selleks, et soodustusest kasu saada, peaksid võrgu kasutajad esitama nõutud teabe ülekandesüsteemi haldurile sertifikaadi alusel, mis oleks seotud liidu andmebaasiga.
- (39) Soodustuste kohaldamisest tulenevat tulude vähenemist käsitletakse üldtulude vähenemisena (nagu näiteks võimsuse vähenenud müügi puhul) ning see tuleb õigeaegselt tariifidest katta, näiteks eritariifide tõstmise teel vastavalt käesoleva määruse artiklis 15 sätestatud üldeeskirjadele. Komisjonil peaks olema õigus delegeeritud aktidega muuta soodustuste taset, et leevendada ülekandesüsteemi haldurite tulude struktuurset tasakaalustamatust.
- (40) Selleks, et suurendada liidu maagaasi jaotusvõrkude tõhusust ja tagada tihe koostöö ülekandesüsteemi haldurite ja Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku (ENTSOG) vahel, tuleks ette näha ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus, mis hõlmab ka maagaasi jaotussüsteemi haldureid. ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse

ülesanded peaksid olema täpselt määratletud ja selle töömeetod peaks tagama liidu jaotussüsteemi haldurite jaoks tõhususe, esindusliku loomuse ja läbipaistvuse. ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus peaks võimaluse korral tegema tihedat koostööd ENTSGiga võrgueeskirjade ettevalmistamisel ja rakendamisel ning peaks muu hulgas andma suuniseid hajatootmise lõimimise kohta ja muudes küsimustes, mis on seotud jaotusvõrkude haldamisega.

- (41) Jaotussüsteemi halduritel on oluline roll taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside lõimimisel süsteemi; näiteks on jaotusvõrguga ühendatud ligikaudu pool biometaani tootmisvõimsusest. Selleks, et hõlbustada nende gaasidega turul osalemist, peaks kõigis liikmesriikides jaotusvõrku ühendatud tootmisrajatistel olema juurdepääs virtuaalsele kauplemispunktile. Peale selle peaksid jaotussüsteemi haldurid ja ülekandesüsteemi haldurid tegema käesoleva määruse kohaselt koostööd, et võimaldada vastassuunavooge jaotusvõrgust ülekandevõrku või tagada jaotussüsteemi lõimimine alternatiivsete ja samaväärsete vahendite abil ning hõlbustada seega taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside lõimimist turule.
- (42) Taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside kasvavate koguste lõimimine Euroopa maagaasisüsteemi muudab Euroopas transporditava ja tarbitava maagaasi kvaliteeti. Selleks, et tagada takistamatu piiriülene maagaasivoog, säilitada turgude koostalitlusvõime ja võimaldada turgude lõimumist, on vaja suurendada gaasi kvaliteedi ja selle juhtimise kulude läbipaistvust, näha ette ühtlustatud lähenemisviis reguleerivate asutuste ja süsteemi haldurite rollidele ja kohustustele ning tugevdada piiriülest koordineerimist. Samaaegselt ühtlustatud lähenemisviisi tagamisega gaasi kvaliteedile piiriülestes ühenduspunktidest, tuleks säilitada liikmesriikide paindlikkus seoses gaasi kvaliteedinormide kohaldamisega oma siseriiklikes maagaasisüsteemides.
- (43) Vesiniku segamine maagaasisüsteemi on vähem tõhus kui puhta vesiniku kasutamine ja vähendab vesiniku väärtust. Samuti mõjutab see gaasitaristu toimimist, lõppkasutajarakendusi ja piiriüleste süsteemide koostalitlusvõimet. Kehtima peaks liikmesriikide otsus selle kohta, kas segada vesinikku oma riiklikesse maagaasisüsteemidesse või mitte. Samas piiraks turu killustumise ohtu maagaasisüsteemi vesiniku segamist käsitlev ühtlustatud lähenemisviis lubatud liiduülese piirmäärana liidu nende liikmesriikide vahelistes piiriülestes ühenduspunktidest, kus ülekandesüsteemi haldurid peavad võtma vastu maagaasi, millesse segatud vesiniku sisaldus jääb alla piirmäära. Kõrvutiasuvatel ülekandesüsteemidel peaks olema vabadus leppida piiriüleste ühenduspunktide jaoks kokku segatud vesiniku suuremas sisalduses.
- (44) Tõhus piiriülene koordineerimine ning ülekandesüsteemi haldurite vaheliste gaasi, sealhulgas biometaani ja vesinikusegude kvaliteedi teemaliste vaidluste lahendamise protsess on olulised, et hõlbustada maagaasi tõhusat transporti maagaasisüsteemide vahel liidu piires ja seega suurendada turu lõimumist. Gaasi kvaliteedinäitajate, sealhulgas ülemise kütteväärtuse, Wobbe indeksi ja hapnikusisalduse ning vesinikusegude ja nende ajas muutumise tõhustatud läbipaistvusnõuded koos seire- ja aruandluskohustustega peaksid kaasa aitama kaasa avatud ja tõhusa maagaasi siseturu heale toimivusele.
- (45) Selleks, et muuta käesoleva määruse mitteolemuslikke osi ning täiendada käesolevat määrust seoses teatavate konkreetsete valdkondade mitteolemuslike osadega, mis on turgude lõimimise seisukohast olulised, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid

konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes¹² sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, peaksid Euroopa Parlament ja nõukogu saama kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel peaks olema pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

- (46) Komisjoni määruses (EL) 2015/703¹³ on sätestatud maagaasisüsteemi koostalitlusvõime ja andmevahetuse eeskirjad, eelkõige seoses ühenduslepingutega, sealhulgas voo juhtimise eeskirjad, gaasi koguse ja kvaliteedi mõõtmise põhimõtted, sobitamismenetluse ja gaasikoguste jaotamise eeskirjad, teabevahetuse kord erakorraliste sündmuste korral; ühtne mõõdühikute süsteem, gaasi kvaliteet, sealhulgas gaasi kvaliteedi ja lõhnastamise tavade erinevustest tulenevate piiriülese kaubanduse piirangute haldamise eeskirjad, gaasi kvaliteedi lühi- ja pikaajaline seire ning teabe esitamine; andmevahetus ja aruandlus gaasi kvaliteedi kohta; läbipaistvus, teabevahetus, teabe esitamine ja koostöö asjaomaste turuosaliste vahel.
- (47) Selleks, et tagada liidu vesinikuvõrgu optimaalne haldamine ning võimaldada piiriülest vesinikuga kauplemist ja selle tarnimist liidus, tuleks luua Euroopa vesinikuvõrgu haldurite võrgustik (ENNOH). ENNOHi ülesandeid tuleks täita kooskõlas liidu konkurentsieeskirjadega. ENNOHi ülesanded peaksid olema täpselt määratletud ja tema töömeetod peaks tagama Euroopa vesinikuvõrgu haldurite võrgustiku tõhususe, esindusliku loomuse ja läbipaistvuse. ENNOHi koostatavad võrgueeskirjad ei tohiks asendada riigisiseste küsimuste jaoks vajalikke siseriiklikke võrgueeskirju.
- (48) Kuni ENNOHi loomiseni tuleks komisjoni juhtimisel ning koostöös ACERi ja kõigi asjaomaste turuosalistega, sealhulgas ENTSGi, ENTSO-E ja ELi jaotusvõrguettevõtjate üksusega luua ajutine platvorm. See platvorm peaks toetama varajast tööd vesinikuvõrgu ja turgude ülesehitamiseks oluliste analüüsi- ja arendusküsimuste kallal ilma ametliku otsustusõiguseta. Kui ENNOH on loodud, tuleks platvorm laiali saata. ENNOHi loomiseni vastutab liiduüleste võrguarenduskavade, sealhulgas vesinikuvõrkude väljatöötamise kavade koostamise eest ENTSG.
- (49) Selleks, et tagada liidu vesinikuvõrgu väljatöötamise läbipaistvus, peaks ENNOH koostama ja avaldama mittesiduva liiduülese kümneaastase vesinikuvõrgu arengukava, mis on suunatud arenevate vesinikuturgude vajadustele. Kõnealune võrgu arengukava peaks hõlmama rakendatavaid vesiniku transpordivõrke ja vajalikke ühendusi, mis on olulised kaubanduslikust seisukohast. ENNOH peaks osalema [dokumendis COM(2020) 824 final kavandatud TEN-E määruse] artiklites 11, 12 ja 13 sätestatud kogu energiasüsteemi hõlmava kulude ja tulude analüüsi (sealhulgas vastastikku ühendatud energiaturu ja võrgu mudel, mis hõlmab nii elektri, gaasi ja vesiniku transporditaristuid kui ka hoidlaid ja maagaasi veeldusjaamu ning elektrolüüsiseadmeid), kümneaastaste võrgu arengukavade stsenaariumide ning taristu puuduste tuvastamise aruannete koostamisel, et välja töötada ühishuviprojektide loetelud. Selleks peaks ENNOH tegema tihedat koostööd ENTSO-E ja ENTSGiga,

¹² ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

¹³ Komisjoni 30. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/703, millega kehtestatakse võrgueeskiri koostalitlus- ja andmevahetuseeskirjade kohta (ELT L 113, 1.5.2015, lk 13).

et hõlbustada süsteemi lõimimist. Esimest korda peaks ENNOH neid ülesandeid täitma ühishuviprojektide kaheksanda loetelu väljatöötamisel, tingimusel et võrgustik on toimiv ja suudab 2026. aastaks anda vajaliku panuse kümneaastasessse võrgu arengukavasse.

- (50) ENNOHi kavandatava töö tulemustest on huvitatud kõik turuosalised. Seepärast on tingimata vaja tõhusat konsulteerimisprotsessi. Üldiselt peaks ENNOH koostöös teiste asjaomaste turuosaliste ja nende ühendustega hankima taristu planeerimise, arendamise ja käitamise kogemusi ning need oma töösse lõimima ja nendele toetuma.
- (51) Kuna tõhusamaid edusamme on võimalik saavutada piirkondliku lähenemisviisi kaudu, peaksid vesinikuvõrgu haldurid looma üldise koostööstruktuuri raames piirkondlikud struktuurid, tagades samas piirkondliku tasandi tulemuste kokkusobivuse võrgueeskirjade ja kümneaastaste mittesiduvate liiduülestest võrgu arengukavadega. Liikmesriigid peaksid edendama koostööd ja kontrollima võrgu tõhusust piirkondlikul tasandil.
- (52) Selleks, et turuosaliste usaldus liidus tekkivate vesinikuturgude vastu kasvaks, on vaja läbipaistvusnõudeid. Tuleb tagada võrdne juurdepääs vesinikusüsteemi füüsilise seisundi ja toimimisega seotud andmetele, et kõik turuosalised saaksid hinnata nõudluse ja pakkumise üldist olukorda ning teha kindlaks turuhinna muutumise põhjused. Teavet tuleks alati avaldada arukal ja kergesti kättesaadaval viisil ning mittediskrimineerivalt.
- (53) ENNOH loob keskse veebipõhise platvormi, et teha turuosalistele kättesaadavaks kõik andmed, mis on olulised võrgule tõhusa juurdepääsu saamiseks.
- (54) Vesinikuvõrgule juurdepääsu tingimused turu varases arengujärgus peaksid tagama võrgu kasutajatele tõhusa toimimise, mittediskrimineerivuse ja läbipaistvuse, jättes ühtlasi halduritele piisava paindlikkuse. Võimsuslepingute maksimaalse kestuse piiramine peaks vähendama lepingutega ülekoormamist ja liigse võimsuse soetamist.
- (55) Tuleks sätestada üldtingimused, mis käsitlevad kolmandate isikute juurdepääsu vesinikuhoidlatele ja vesinikuterminalidele, et tagada võrgu kasutajatele mittediskrimineeriv juurdepääs ja läbipaistvus.
- (56) Vesinikuvõrgu haldurid peaksid tegema koostööd, et koostada eeskirjad läbipaistva ja mittediskrimineeriva piiriülese võrkudele juurdepääsu pakkumise ja haldamise kohta ning tagada võrgu kooskõlastatud arendamine liidus, sealhulgas ühendusvõimsuste loomine. Võrgueeskirjad peaksid järgima ACERi välja töötatud raamsuuniseid, mis ei ole siduvad. ACER peaks osalema võrgueeskirjade kavandite faktilistest asjaoludest lähtuval läbivaatamisel, sealhulgas tuleks vaadata läbi kavandite vastavus raamsuunistele, ning tal peaks olema võimalik esitada komisjonile soovitus need vastu võtta. ACER peaks hindama võrgueeskirjade muutmiseks tehtud ettepanekuid ning tal peaks olema võimalik esitada komisjonile soovitus need vastu võtta. Vesinikuvõrgu haldurid peaksid haldama oma võrku kooskõlas kõnealuste võrgueeskirjadega.
- (57) Euroopa vesinikuvõrgu haldurite võrgustiku koostatavate võrgueeskirjade eesmärk ei ole asendada riigisiseste küsimuste jaoks vajalikke siseriiklikke õigusakte.
- (58) Euroopas transporditava ja tarbitava vesiniku kvaliteet võib varieeruda sõltuvalt tootmistehnoloogiast ja transpordi eripäradest. Seepärast peaks liidu tasandil ühtlustatud lähenemisviis vesiniku kvaliteedi juhtimisele piiriülestes ühendustorudes kaasa tooma vesiniku piiriülese voo ja turu lõimumise.

- (59) Kui reguleeriv asutus peab seda vajalikuks, tuleks vesinikuvõrgu operaatoritele panna vastutus nende võrkudes oleva vesiniku kvaliteedi juhtimise eest kohaldatavate vesiniku kvaliteedistandardite raames, millega tagatakse lõpptarbijale vesiniku usaldusväärne ja stabiilne kvaliteet.
- (60) Tõhus piiriülene koordineerimine ning vesinikusüsteemi haldurite vaheliste vaidluste lahendamise protsess on olulised, et hõlbustada vesiniku transporti vesinikuvõrkude vahel liidu piires ja seega suurendada turu lõimumist. Vesiniku kvaliteedinäitajate ja nende ajas muutumise tõhustatud läbipaistvusnõuded koos seire- ja aruandluskohustustega peaksid kaasa aitama kaasa avatud ja tõhusa vesiniku siseturu heale toimivusele.
- (61) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 291. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹⁴.
- (62) Selleks, et tagada Euroopa vesinikuvõrkude tõhus toimimine ja hõlbustada energiasüsteemi lõimimist, peaksid vesinikuvõrgu haldurid vastutama vesinikutranspordivõrgu toimimise, hooldamise ja arendamise eest tihedas koostöös teiste vesinikuvõrgu halduritega ning muude niisuguste süsteemide halduritega, mille nende võrgud on ühendatud.
- (63) Liidu tasandil ühtlustatud standardid parandavad siseturu toimimist. Niipea kui viide ühtlustatud standardile on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, tuleks eeldada, et sellele standardile vastavuse korral on täidetud käesoleva määruse alusel vastu võetud rakendusmeetme asjaomased nõuded, seda ka siis, kui lubatud peaksid olema ka muud vastavuse tõendamise viisid. Kooskõlas määruse 1025/2012 artikliga 10 võib Euroopa Komisjon taotleda, et Euroopa standardiorganisatsioonid töotaksid välja tehnilised spetsifikatsioonid, Euroopa standardid ja harmoneeritud Euroopa standardid. Üks harmoneeritud standardite peamisi ülesandeid peaks olema aidata halduritel kohaldada käesoleva määruse ja uuesti sõnastatud gaasidirektiiviga (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx) vastu võetud rakendusmeetmeid.
- (64) Selleks, et võtta täielikult arvesse vesiniku lõppkasutajate kvaliteedinõudeid, peab vesinikuvõrgus oleva vesiniku kvaliteedi spetsifikatsioonide ja standardite koostamisel võtma arvesse juba kehtivaid standardeid, milles on esitatud sellised lõppkasutajate nõuded (näiteks standard EN 17124).
- (65) Vesinikusüsteemi haldurid peaksid vesiniku transportimiseks looma piisava piiriülese võimsuse, mis rahuldab kõik majanduslikult mõistlikud ja tehniliselt teostatavad võimsusvajadused, soodustades seega turu lõimimist.
- (66) ACER peaks avaldama ülekoormuse olukorra seire aruande.
- (67) Võttes arvesse vesiniku potentsiaali energiakandjana ning võimalust, et liikmesriigid kauplevad vesinikuga kolmandate riikidega, on vaja selgitada, et niisugused valitsustevahelised kokkulepped gaasiga seotud energia kohta, millega on otsuse (EL) 2017/684 kohaselt seotud teatamiskohustus, hõlmavad valitsustevahelisi kokkuleppeid

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

vesiniku kohta, sealhulgas vesinikuühendite, näiteks ammoniaagi ja vedelate orgaaniliste vesinikukandjate kohta.

- (68) Vastuseks 2021. aasta sügisel toimunud märkimisväärsle ja kogu ELi hõlmavale energiahindade tõusule ja selle negatiivsele mõjule rõhutati komisjoni 13. oktoobri 2021. aasta teatises „Toimetulek energiahindade tõusuga: meetme- ja toetuspakett“ tõhusa ja hästitoimiva energia siseturu ning gaasihoidlate tõhusa kasutamise olulisust kogu Euroopa ühtsel turul. Teatises rõhutati ka, et varustuskindluse parem piiriülene koordineerimine on edasistele vapustustele vastupanuvõime seisukohast äärmiselt oluline. 20. ja 21. oktoobril 2021 võttis Euroopa Ülemkogu vastu järeldused, milles kutsuti komisjoni üles kiiresti kaaluma meetmeid, millega suurendada ELi energiasüsteemi ja energia siseturu vastupanuvõimet, sealhulgas varustuskindlust suurendavaid meetmeid. Selleks, et aidata sellele kriisile ja võimalikule uuele kriisile liidu tasandil ühtselt ja õigeaegselt reageerida, tuleks käesolevasse määrusesse ja määrusesse (EL) 2017/1938 lisada erisätted, millega parandatakse koostööd ja vastupanuvõimet mis käsitlevad eelkõige paremini kooskõlastatud hoiustamiseskirju ja solidaarsusreegleid.
- (69) Piirkondlikes ühistes riskihindamistes sisalduv hoiustamisvõimsuste toimimise analüüs peaks põhinema varustuskindluse vajaduste objektiivsetel hinnangutel ja võtma nõuetekohaselt arvesse piiriülest koostööd ja käesoleva määruse kohast solidaarsuskohustust. Samuti tuleks selles arvesse võtta seda, kui oluline on puhtale energiale üleminekul vältida varade kasutuskõlbmatuks muutumist, ja eesmärki vähendada liidu sõltuvust välistest fossiilkütuste tarnijatest. Analüüs peaks hõlmama kolmandate riikide üksuste tehtava hoiustamistaristute seirega seotud riskide hindamist. Analüüsis tuleks arvesse võtta võimalust kasutada teistes liikmesriikides asuvaid hoidlaid ja ülekandesüsteemi haldurite võimalust korraldada hädaolukordade jaoks strateegiliste varude ühishange tingimusel, et järgitakse käesolevas määruses sätestatud tingimusi. Piirkondlikud ühised riskihindamised ja riiklikud riskihindamised peaksid olema omavahel kooskõlas, et käesoleva määruse kohaselt teha kindlaks riiklike ennetavate tegevuskavade ja hädaolukorra lahendamise kavade meetmed ja tagada, et ükski võetav meede ei kahjusta teiste liikmesriikide varustuskindlust ega takista põhjendamatult gaasituru tõhusat toimimist. Näiteks ei tohiks need takistada ega piirata piiriülese transpordivõimsuse kasutamist.
- (70) Liikmesriikide koostöö energiaühenduse asutamislepingu¹⁵ osalistega, kellel on suur hoiustamisvõimsus, võib meetmeid toetada, kui hoiustamine liidus ei ole teostatav või kulutõhus. Sellega võib kaasneda võimalus võtta asjakohases ühises riskihindamises arvesse väljaspool liitu olevat hoiustamisvõimsust. Liikmesriigid võivad paluda asjaomastel piirkondlikel riskirühmadel kutsuda oma teemakohastele istungitele kolmanda riigi eksperte, loomata pretsedenti regulaarseks ja täielikuks osalemiseks.
- (71) Strateegiliste varude ühishanked, milles osaleb mitu ülekandevõrgu haldurit eri liikmesriikidest, tuleks kavandada nii, et neid saaks kasutada kogu liitu hõlmavas või piirkondlikus hädaolukorras osana meetmetest, mida määruse (EL) 2017/1938 artikli 12 lõike 3 kohaselt koordineerib komisjon. Strateegiliste varude ühishankes osalevad ülekandesüsteemi haldurid tagavad, et kõik ühisostukokkulepped on kooskõlas ELi konkurentsieeskirjadega ja eelkõige ELi toimimise lepingu artikli 101 nõuetega. Käesolevale määrusele vastavuse hindamiseks koostatud teade ei piira vajaduse korral riikide antud abist teatamist ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 alusel.

¹⁵ ELT L 198, 20.7.2006, lk 18.

- (72) Euroopa energeetikasektoris toimub oluline muutus vähese CO₂ heitega majanduse suunas, kus on tagatud ka varustuskindlus ja konkurentsivõime. Kuigi elektri allsektoris küberturvalisus juba edeneb koos piiriülese võimsusvoo võrgueeskirjaga, on Euroopa energiasüsteemi turvalisuse tagamiseks vaja sektoripõhiseid kohustuslikke eeskirju gaasi allsektori jaoks.
- (73) Nagu nähtub liiduülesest stsenaariumide matkimisest 2017. ja 2021. aastal, on piirkondlik koostöö ja solidaarsusmeetmed olulised, et tagada liidu vastupanuvõime tarneolukorra tõsise halvenemise korral. Solidaarsusmeetmed peaksid tagama solidaarsuse alusel kaitstud tarbijate, nt majapidamiste piiriülese varustamise kõigis olukordades. Liikmesriigid peaksid võtma vastu solidaarsusmehhanismi käsitlevate sätete rakendamiseks vajalikud meetmed, mis hõlmavad muu hulgas seda, et asjaomased liikmesriigid lepivad kokku tehnilises, õigus- ja finantskorras. Liikmesriigid peaksid kirjeldama kõnealuste kokkulepete üksikasju oma hädaolukorra lahendamise kavades. Liikmesriikide suhtes, kes ei ole vajalikku kahepoolset kokkulepet sõlminud, tuleks sellise tõhusa solidaarsuse tagamiseks kohaldada käesolevas määruses esitatud standardvormi.
- (74) Sellised meetmed võivad seega tekitada liikmesriigi jaoks kohustuse maksta hüvitist neile, keda liikmesriigi meetmed mõjutavad. Tagamaks, et hüvitis, mille solidaarsust taotleb liikmesriik maksab solidaarsust pakkuvale liikmesriigile, on õiglane ja mõistlik, peaks riiklikul energeetikasektorit reguleerival asutusel või riiklikul konkurentsiasutusel olema sõltumatu asutusena õigus auditeerida taotletud ja makstud hüvitise summat ning vajaduse korral taotleda selle korrigeerimist.

↓ 715/2009 põhjendus 37
(kohandatud)

- (75) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt maagaasi ülekandevõrkudele, hoidlatele ja maagaasi veeldusjaamadele juurdepääsu tingimusi reguleerivate õiglaste eeskirjade kehtestamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, ~~ning~~ ☒ kuid ☒ seetõttu ☒ sellise meetme ulatuse või toime tõttu ☒ on seda parem saavutada ~~ühenduse~~ ☒ liidu ☒ tasandil, võib ~~ühendus~~ ☒ liit ☒ võtta meetmeid kooskõlas ~~asutamis~~ ☒ Euroopa Liidu ☒ lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

↓ 715/2009 põhjendus 38
(kohandatud)

~~Lähtuvalt määruse (EÜ) nr 1775/2005 muudatuste kohaldamisalast on selguse ja otstarbekuse huvides soovitatav kõnealused sätted uuesti sõnastada, esitades need ühtse tekstina uues määruses.~~

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

⊠ Reguleerimise, kohaldamisala ja mõisted ⊠

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

Käesoleva määrusega eesmärk on:

- ~~kehtestada~~ kehtestatakse mittediskrimineerivad eeskirjad maagaasi- ja vesinikusüsteemidele ja ülekandesüsteemide juurdepääsutingimuste kohta, võttes arvesse siseriiklike ja piirkondlike turgude konkreetset eripära, et tagada gaaside gaasi siseturu tõhus toimimine, ja
- ~~kehtestada mittediskrimineerivad eeskirjad maagaasi veeldusjaamadele ja gaasihoidlatele juurdepääsutingimuste kohta, võttes arvesse siseriiklike ja piirkondlike turgude eripära;~~
- soodustada ⊠ soodustatakse ⊠ sellise hästi toimiva ja läbipaistva hulgimüügituru teket, mida iseloomustaks kõrgetasemeline gaasivarustuskindlus ja gaasi tarnekindlus, ning sätestada ⊠ sätestatakse ⊠ piiriülese gaasikaubanduse jaoks võrgule juurdepääsu eeskirjade ühtlustamise mehhanismid.

Esimeses lõigus osutatud eesmärgid hõlmavad ka maagaasi võrgule, kuid mitte gaasihoidlatele, juurdepääsuga seotud tariifide ühtlustatud põhimõtete või nende arvestamise aluseks oleva meetodika sätestamist, juurdepääsuteenuste kehtestamist kolmandatele isikutele, võimsuse jaotamise ja võrkude ülekoormusega tegelemise ühtlustatud põhimõtete määratlemist, läbipaistvusnõuete, tasakaalustuseeskirjade ja tasakaalustamatuse eest määratavate tasude kindlaksmääramist ning võimsusega kauplemise hõlbustamist.

Käesolevat määrust, välja arvatud artikli 3149 lõiget 54, kohaldatakse üksnes direktiivi 2009/73/EÜ ⊠ uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx) ⊠ artikli 2933 lõigete 3 või 4 kohaste maagaasi- ja vesinikuhooldate gaasihoidlate suhtes.

Liikmesriigid võivad asutada üksuse või asutuse koostöös direktiiviga 2009/73/EÜ ⊠ uuesti sõnastatud gaasidirektiiviga (ettepanek dokumendis COM xxx) ⊠, et täita üht või mitut harilikult ülekandesüsteemi või vesinikusüsteemi haldurile omistatavat ülesannet, kohaldades sellele üksusele või asutusele käesolevas määruses esitatud nõudeid. Kõnealune üksus või asutus sertifitseeritakse vastavalt käesoleva määruse artiklile 133 ning määratakse vastavalt direktiivi 2009/73/EÜ ⊠ uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx) ⊠ artiklile 6540.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

↓ uus

- (1) „regulatiivne varabaas“ – võrguettevõtja kogu võrguvara, mida kasutatakse reguleeritud võrguteenuste osutamiseks ja mida võetakse arvesse võrguga seotud teenustest saadud tulude arvutamisel;

↓ 715/2009 (kohandatud)

⇒ uus

- (2) ~~(1)~~ „ülekanne“ – maagaasi transportimine, välja arvatud tarnimine, torustiku kaudu, mis koosneb peamiselt kõrgsurvetorudest, mis ei ole tootmisetapi torustik ega kõrgsurvetorustiku osa, mida kasutatakse maagaasi kohaliku turustamise kontekstis selle tarnimiseks tarbijatele;
- (3) ~~(2)~~ „ülekandeleping“ – leping, mille ülekandesüsteemi või ⇒ vesinikuvõrgu haldur ⇐ on sõlminud võrgu kasutajaga ⇒ gaasi ülekandeteenuse osutamiseks ⇐ ~~ülekande teostamiseks~~;
- (4) ~~(3)~~ „võimsus“ – maksimaalne voog väljendatuna normaalkuupmeetrites ajaühiku kohta või energiaühikus ajaühiku kohta, millele võrgu kasutaja omab õigust vastavalt ülekandelepingu sätetele;
- (5) ~~(4)~~ „kasutamata võimsus“ – kindel võimsus, mille võrgu kasutaja on ülekandelepingu alusel omandanud, kuid mida nimetatud kasutaja ei ole lepingus täpsustatud tähtpäevaks kasutamiseks registreerinud;
- (6) ~~(5)~~ „ülekoormusega tegelemine“ – ülekandevõrgu halduri võimsusportfelli haldamine tehnilise võimsuse optimaalseks ja maksimaalseks ärakasutamiseks ning tulevikus tekkivate ülekoormamiste ja küllastuspunktide õigeaegseks tuvastamiseks;
- (7) ~~(6)~~ „järelturg“ – turg, kus võimsusega kauplemine toimub teisiti kui esmasel turul;
- (8) ~~(7)~~ „registreerimine“ – võrgu kasutaja eelnev ülekandesüsteemi halduri teavitamine tegelikust voost, mida võrgu kasutaja soovib süsteemi sisestada või sellest saada;
- (9) ~~(8)~~ „taasregistreerimine“ – hilisem teavitamine korrigeeritud registreerimisest;
- (10) ~~(9)~~ „süsteemi terviklikkus“ – mis tahes olukord ~~ülekandevõrgus, kaasa arvatud vajalikud ülekanderajatised~~, mille korral maagaasi ⇒ või vesiniku ⇐ rõhk ja kvaliteet jääb ülekandesüsteemi halduri poolt sätestatud minimaalse ja maksimaalse piiri vahele, nii et maagaasi ⇒ või vesiniku ⇐ ⇒ transport ⇐ ~~ülekanne~~ on tehnilisest seisukohast tagatud;
- (11) ~~(10)~~ „tasakaalustusperiood“ – ajavahemik, mil ⇒ teatava gaasikoguse ⇐ ~~maagaasi teatud koguse~~ väljavoolu, mida väljendatakse energiaühikutes, peavad kompenseerima kõik võrgu kasutajad sama ⇒ gaasikoguse sissevoolu abil ⇐ ~~koguse maagaasi sissevoolu abil ülekandevõrku~~ kooskõlas ~~ülekandelepingu või võrgueeskirjaga~~;
- (12) ~~(11)~~ „võrgu kasutaja“ – ~~ülekandesüsteemihalduri~~ klient või potentsiaalne klient ning ~~ülekandesüsteemihaldurid~~ ise, kuivõrd neil on tarvis täita oma funktsioone maagaasi ⇒ ja vesiniku transpordil ⇐ ~~ülekandmisel~~;

- (13) ~~(12)~~ „katkestatavad teenused“ – ülekandesüsteemi ~~halduri poolt~~ ⇒ või vesinikuvõrgu halduri ⇐ pakutavad teenused, mis on seotud katkestatava võimsusega;
- (14) ~~(13)~~ „katkestatav võimsus“ – ~~maagaasi~~ ülekandevõimsus, mille kasutamise võib ülekandesüsteemi ⇒ või vesinikuvõrgu ⇐ haldur katkestada vastavalt ülekandelepingus sätestatud tingimustele;
- (15) ~~(14)~~ „pikaajalised teenused“ – ülekandesüsteemi ⇒ või vesinikuvõrgu ⇐ halduri ~~poolt~~ pakutavad teenused kestusega üks aasta ja rohkem;
- (16) ~~(15)~~ „lühiajalised teenused“ – ülekandesüsteemi ⇒ või vesinikuvõrgu ⇐ halduri ~~poolt~~ pakutavad teenused kestusega vähem kui üks aasta;
- (17) ~~(16)~~ „kindel võimsus“ – ülekandesüsteemi ⇒ või vesinikuvõrgu ⇐ halduri poolt lepingu kohaselt katkestamatuna tagatav ~~maagaasi~~ ülekandevõimsus;
- (18) ~~(17)~~ „kindlad teenused“ – ülekandesüsteemi ⇒ või vesinikuvõrgu ⇐ halduri ~~poolt~~ pakutavad teenused, mis on seotud kindla võimsusega;
- (19) ~~(18)~~ „tehniline võimsus“ – maksimaalne kindel võimsus, mida ~~ülekandesüsteemi haldur saab pakkuda~~ võrgu kasutajatele ⇒ saab pakkuda ⇐, võttes arvesse ~~ülekandevõrgu süsteemi~~ ⇒ ülekandesüsteemi või vesinikuvõrgu ⇐ terviklikkust ja kasutamise nõudeid;
- (20) ~~(19)~~ „lepinguline võimsus“ – võimsus, mis ~~ülekandesüsteemi haldur~~ on ülekandelepingu alusel võrgu kasutajale ~~jaotatud~~ ⇒ jaotatud ⇐;
- (21) ~~(20)~~ „olemasolev võimsus“ – tehnilise võimsuse osa, mida ei ole välja jaotatud ja mis on antud hetkel veel süsteemis kasutamiseks saadaval;
- (22) ~~(21)~~ „lepingutega ülekoormamine“ – olukord, kus kindla võimsuse nõudluse tase ületab tehnilist võimsust;
- (23) ~~(22)~~ „esmane turg“ – turg, kus ülekandesüsteemi ⇒ või vesinikuvõrgu ⇐ haldurid kauplevad võimsusega otse;
- (24) ~~(23)~~ „füüsiline ülekoormamine“ – olukord, kus tegelike tarnete nõudluse tase ületab teatud hetkel tehnilise võimsuse;
- (25) ~~(24)~~ „maagaasi veeldusjaama võimsus“ – sellise ☒ veeldatud maagaasi ☒ (LNG) terminali võimsus, mida kasutatakse maagaasi veeldamiseks või veeldatud maagaasi impordiks, mahalaadimiseks, abiteenusteks, ajutiseks hoiustamiseks ja taasgaasistamiseks;
- (26) ~~(25)~~ „ruum“ – gaasi maht, mida hoidla kasutajal on õigus gaasi hoiustamiseks kasutada;
- (27) ~~(26)~~ „väljundvõimsus“ – voolukiirus, millega hoidla kasutajal on õigus hoidlast gaasi välja võtta;
- (28) ~~(27)~~ „sisendvõimsus“ – voolukiirus, millega hoidla kasutajal on õigus gaasi hoidlasse panna;
- (29) ~~(28)~~ „hoiustamisvõimsus“ – ruumi, sisendvõimsuse ja väljundvõimsuse kombinatsioon;=

- (30) „sisend-väljundsüsteem“ – kõigi ülekande- ja jaotusvõrkude või kõigi vesinikuvõrkude kogum, millele kohaldatakse ühte konkreetset tasakaalustuskorda;
- (31) „tasakaalustusala“ – sisend-väljundsüsteem, mille suhtes on kohaldatav konkreetne tasakaalustuskord;
- (32) „virtuaalne kauplemispunkt“ – mittefüüsiline kauplemispunkt sisend-väljundsüsteemis, kus gaas vahetab omanikku, ilma et oleks vaja reserveerida ülekande- või jaotusvõimsust;
- (33) „sissevoolupunkt“ – punkt, mille võimsust saavad reserveerida võrgu kasutajad või sisend-väljundsüsteemile juurdepääsu pakkuvad tootjad;
- (34) „väljavoolupunkt“ – punkt, mille võimsust saavad reserveerida võrgu kasutajad või lõpptarbijad, kes lasevad gaasil sisend-väljundsüsteemist välja voolata;
- (35) „tingimuslik võimsus“ – kindel võimsus, millega kaasnevad läbipaistvad ja eelnevalt kindlaks määratud tingimused kas pääsu pakkumise kohta virtuaalsesse kauplemispunkti või sealt välja või piiratud jaotatavuse kohta;
- (36) „jaotatavus“ – ükskõik millise sissevooluvõimsuse vabalt valitud kombinatsioon ükskõik millise väljavooluvõimsusega ja vastupidi;
- (37) „lubatud tulu“ – sellise ülekandeteenustega seotud tulu ja ülekandeteenusega mitteseotud tulu summa, mida ülekandesüsteemi haldur saab mingi konkreetse reguleerimisperioodi teataval ajavahemikul teenuste osutamise eest ja mida on ülekandesüsteemi halduril õigus saada hinnalaeta reguleerimiskorra alusel ja direktiivi 2009/73/EÜ artikli 75 lõike 6 punkti a järgi;
- (38) „uus taristu“ – taristu, mille ehitamine ei olnud 4. augustiks 2003 lõppenud.

2. Ilma et see piiraks ~~käesoleva artikli~~ lõikes 1 osutatud mõistete kasutamist, kasutatakse ka ☒ uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx) ☒ ~~direktiivi 2009/73/EÜ~~ artiklis 2 esitatud mõisteid, mis on käesoleva määruse kohaldamisel asjakohased, ~~välja arvatud kõnealuse artikli punktis 3 määratletud ülekande mõiste.~~

~~Käesoleva artikli 1~~ Lõikes 1 ülekandega seoses esitatud mõisteid ~~43~~ kuni ~~2423~~ kohaldatakse analoogia alusel ka gaasihoidlatele ja maagaasi veeldusjaamadele.

II PEATÜKK

MAAGAASI- JA VESINIKUSÜSTEEMIDE SUHTES KOHALDATAVAD ÜLDEESKIRJAD

1. JAGU

TURUKORRALDUSE JA TARISTULE JUURDEPÄÄSU ÜLDEESKIRJAD

Artikkel 3

Üldpõhimõtted

Liikmesriigid, reguleerivad asutused, ülekandesüsteemi haldurid, jaotussüsteemi haldurid, hoidlate haldurid, maagaasi veeldusjaamade haldurid, vesinikusüsteemi haldurid ja volitatud ettevõtjad, nt turupiirkonna korraldajad või reserveerimisplatvormi haldurid tagavad, et gaasiturge hallatakse kooskõlas järgmiste põhimõtetega:

- a) gaaside hinnad kujunevad nõudluse ja pakkumise alusel;
- b) ülekande- ja jaotussüsteemi haldurid teevad koostööd, et anda võrgu kasutajatele vabadus sõltumatult reserveerida sisse- ja väljavooluvõimsust. Gaasi transporditakse lepingujärgsete marsruutide asemel sisend-väljundüsteemi kaudu;
- c) sisse- ja väljavoolupunktides kohaldatavad tariifid peavad olema struktureeritud nii, et see aitaks kaasa turgude lõimimisele, varustuskindluse suurendamisele ja gaasivõrkude vahelise ühendamise edendamisele;
- d) samas sisend-väljundüsteemis tegutsevad ettevõtjad vahetavad gaasi virtuaalses kauplemisspunktis;
- e) võrgu kasutajad vastutavad oma bilansiportfellide tasakaalustamise eest, et minimeerida ülekandesüsteemi haldurite vajadust teha tasakaalustamistoiminguid;
- f) tasakaalustamistoimingud tehakse standardtoodete põhjal ja need toimuvad kauplemissplatvormil;
- g) turueeskirjadega hoitakse ära tegevus, mis takistab hindade kujunemist gaaside nõudluse ja pakkumise alusel;
- h) turueeskirjadega soodustatakse likviidse gaasidega kauplemise tekkimist ja toimimist, soodustades hinnakujundust ja hindade läbipaistvust;
- i) turueeskirjadega soodustatakse maagaasi- ja vesinikusüsteemide CO₂ heite vähendamist, sealhulgas võimaldatakse turule lõimida taastuvallikatest toodetud gaase ja luuakse energiatõhususe stiimuleid;
- j) turueeskirjadega pakutakse sobivaid stiimuleid investeerimiseks, eelkõige pikaajaliste investeeringute tegemiseks vähese CO₂ heitega ja kestlikku gaasisüsteemi, energia salvestamisse, energiatõhususse ja tarbimiskajasse turu vajaduste rahuldamiseks, ning edendatakse ausat konkurentsi ja varustuskindlust;

- k) eemaldatakse sisend-väljundsüsteemide vaheliste piiriülestest gaasivoogude tõkkes, kui need on olemas;
- l) turueeskirjadega hõlbustatakse piirkondlikku koostööd ja lõimumist.

Artikkel 4

Regulatiivse varabaasi eraldamine

1. Kui ülekande- või muu võrgu haldur osutab reguleeritud teenuseid gaasi, vesiniku ja/või elektri valdkonnas, peab ta täitma [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx)] artiklis 69 ja direktiivi (EL) 2019/944 artiklis 56 sätestatud raamatupidamisarvestuse eraldatuse nõuet ning tal peab gaasi, elektri ja vesiniku valdkondades olema eraldatud regulatiivne varabaas. Eraldatud regulatiivne varabaas tagab, et:
 - a) konkreetsete reguleeritud teenuste osutamisest saadud tulused võib kasutada üksnes nende varadega seotud investeeringukulude ja tegevuskulude katmiseks, mis kuuluvad selle reguleeritava põhivara hulka, mille abil reguleeritud teenuseid osutati;
 - b) kui varad kantakse üle muusse regulatiivsesse varabaasi, määratakse kindlaks nende väärtus. Ülekantud vara määratud väärtuse peab auditeerima ja heaks kiitma pädev reguleeriv asutus. Kindlaksmääratud väärtus peab olema selline, et ristsubsideerimist ei toimu.
2. Liikmesriik võib lubada rahaülekandeid reguleeritud teenuste vahel, mis on esimese lõigu kohaselt eraldatud, tingimusel et:
 - a) kõik raha ülekandmiseks vajalikud tulud kogutakse eritasuna;
 - b) eritasu kogutakse ainult lõpptarbijateni viivatest väljavoolupunktides, mis asuvad samas liikmesriigis kui rahaülekande saaja;
 - c) eritasu ja rahaülekande või nende arvutamise aluseks oleva meetoodika on enne nende jõustumist heaks kiitnud artiklis 70 osutatud reguleeriv asutus;
 - d) heakskiidetud eritasud ja rahaülekanne ning meetoodikad, kui need heaks kiidetakse, tehakse avalikuks.
3. Reguleeriv asutus võib lõikes 2 osutatud rahaülekande ja eritasu heaks kiita üksnes tingimusel, et:
 - a) võrgule juurdepääsu tariife kohaldatakse selle regulatiivse varabaasi kasutajate suhtes, kuhu rahaülekanne on suunatud;
 - b) rahaülekannete ja võrgule juurdepääsu tariifide kaudu kogutud, teenuste osutamisest saadud tulude summa ei tohi olla suurem kui lubatud tulud;
 - c) rahaülekanne kiidetakse heaks piiratud ajavahemikuks, mis ei tohi olla pikem kui üks kolmandik asjaomase taristu amortisatsiooniperioodist.
4. [vastuvõtmise kuupäev = 1 aasta] esitab ACER ülekande- või muu võrgu halduritele ja reguleerivatele asutustele soovitusel meetodite kohta, mis käsitlevad järgmist:
 - a) teise regulatiivsesse varabaasi ülekantud varade väärtuse kindlaksmääramine ning selle tulemusena tekkida võiva kasumi ja kahjumi saaja;
 - b) rahaülekande ja eritasu suuruse ja maksimaalse kestuse arvutamine;

- c) kriteeriumid eritasu osade jaotamiseks regulatiivse varabaasiga ühendatud lõpptarbijate vahel.

ACER ajakohastab soovitusi vähemalt kord iga kahe aasta tagant.

↓ 715/2009 (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 514

Ülekandesüsteemi halduritega seotud juurdepääsuteenused kolmandatele isikutele

1. Ülekandesüsteemi haldurid:

- a) tagavad, et nende pakutavad ⇒ võimsus ja ⇐ teenused oleksid kõigi võrgu kasutajate jaoks mittediskrimineerivad;
- b) pakuvad võimaldavad nii kindlalt kui ka katkestatavalt ⇒ võimsust ⇐ juurdepääsuteenuseid kolmandatele isikutele. Juurdepääsu hind peab kajastama katkestamise tõenäosust;
- c) pakuvad võrgu kasutajatele nii pika- kui ka lühiajalist ⇒ võimsust ⇐ teenuseid.

Seoses esimese lõigu punktiga a, kui ülekandesüsteemi haldur pakub samu teenuseid erinevatele klientidele, teeb ta seda samaväärsete lepingutingimuste alusel, kasutades kas ühtlustatud ülekandelepinguid või ühtset võrgueeskirja, mille pädeva asutuse poolt kooskõlas direktiivi 2009/73/EÜ ☒ uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx) ☒ artikliga 7241 ☒ või 73 ☒ heaks kiidetud on heaks kiitnud pädev asutus ühtlustatud ülekandelepinguid või ühtset võrgueeskirja.

2. Kooskõlas artikli 1513 lõikes 1 sätestatud põhimõtetega ei tulene mittestandardsete alguskuupäevadega või standardset aastast ülekandelepingust lühema kestusega sõlmitud ülekandelepingute korral suvaliselt kõrgemad või madalamad tariifid, mis ei kajasta teenuse turuväärtust.

↓ uus

3. Kui kaks või rohkem ühenduspunkti ühendavad sama kaht kõrvuti asuvat sisend-väljundsüsteemi, pakuvad asjaomased kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemi haldurid nendes ühenduspunktides saadaolevaid võimsusi ühes virtuaalses ühenduspunktis. Igasugune ühenduspunktis saadaolev lepinguline võimsus kantakse lepingu sõlmimise kuupäevast olenemata üle virtuaalsesse ühenduspunkti.

Virtuaalne ühenduspunkt luuakse vaid juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) tehniline koguvõimsus virtuaalsetes ühenduspunktides on võrdne tehnilise koguvõimsusega igas virtuaalseid ühenduspunkte toetavas ühenduspunktis või sellest suurem;
- b) virtuaalne ühenduspunkt aitab kaasa süsteemi ökonoomsele ja tõhusale kasutamisele, sealhulgas käesoleva määruse artiklites 9 ja 10 sätestatud eeskirjade rakendamisele.

↓ 715/2009

43. Vajaduse korral võib juurdepääsuteenuseid kolmandatele isikutele osutada tingimusel, et võrgu kasutajad esitavad asjaomased tagatised oma maksejõulisuse kohta. Sellised tagatised ei tohi põhjendamatult takistada turulepääsu ning peavad olema mittediskrimineerivad, läbipaistvad ja proportsionaalsed.
-

↓ 2009/73/EÜ Artikkel 32 lõige 2

52. Ülekandesüsteemi halduritel peab olema juurdepääs teiste ülekandesüsteemi haldurite võrkudele, kui see on vajalik nende ülesannete, sealhulgas piiriülese gaasiülekandega seotud ülesannete täitmiseks.
-

↓ uus

Artikkel 6

Vesinikuvõrgu halduritega seotud juurdepääsuteenused kolmandatele isikutele

1. Vesinikuvõrgu haldurid pakuvad oma teenuseid kõigile võrgu kasutajatele mittediskrimineerivalt. Kui sama teenust pakutakse erinevatele klientidele, tuleb seda pakkuda samaväärsete lepingutingimuste alusel. Vesinikuvõrgu haldurid avaldavad oma veebisaidil võrgule juurdepääsu lepingu tingimused ja selle eest nõutavad tariifid ning vajaduse korral tasakaalustamistasud.
2. Turuosalistele tehakse kättesaadavaks suurim võimalik vesinikuvõrgu võimsus, pidades silmas süsteemi terviklikkust ja võrgu tõhusat toimimist.
3. Võimsuslepingute maksimaalne kestus on hiljemalt [jõustumise kuupäev] valminud taristu puhul 20 aastat ja pärast seda kuupäeva valminud taristu puhul 15 aastat. Reguleerivatel asutustel on õigus kehtestada lühem maksimaalne kestus, kui see on vajalik, et tagada turu toimimine, kaitsta konkurentsi ja tagada edaspidine piiriülene lõimumine.
4. Vesinikuvõrgu haldurid rakendavad ja avaldavad mittediskrimineeriva ja läbipaistva ülekoormusega tegelemise korra, mis hõlbustab piiriülest vesinikukaubandust mittediskrimineerivatel alustel.
5. Vesinikuvõrgu haldurid hindavad korrapäraselt turu nõudlust uute investeeringute järele, võttes arvesse varustuskindlust ja vesiniku lõppkasutuse tõhusust.
6. Alates 1. jaanuarist 2031 korraldatakse vesinikuvõrgud sisend-väljundsüsteemidena.
7. Alates 1. jaanuarist 2031 kohaldatakse artiklit 15 ka vesinikuvõrkudele juurdepääsu tariifide suhtes. Liikmesriikide vahelistes ühenduspunktides vesinikuvõrkudele juurdepääsu eest artikli 15 kohaseid tariife ei nõuta. Kui liikmesriik otsustab kooskõlas [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi] artikliga 31 kohaldada reguleeritavat kolmandate isikute juurdepääsu vesinikuvõrkudele enne 1. jaanuari 2031, kohaldatakse selles riigis vesinikuvõrkudele juurdepääsu tariifi suhtes artikli 15 lõiget 1.
8. Alates 1. jaanuarist 2031 peavad vesinikuvõrgu haldurid oma teenuseid pakkudes täitma artiklite 5, 9 ja 12 kohaselt ülekandesüsteemi halduritele esitatavaid nõudeid ning avaldama ENNOHi hallataval digiplatvormil igas võrgupunktis kohaldatavad

tariifid. Kuni artikli 54 lõike 2 punkti d kohase vesinikuvõrkude võimsuse jaotamise võrgueeskirja vastuvõtmiseni ja jõustumiseni võib selline avaldamine toimuda linkide kaudu vesinikuvõrgu haldurite veebisaitidel avaldatud tariifidele.

↓ 715/2009 (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~715~~

⊠ Maagaasi ⊠ hoidlate ⊠, vesinikuterminalide ⊠, maagaasi veeldusjaamade ⊠ ja vesinikuhooldatega ⊠ seotud juurdepääsuteenused kolmandatele isikutele

1. Maagaasi veeldusjaamade, ⇒ vesinikuterminalide, vesinikuhooldate ja maagaasihooldate ⇐ ~~hooldate~~ haldurid:
 - a) pakuvad teenuseid, mis vastavad turu nõudlusele, kõigi võrgu kasutajate jaoks mittediskrimineerival viisil; eelkõige juhul, kui ⇒ maagaasi ⇐ veeldusjaama ⇒, vesinikuterminali, vesinikuhooldla ⇐ või ⇒ maagaasihooldla ⇐ ~~hooldla~~ haldur pakub eri tarbijatele sama teenust, peab ta seda pakkuma samaväärsetel lepingutingimustel;
 - b) pakuvad vastastikku seotud ⇒ maa ⇐ gaasi ⇒ ja vesiniku ⇐ transpordivõrkude kasutamiseks sobivaid teenuseid ning hõlbustavad võrkudele juurdepääsu, tehes selleks koostööd ülekandesüsteemi ⇒ või vesinikuvõrgu ⇐ halduriga, ja
 - c) avalikustavad vajaliku teabe, eelkõige andmed teenuste kasutamise ja kättesaadavuse kohta, maagaasi veeldusjaamade, hoidlate ⇒, vesinikuterminalide või vesinikuhooldate ⇐ kasutajate mõistlikele ärivajadustele vastaval ajal, seejuures jälgib avalikustamist ~~riiklik~~ reguleeriv asutus.
2. Hoidlate haldurid:
 - a) võimaldavad nii kindlaid kui ka katkestatavaid juurdepääsuteenuseid kolmandatele isikutele; katkestatava võimsuse hind kajastab katkestamise tõenäosust;
 - b) pakuvad hooldla kasutajatele nii pika- kui ka lühiajalisi teenuseid; ~~ja~~
 - c) pakuvad hooldla kasutajatele nii eraldatud kui ka ühendteenuseid ruumi, sisendvõimsuse ja väljundvõimsuse vallas.

↓ uus

3. Maagaasi veeldusjaamade haldurid pakuvad maagaasi veeldusjaama kasutajatele veeldusjaama piires nii eraldatud kui ka ühendteenuseid olenevalt maagaasi veeldusjaama kasutajate väljendatud vajadustest.

↓ 715/2009
⇒ uus

- ~~43~~ Maagaasi veeldusjaama- ja hooldalepingud ei tohi kaasa tuua meelevaldselt kõrgemaid tariife, kui need on sõlmitud:
 - a) väljaspool maagaasiaastat ebastandardsete algusaegadega või

b) lühemaks ajaks kui tavapärase maagaasi veeldusjaama- ja hoidlalepingud.

↓ uus

Vesinikuhoidla ja vesinikuterminaliga seotud lepingute korral, mille kestus on lühem kui standardisel aastasel veeldusjaama- ja hoidlalepingul, ei tulene suvaliselt kõrgemad tariifid.

↓ 715/2009

⇒ uus

54. Vajaduse korral võib juurdepääsuteenuseid kolmandatele isikutele osutada tingimusel, et võrgu kasutajad esitavad asjaomased tagatised oma maksejõulisuse kohta. Sellised tagatised ei tohi põhjendamatult takistada turulepääsu ning peavad olema mittediskrimineerivad, läbipaistvad ja proportsionaalsed.

65. Veeldusjaama ⇒ või vesinikuterminali ⇐ võimsuse ja ⇒ maagaasi- või vesinikuhoidla ⇐ hoiustamisvõimsuse lepingulised miinimummäärad peavad põhinema tehnilistel piirangutel ning ~~peavad~~ võimaldama väiksemate hoidlakasutajate juurdepääsu hoidlateenustele.

↓ uus

Artikkel 8

Taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside turu hindamine maagaasi veeldusjaamade ja hoidlate haldurite poolt

Maagaasi veeldusjaamade ja hoidlate haldurid hindavad vähemalt iga kahe aasta järel turu nõudlust uute investeeringute järele, mis võimaldavad rajatistes kasutada taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaase. Uusi investeeringuid kavandades hindavad maagaasi veeldusjaamade ja hoidlate haldurid turu nõudlust ja võtavad arvesse varustuskindlust. Maagaasi veeldusjaamade ja hoidlate haldurid teevad üldsusele kättesaadavaks kõik kavandatud uute investeeringute kohta, mis võimaldavad nende rajatistes kasutada taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaase.

↓ 715/2009

Artikkel ~~946~~

Ülekandesüsteemi halduritega seotud võimsuse jaotamise mehhanismide ja ülekoormusega tegelemise korra põhimõtted

1. Turuosalistele peab olema kättesaadav maksimaalne võimsus artikli ~~3048~~ lõikes 3 osutatud kõigis asjaomastes punktides, võttes arvesse süsteemi terviklikkust ja võrgu tõhusat toimimist.
2. Ülekandesüsteemi haldurid rakendavad ja avaldavad mittediskrimineerivad ja läbipaistvad võimsuse jaotamise mehhanismid, mis:

- a) annavad asjakohaseid majanduslikke signaale tehnilise võimsuse efektiivse ja maksimaalse kasutamise kohta, hõlbustavad investeringute tegemist uude infrastruktuuri ja hõlbustavad piiriülest maagaasikaubandust;
 - b) sobivad kokku turumehhanismidega, sealhulgas kiirtehingute turu ja kauplemisskeskustega, olles samal ajal paindlikud ja võimelised kohanduma arenevate turutingimustega; ja
 - c) sobivad kokku liikmesriikide võrkudele juurdepääsusüsteemidega.
3. Ülekandesüsteemi haldurid rakendavad ja avaldavad ülekoormusega tegelemise mittediskrimineeriva ja läbipaistva korra, mis hõlbustab piiriülest maagaasi kaubandust mittediskrimineerivatel alustel ja mis põhineb järgmistel põhimõtetel:
- a) lepingutega ülekoormamise korral pakub ülekandesüsteemi haldur esmasel turul kasutamata võimsust vähemalt eeloleva ööpäeva ning katkestatava võimsuse alusel ja
 - b) võrgu kasutajatel on soovi korral võimalik oma kasutamata lepingujärgset võimsust järelturul edasi müüa või edasi rentida.

Seoses esimese lõigu punktiga ~~ba~~ võivad liikmesriigid nõuda, et võrgu kasutajad ülekandesüsteemi haldurit sellest teavitaksid või selle kohta teavet annaksid.

↕ uus

4. Ülekandesüsteemi haldurid hindavad korrapäraselt turu nõudlust uute investeringute järele, võttes arvesse [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx)] artiklil 51 põhinevat lõimitud võrgu arengukava jaoks välja töötatud ühist stsenaariumi ning varustuskindlust.

↓ 715/2009 (kohandatud)

⇒ uus

4. ~~Füüsilise ülekoormuse korral peavad ülekandesüsteemi haldurid või vajaduse korral reguleerivad asutused kohaldama mittediskrimineerivaid ja läbipaistvaid võimsuse jaotamise mehhanisme.~~
5. ~~Ülekandesüsteemi haldurid hindavad korrapäraselt turu nõudlust uute investeringute järele. Uusi investeringuid kavandades hindavad ülekandesüsteemide haldurid turu nõudlust ja võtavad arvesse varustuskindlust.~~

Artikkel 10~~17~~

⊗ Maagaasi ⊗ hoidlate ⊗, vesinikuterminalide, vesinikuhooldlate ⊗ ja maagaasi veeldusjaamade võimsuse jaotamise mehhanismide ja ülekoormusega tegelemise korra põhimõtted

1. Turuosalistele tehakse kättesaadavaks suurim võimalik ⇒ maagaasi ⇐ hoidla ja maagaasi veeldusjaama ⇒ või vesinikuhooldla, ⇐ ⇒ samuti vesinikuterminalide ⇐ võimsus, pidades silmas võrgu terviklikkust ja toimimist.
2. Maagaasi veeldusjaamade, ⇒ vesinikuhooldlate, vesinikuterminali ja maagaasi ⇐ hoidlate haldurid rakendavad ja avaldavad mittediskrimineerivaid ja läbipaistvaid võimsuse jaotamise mehhanisme, mis:

- a) annavad asjakohaseid majanduslikke signaale võimsuse efektiivse ja maksimaalse kasutamise kohta ning hõlbustavad investeringute tegemist uude ~~infrastruktuuri~~ ☒ taristusse ☒ ;
 - b) sobivad kokku turumehhanismidega, sealhulgas kiirtehingute turu ja kauplemisskeskustega, olles samal ajal paindlikud ja võimelised kohanduma arenevate turutingimustega; ~~ja~~
 - c) sobivad kokku ühendatud võrkudele juurdepääsu süsteemidega.
3. Maagaasi veeldusjaamade, ☒ vesinikuterminalide ning vesiniku- ja maagaasi ☒ ~~hoidla~~ ☒ hoidlate ☒ lepingud peavad sisaldama liigse varuvõimsuse soetamist vältivaid meetmeid, võttes arvesse järgmisi lepingutega ülekoormamise puhul kohaldatavaid põhimõtteid:
- a) süsteemihaldur ~~peavad~~ ☒ pakub ☒ viivitamata ~~pakkuma~~ maagaasi veeldusjaama ☒ , vesinikuterminali ☒ ja hoidla kasutamata võimsust esmasel turul; hoidlate puhul pakutakse seda vähemalt üks päev ette ning katkestatava võimsuse põhimõtte alusel;
 - b) maagaasi veeldusjaama ☒ , vesinikuterminali ☒ ja hoidla võimsuse kasutajatel ~~peab olema~~ ☒ on ☒ õigus müüa oma kasutamata lepingujärgset võimsust järelturul edasi; ☒ maagaasi veeldusjaama, vesinikuterminali ja hoidlate haldurid tagavad eraldi või piirkondlikult mitte hiljem kui 18 kuud pärast [käesoleva määruse jõustumist] maagaasi veeldusjaama, vesinikuterminali ja hoidla kasutajate jaoks läbipaistva ja mittediskrimineeriva reserveerimisplatvormi, et kasutajad saaksid oma lepingujärgset võimsust järelturul edasi müüa. ☒

Artikkel 11~~22~~

Võimsusega seotud õigustega kauplemine

Iga ülekandesüsteemi, hoidla, ~~ja~~ maagaasi veeldusjaama ☒ ja vesinikusüsteemi ☒ haldur võtab mõistlikud meetmed, et võimaldada vaba kauplemist võimsusega seotud õigustega ja hõlbustada sellist kauplemist läbipaistval ja mittediskrimineerival viisil. Iga selline haldur töötab välja transpordi, maagaasi veeldusjaama, ☒ vesinikuterminalide ☒ ning ☒ maagaasi- ja vesinikuhoiustamise ~~hoiustamise~~ ühtlustatud lepingud ja menetlused esmasel turul, et hõlbustada järelkauplemist võimsusega seotud õigustega, ning tunnustab võimsusega seotud esmaste õiguste üleminekut, kui võrgu kasutajad sellest teavitavad.

~~Transpordi, maagaasi veeldusjaama ja hoiustamise~~ Ühtlustatud lepingutest ja menetlustest tuleb teavitada reguleerivaid asutusi.

↓ 715/2009 (kohandatud) ☒ uus

Artikkel 12~~21~~

Tasakaalustuseeskirjad ja tasakaalustamatuse eest määratavad tasud

1. Tasakaalustuseeskirjad koostatakse õiglasel, mittediskrimineerival ja läbipaistval viisil ning need põhinevad objektiivsetel kriteeriumitel. Tasakaalustuseeskirjad kajastavad süsteemi tõelisi vajadusi, võttes arvesse ülekandesüsteemi halduri käsutuses olevaid vahendeid. Tasakaalustuseeskirjad on turupõhised.

2. Selleks, et võimaldada võrgu kasutajatel võtta õigeaegselt parandusmeetmeid, edastavad ülekandesüsteemi haldurid reaalse olukorda kajastava piisava, õigeaegse ja usaldusväärse teabe võrgu kasutajate tasakaalustusprotsessi seisundi kohta.

Esitatud teave peab kajastama ülekandesüsteemi haldurile kättesaadava teabe seisund ning arveldusperioodi, mille kohta tasakaalustamatuse eest määratavad tasud arvutatakse.

Käesoleva lõike kohase teabe eest ei tohi tasu võtta.
3. Tasakaalustamatuse eest määratavad tasud kajastavad võimalikult suurel määral kulusid, samal ajal tagades sobivad stiimulid võrgu kasutajatele maagaasi sisse- ja väljavoolu tasakaalustamiseks. Need peavad vältima ristsubsideerimist võrgu kasutajate vahel ja ei tohi takistada uute turuletulijate sisenemist turule.

Pädevad asutused või vajaduse korral ülekandesüsteemi haldur avalikustavad tasakaalustamatuse eest määratavate tasude arvestamisel kasutatavad meetodid ning samuti lõplikud $\Rightarrow$ väärtused $\Leftarrow$ ~~tariffid~~.
4. Liikmesriigid tagavad, et ülekandesüsteemi haldurid püüavad ühtlustada tasakaalustamise korda ja lihtsustada tasakaalustusega seotud tasude struktuuri ja tasemeid, et hõlbustada $\Rightarrow$ virtuaalses kauplemispunktis $\Leftarrow$ gaasiga kauplemist.

Artikkel 13~~3~~

Ülekandesüsteemi haldurite $\boxtimes$ ja vesinikuvõrgu haldurite $\boxtimes$ sertifitseerimine

1. Komisjon vaatab läbi iga teatise ülekandesüsteemi $\Rightarrow$ või vesinikuvõrgu $\Leftarrow$ halduri sertifitseerimise otsuse kohta kohe pärast selle kättesaamist vastavalt $\boxtimes$ [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] $\boxtimes$ ~~direktiivi 2009/73/EÜ~~ artikli ~~6510~~ lõikele 6. Kahe kuu jooksul teatise saamise päevast esitab komisjon oma arvamuse asjaomasele reguleerivale asutusele seoses selle vastavusega ~~direktiivi 2009/73/EÜ~~ $\boxtimes$ uuesti sõnastatud gaasidirektiivi $\boxtimes$ artikli ~~6510~~ lõikele 2 või artiklile ~~6611~~ ja artiklile ~~549~~ $\Rightarrow$ ülekandesüsteemi haldurite puhul ning kõnealuse direktiivi artiklile 65 vesinikuvõrgu haldurite puhul $\Leftarrow$.

Komisjon võib esimeses lõigus osutatud arvamuse koostamisel taotleda $\boxtimes$ ACERi $\boxtimes$ ~~amet~~ arvamust ~~nõukogu~~ reguleeriva asutuse otsuse kohta. Sellisel juhul pikendatakse esimeses lõigus osutatud kahekuulist ajavahemikku veel kahe kuu võrra.

Kui komisjon ei ole esimeses ja teises lõigus nimetatud tähtaegade jooksul arvamust esitanud, siis loetakse, et komisjon ei esita reguleeriva asutuse otsuse kohta vastuväiteid.
2. Kahe kuu jooksul pärast komisjoni arvamuse saamist võtab ~~nõukogu~~ reguleeriv asutus vastu oma lõpliku otsuse ülekandesüsteemi halduri $\Rightarrow$ või vesinikuvõrgu halduri $\Leftarrow$ sertifitseerimise kohta, arvestades võimalikult suurel määral komisjoni arvamust. Reguleeriva asutuse otsus ja komisjoni aramus avaldatakse koos.
3. Kogu menetluse jooksul võivad reguleerivad asutused ~~ja~~ või komisjon ülekandesüsteemi haldurilt, $\Rightarrow$ vesinikuvõrgu haldurilt $\Leftarrow$ ja/või tootmis- või tarneülesandeid täitvalt ettevõtjalt taotleda mis tahes teavet, mis on vajalik nende käesolevas artiklis sätestatud ülesannete täitmiseks.
4. Reguleeriv asutus ja komisjon tagavad tundliku äriteabe konfidentsiaalsuse.

5. Komisjonile ~~võib võtta vastu~~ ⇒ on antud õigus kooskõlas artikliga 63 võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega antakse ⇐ suunised, milles sätestatakse käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 rakendusmenetluse üksikasjad. ~~Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.~~
6. Kui komisjon on saanud teatise ülekandesüsteemi halduri sertifitseerimise kohta vastavalt ~~direktiivi 2009/73/EÜ~~ uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx) ⇐ artikli 549 lõikele 10, teeb ta sertifitseerimise kohta otsuse. Reguleeriv asutus täidab komisjoni otsust.

↓ uus

Artikkel 14

Ülekandesüsteemi haldurite koostöö

1. Ülekandesüsteemi haldurid teevad koostööd teiste ülekandesüsteemi ja taristu halduritega nende vastavate võrkude hoolduse koordineerimise osas, et võimalikult vähendada häireid ülekandeteenuste osutamisel võrgu kasutajatele ja teiste piirkondade ülekandesüsteemi halduritele.
2. Ülekandesüsteemi haldurid teevad üksteisega ja teiste taristu halduritega koostööd, et maksimeerida sisend-väljundsüsteemi tehnilist võimsust ning võimalikult suures ulatuses minimeerida küttegaasi kasutamist.

2. JAGU

JUURDEPÄÄS VÕRGULE

↓ 715/2009 (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 15~~13~~

Võrkudele juurdepääsu tariifid

1. Ülekandesüsteemi haldurite kohaldatavad tariifid või nende arvestamiseks kasutatavad meetodikad, mille reguleerivad asutused on ~~direktiivi 2009/73/EÜ~~ uuesti sõnastatud gaasidirektiivi ⇐ artikli 7241 lõike 67 alusel heaks kiitnud, ning samuti tariifid, mis on avaldatud kõnealuse direktiivi artikli 2732 lõike 1 alusel, peavad olema läbipaistvad, võtma arvesse süsteemi terviklikkuse ja selle edasiarendamise vajadust ning peegeldama tegelikke kulusid, niivõrd kui võrd sellised kulud vastavad tõhusa ja struktuuriliselt võrreldava võrguhalduri kuludele ning on läbipaistvad, tagades samas asjaomase investeeringutasuvuse, ja ~~võttes vajaduse korral arvesse reguleerivate asutuste tariifide võrdlust.~~ Tariife või nende arvestamiseks kasutatavaid meetodikaid tuleb kohaldada mittediskrimineerival viisil. ~~Liikmesriigid võivad otsustada, et~~ Tariife võib määrata ka turupõhiste meetmetega, näiteks enampakkumistega, eeldusel et reguleeriv asutus kiidab sellised meetmed ja nendest tulenevad tulud heaks.

Tariifid või nende arvestamiseks kasutatavad meetodikad peavad aitama kaasa tõhusale gaasiga kauplemisele ja konkurentsile, samal ajal vältides ristsubsideerimist võrgu kasutajate vahel ja luues stiimuleid investeringuteks ning säilitades või luues ülekandevõrkude koostalitlusvõime.

Tariifid on mittediskrimineerivad ja määratakse võrgu kasutajatele eraldi iga ülekandesüsteemi ☒ iga ☒ sissevoolupunkti või väljavoolupunkti kohta. Riiklikud Reguleerivad asutused kiidavad heaks kulude jagamise mehhanismid ja määrade kehtestamise meetodika seoses sisse- ja väljavoolupunktidega. Hiljemalt 3. septembriks 2011 tagavad Liikmesriigid tagavad, et pärast ülemineku perioodi lõppu ei arvutata võrgutasusid ei arvutata lepinguliste marsruutide alusel.

2. Võrkudele juurdepääsu tariifid ei tohi piirata turu likviidsust ega moonutada piiriülest kaubandust erinevate ülekandesüsteemide vahel. Kui erinevused tariifistruktuurides või tasakaalustamismehhanismides takistavad kaubandust ülekandesüsteemide vahel, olenemata direktiivi 2009/73/EÜ ☒ uuesti sõnastatud gaasidirektiivi ☒ artikli 7244 lõikest 67, peavad ülekandesüsteemide haldurid tihedas koostöös asjaomaste riiklike asutustega püüdma aktiivselt lähendada tariifistruktuure ja maksustamise põhimõtteid, kaasa arvatud tasakaalustamisega seotud põhimõtteid.

↓ uus

Artikkel 16

Tariifisoodustused taastuvallikatest ja vähese CO₂ heitega gaaside puhul

1. Tariifide kehtestamisel kohaldatakse taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside suhtes puhul soodustusi:
 - a) taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega tootmisrajatiste sissevoolupunktides. Vastavatele võimsuspõhistele tariifidele kohaldatakse 75 % soodustust, et suurendada taastuvallikatest toodetud gaaside ja vähese CO₂ heitega gaaside sissejuhtimist;
 - b) võimsuspõhistele ülekandetariifidele hoidlate sissevoolu- ja väljavoolupunktides, välja arvatud juhul, kui hoidla on ühendatud rohkem kui ühe ülekande- või jaotusvõrguga ja seda kasutatakse ühenduspunktiga konkureerimiseks. Sellise soodustuse määraks kehtestatakse 75 % liikmesriikides, kus taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaas esimesena süsteemi juhti.
2. Reguleerivad asutused võivad kehtestada käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud madalamad soodustusmäärad, tingimusel et soodustus on kooskõlas artiklis 15 sätestatud tariifide kehtestamise üldpõhimõtetega ja eriti kulude kajastamise põhimõttega, võttes vajaduse korral arvesse vajadust stabiilsete finantsraamistike järele olemasolevate investeringute jaoks ning taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside kasutuselevõtu edendamist asjaomases liikmesriigis.
3. Lõike 1 kohaselt tehtud soodustuse üksikasjad võib sätestada artikli 52 lõike 1 punktis e osutatud, tariifistruktuure käsitlevas võrgueeskirjas.
4. Komisjon vaatab lõike 1 kohased tariifivähendused läbi [5 aastat pärast käesoleva määruse jõustumist]. Ta esitab aruande, milles antakse ülevaade nende rakendamisest ja hinnatakse, kas lõikes 1 sätestatud vähendamismäär on uusimaid turusuundumusi

silmas pidades endiselt asjakohane. Komisjon on volitatud kooskõlas artikliga 63 võtma vastu delegeeritud akte, et muuta lõikes 1 sätestatud soodustusmäära.

5. Vastuvõtmisele järgneva aasta 1. jaanuarist saavad võrgu kasutajad taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside korral ülekandesüsteemi haldurilt reguleeritud tariifilt 100 % soodustust kõigis ühenduspunktides, sealhulgas kolmandate riikide sisse- ja väljavoolupunktides ning veeldatud maagaasi terminalide sissevoolupunktides, kui nad on tõendanud asjaomasele ülekandesüsteemi haldurile säästlikkust [Termin on muutunud. Uus termin on „keskkonnahoidlik“] näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001¹⁶ artiklite 29 ja 30 kohase kehtiva keskkonnahoidlikkuse tõendiga, mis on registreeritud liidu andmebaasis.

Kõnealuse soodustusega seoses:

- a) nõutakse ülekandesüsteemi haldurilt soodustuse andmist üksnes lühima võimaliku marsruudi puhul piiriületustega selle koha, kus konkreetne keskkonnahoidlikkuse tõendil põhinev keskkonnahoidlikkuse kinnitus esmakordselt liidu andmebaasis registreeriti, ja selle koha vahel, kus kinnitus lõpetati ja loeti ära kasutatuks. Võimalikku enampakkumistasu soodustusega ei kaeta;
- b) esitavad ülekandesüsteemi haldurid vastavale reguleerivale asutusele teabe taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside tegelike ja eeldatavate koguste kohta ning tariifisoodustuse rakendamise mõju nende tuludele. Reguleerivad asutused jälgivad ja hindavad soodustuse mõju tariifide stabiilsusele;
- c) nõutakse juhul, kui tulu, mida ülekandesüsteemi haldur nendest konkreetsetest tariifidest saab, väheneb soodustuse rakendamise tulemusena 10 %, et nii mõjutatud haldur kui ka kõrvutiasuvate ülekandesüsteemide haldurid räägiksid läbi ülekandesüsteemi haldurite vahelise hüvitamismehhanismi suhtes. Asjaomased süsteemihaldurid peavad kokkuleppele jõudma kolme aasta jooksul. Kui selle aja jooksul kokkuleppele ei jõuta, teevad asjaomased reguleerivad asutused kahe aasta jooksul ühiselt otsuse ülekandesüsteemi haldurite vahelise asjakohase hüvitamismehhanismi kohta. Kui reguleerivad asutused ei jõua kokkuleppele, kohaldatakse ACERi määruse artiklit 6. Kui reguleerivad asutused ei ole suutnud kahe aasta jooksul kokkuleppele jõuda või kui nad esitavad ühise taotluse, teeb määruse (EL) 2019/942 artikli 6 lõike 10 teise lõigu kohaselt otsuse ACER;
- d) sätestatakse taastuvallikatest ja vähese CO₂ heitega gaaside puhul soodustuse rakendamiseks vajalikud täiendavad üksikasjad, näiteks soodustuse rakendamiseks kõlbliku võimsuse arvutamine ja nõutavad protsessid, käesoleva määruse artikli 53 kohaselt kehtestatud võrgueeskirjas.

Artikkel 17

Gaasiülekandesüsteemi haldurite tulu

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELTL 328, 21.12.2018, lk 82).

1. [1 aasta pärast ülevõtmist] tagab asjaomane reguleeriv asutus ülekandesüsteemi haldurite lubatud või sihttulu määramiseks kasutatavate meetodikate, näitajate ja väärtuste läbipaistvuse. Reguleeriv asutus avaldab I lisas osutatud teabe või nõuab avaldamist asjaomaselt ülekandesüsteemi haldurilt. See teave tehakse kättesaadavaks kasutajasõbralikus vormingus ja võimaluste piires ühes või mitmes arusaadavas keeles.
2. Ülekandesüsteemi halduri kuludega tehakse tõhususvõrdlus liidu ülekandesüsteemi haldurite lõikes, need haldurid määrab nõuetekohaselt kindlaks ACER. [3 aastat pärast ülevõtmist] ja seejärel iga nelja aasta järel avaldab ACER uuringu, milles võrreldakse liidu ülekandesüsteemi haldurite kulusid. Asjaomase reguleerivad asutused ja ülekandesüsteemi haldurid peavad esitama ACERile selliseks võrdlemiseks vajalikud andmed. Selle võrdlemise tulemusi koos riigi oludega võtab arvesse asjaomane reguleeriv asutus ülekandesüsteemi haldurite lubatud või sihttulu perioodilisel kindlaksmääramisel.
3. Asjaomased reguleerivad asutused hindavad ülekandetariifide pikaajalist arengut, lähtudes lubatud või sihttulu ja gaasinõudluse eeldatavatest muutustest kuni 2050. aastani. Sellise hindamise juures peab reguleeriv asutus võtma arvesse ka teavet asjaomase liikmesriigi riiklikes energia- ja kliimakavades kirjeldatud strateegia kohta ning [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artikli 51 kohaselt välja töötatud lõimitud võrgu arengukava aluseks olevaid stsenaariume.

3. JAGU

ÜLEKANDESÜSTEEMI, HOIDLATE, MAAGAASI VEELDUSJAAMADE JA VESINIKUTERMINALIDE HALDAMINE

Artikkel 18

Ülekandevõrku suunatavate taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside kindel võimsus

1. Ülekandesüsteemi haldurid tagavad nende võrku ühendatud, taastuvallikatest toodetud gaaside ja vähese CO₂ heitega gaaside tootmisüksustele juurdepääsuks kindla võimsuse. Selleks töötavad ülekandesüsteemi haldurid koostöös jaotussüsteemi halduritega välja menetlused ja korra, kavandades sealhulgas investeeringud, et tagada vastassuunavoog jaotusvõrgust ülekandevõrku.
2. Lõige 1 ei piira ülekandesüsteemi haldurite võimalust välja töötada alternatiive vastassuunavoo investeeringutele, näiteks arukaid võrgulahendusi või ühendusi teiste võrguhalduritega. Selleks et tagada majanduslik tõhusus, võib kindel juurdepääs piirduda üksnes kasutuspiirangutega võimsuste pakkumisega. Reguleeriv asutus tagab, et kindla võimsuse piirangud ja kasutuspiirangud kehtestatakse läbipaistva ja mittediskrimineeriva menetluse alusel ning et nendega ei looda tarbetuid takistusi turule sisenemisele. Piiranguid ei kohaldata juhul, kui kindla võimsuse tagamisega seotud kulud kannab tootmisüksus.

Artikkel 19

Gaasi kvaliteedi piiriülene koordineerimine

1. Ülekandesüsteemi haldurid teevad koostööd, et vältida piiriülese kaubanduse piiranguid, mis tulenevad gaasi kvaliteedierinevustest liikmesriikide vahelistes ühenduspunktides.
2. Kui asjaomased ülekandesüsteemi haldurid ei saa oma standardtoimingutes vältida piiriülese vooluhulga piiramist gaasi kvaliteedierinevuste tõttu, teavitavad nad sellest viivitamata asjaomaseid reguleerivaid asutusi. Teave peab sisaldama ülekandesüsteemi haldurite poolt juba võetud meetmete kirjeldust ja põhjendusi.
3. Asjaomased reguleerivad asutused lepivad kuue kuu jooksul ühiselt kokku piirangu teatavaks võtmises.
4. Kui asjaomased reguleerivad asutused piirangu teatavaks võtavad, nõuavad nad, et asjaomased ülekandesüsteemi haldurid teeksid 12 kuu jooksul alates teatavaks võtmisest järgmised järjestikused toimingud:
 - a) teeksid koostööd ja töötaksid välja tehniliselt teostatavad alternatiivsed lahendused, millega ei muudetaks gaasi kvaliteedispetsifikatsioone ning mille seas võivad olla vookohustused ja gaasi töötlemine, et kõrvaldada teatavaks võetud piirang;
 - b) teeksid ühiselt tehniliselt teostatavate alternatiivsete lahenduste kulude ja tulude analüüsi, et selgitada välja, milline neist on majanduslikult tõhus, ning leida kulude ja tulude jaotus mõjutatud osaliste kategooriate kaupa;
 - c) koostaksid prognoosi iga alternatiivse lahenduse rakendusaja kohta;
 - d) korraldaksid väljaselgitatud teostatavate lahenduste üle avaliku arutelu ning võtaksid selle tulemusi arvesse;
 - e) esitaksid vastavatele riiklikele reguleerivatele ametiasutustele heakskiitmiseks ja iga asjakohase liikmesriigi muudele pädevatele asutustele teavitamiseks teatavaks võetud piirangu kõrvaldamise lahenduse ühissetepaneku, mis sisaldab selle rakendamise ajakava, lähtudes kulude ja tulude analüüsist ning avaliku arutelu tulemustest.
5. Kui asjaomased ülekandesüsteemi haldurid lahenduse suhtes kokkuleppele ei jõua, teavitab iga ülekandesüsteemi haldur sellest viivitamata oma reguleerivat asutust.
6. Asjaomased reguleerivad asutused võtavad teatavaks võetud piirangu kõrvaldamiseks vastu ühise kooskõlastatud otsuse, võttes arvesse asjaomaste ülekandesüsteemi haldurite koostatud kulude ja tulude analüüsi ja avaliku arutelu tulemusi, otsus tuleb vastu võtta kuue kuu jooksul, nagu on sätestatud määruse (EL) 2019/942 artikli 6 lõikes 10.
7. Asjaomaste reguleerivate asutuste ühine kooskõlastatud otsus käsitleb nende investeerimiskulude jaotust, mida iga ülekandesüsteemi haldur peab kandma kokkulepitud lahenduse rakendamisel, samuti nende arvestamist tariifide kehtestamisel, võttes arvesse lahenduse majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnavalaseid kulusid ja kasu asjaomastes liikmesriikides.
8. ACER võib anda reguleerivatele asutustele soovitusi näiteks lõikes 7 osutatud kulude jaotamise otsuste üksikasjade kohta.
9. Kui asjaomased reguleerivad asutused ei suuda lõikes 3 osutatud kokkuleppele jõuda, teeb piirangu kohta otsuse ACER, järgides määruse (EL) 2019/942 artikli 6 lõikes 10 sätestatud menetlust. Kui ACER võtab piirangu teatavaks, nõuab ta, et asjaomased

ülekandesüsteemi haldurid teeksid 12 kuu jooksul järjest lõike 4 punktides a–e osutatud toimingud.

10. Kui asjaomased reguleerivad asutused ei suuda vastu võtta lõigetes 6 ja 7 osutatud ühiseid kooskõlastatud otsuseid, otsustab ACER, järgides määruse (EL) 2019/942 artikli 6 lõikes 10 sätestatud menetlust, teatavaks võetud piirangu kõrvaldamise lahenduse ning nende investeerimiskulude jaotuse, mida iga ülekandesüsteemi haldur peab kandma kokkulepitud lahenduse rakendamisel.
11. Käesoleva artikli elementide rakendamiseks vajalikud täiendavad, sealhulgas kulude ja tulude analüüsi käsitlevad üksikasjad sätestatakse käesoleva määruse artikli 53 kohaselt kehtestatud võrgueeskirjas.

Artikkel 20

Vesinikusegud liidu liikmesriikide vahelistes maagaasisüsteemi ühenduspunktides

1. Alates 1. oktoobrist 2025 peavad ülekandesüsteemi haldurid liidu liikmesriikide vahelistes maagaasisüsteemi ühenduspunktides vastu võtma gaasivooge, mis sisaldavad kuni 5 mahuprotsenti vesinikku, vastavalt käesoleva määruse artiklis 19 kirjeldatud korrale.
2. Kui maagaasisüsteemi segatud vesiniku sisaldus ületab 5 mahuprotsenti, ei kohaldada käesoleva määruse artiklis 19 kirjeldatud korda.
3. Liikmesriigid ei tohi kasutada vesiniku segamist maagaasisüsteemi, et piirata piiriüleseid gaasivooge.

↓ 715/2009 (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 21

Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik

Kõik ülekandesüsteemi haldurid teevad Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku (ENTSOG) kaudu ☒ liidu ☒ ühenduse tasandil koostööd, et edendada maagaasi siseturu väljakujundamist ja toimimist ning piiriülest kaubandust ning tagada maagaasi ülekandevõrgu optimaalne juhtimine, kooskõlastatud haldus ja hea tehniline areng.

Artikkel 22

~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku~~ ~~ENTSOGi loomine~~

☒ toimimine ☒

1. ~~Hiljemalt 3. märtsiks 2011 esitavad Maagaasi ülekandesüsteemi haldurid~~ ~~ENTSOG~~ esitab komisjonile ja ☒ ACERile ☒ ametile tulevase ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku~~ ~~ENTSOGi~~ põhikirja, liikmete loetelu ja töökorra kavandid, sealhulgas teiste sidusrühmadega konsulteerimise korra kavandi, ~~⇒ kui neid dokumente on muudetud või komisjoni või ACERi põhjendatud taotluse korral ⇐.~~
2. Nelja kuu jooksul alates kõnealuste dokumentide kättesaamise päevast esitab ☒ ACER ☒ amet pärast kõiki sidusrühmi, eelkõige süsteemi kasutajaid, sealhulgas

kliehte, esindavate organisatsioonidega ametlikku konsulteerimist komisjonile arvamuse põhikirja, liikmete loetelu ja töökorra kavandite kohta.

3. Komisjon esitab arvamuse põhikirja, liikmete loetelu ja töökorra kavandite kohta, võttes arvesse lõikes 2 sätestatud ☒ osutatud ☒ ACERi ☒ ameti arvamust, kolme kuu jooksul pärast ☒ ACERilt ☒ ametilt arvamuse saamise kuupäeva.
4. ~~Ülekandesüsteemi haldurid loovad~~ ☒ ENTSOGe ☒ võtab ☒ kolme kuu jooksul pärast komisjonilt arvamuse saamise kuupäeva ☒ vastu ☒ Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku ENTSOGi, võtavad vastu ja avaldavad selle ☒ muudetud ☒ põhikirja ja töökorra ning avaldavad selle.

↓ 715/2009 (kohandatud)

Artikkel 23

~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku ENTSOGi ülesanded~~

1. ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku ENTSOGe~~ töötab võrgueeskirju välja käesoleva artikli lõikes 6 nimetatud valdkondades pärast komisjonilt taotluse saamist vastavalt artikli 53 lõikele 9 ~~artikli 6 lõikele 6~~.
2. ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku ENTSOGe~~ võib töötada võrgueeskirju välja lõikes 6 nimetatud valdkondades, et saavutada artiklis 214 sätestatud eesmärgid, ka siis, kui kõnealused võrgueeskirjad ei ole seotud komisjoni poolt ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustikule ENTSOGile~~ saadetud taotluses hõlmatud valdkondadega. Kõnealused võrgueeskirjad esitatakse arvamuse saamiseks ☒ ACERile ☒ ametile. ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku ENTSOGe~~ võtab nimetatud arvamust nõuetekohaselt arvesse.
3. ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku ENTSOGe~~ võtab vastu:
 - a) võrguhalduse ühised vahendid, et tagada kooskõlastatud võrguhaldus nii tava- kui hädaolukorras, sealhulgas ühine juhtumite liigitusskaala, ja teadusuuringute kavad;
 - b) iga kahe aasta järel 10-aastase mittesiduva ~~ühenduse~~ ☒ liidu ☒ võrgu arengukava (~~ühenduse~~ ☒ edaspidi „liidu ☒ võrgu arengukava“), sealhulgas Euroopa piisava ~~tarnimise~~ ☒ varustamise ☒ prognoosi;
 - c) soovitusel, mis on seotud ühenduse ja kolmandate riikide ülekandesüsteemi haldurite vahelise tehnilise koostöö koordineerimisega;
 - d) iga-aastase tööprogrammi;
 - e) aastaaruande;
 - f) iga-aastase suvise ja talvise tarnimise prognoosi ☒ ; ja ☒

↓ uus

- g) hiljemalt 15. maiks 2024 ja seejärel iga kahe aasta järel gaasi kvaliteediseire aruande, mis hõlmab gaasi kvaliteedinäitajate arengut, maagaasivõrku segatud vesiniku sisalduse ja koguse muutusi, gaasi kvaliteedinäitajate ja maagaasivõrku segatud vesiniku koguse eeldatava muutumise prognoosi,

vesinikuga segamise mõju piiriülestele voogudele ning teavet gaasi kvaliteedispetsifikatsioonide või segatud gaasi sisaldusele esitavate nõuete erinevusega seotud juhtumite ja nende lahendamise viisi kohta.

- g) Gaasi kvaliteediseire aruanne hõlmab asjakohasel määral ka punktis g loetletud valdkondade arengut jaotusvõrkudes, lähtudes ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse esitatud teabest.

↓ 715/2009 (kohandatud)

4. Lõike 3 punktis b osutatud Euroopa piisava ~~tarnimise~~ ☒ varustamise ☒ prognoos hõlmab seda, kui piisav on maagaasi süsteem üldiselt gaasi tarnimiseks ning kui suur on prognoositav nõudlus maagaasi järele järgneva viie aasta jooksul ning samuti 5.–10. aastani alates aruande kuupäevast. Kõnealune Euroopa piisava ~~tarnimise~~ ☒ varustamise ☒ prognoos tugineb riikide tarneprognoosidele, mille koostavad ülekandesüsteemi haldurid.

↓ uus

Lõike 3 punktis b osutatud liiduülene võrgu arengukava sisaldab lõimitud võrgu mudelit, sh vesinikuvõrke, stsenaariumide arendamist, Euroopa piisava varustamise prognoosimist ning süsteemi paindlikkuse hinnangut.

↓ 715/2009

5. Lõike 3 punktis d osutatud iga-aastane tööprogramm sisaldab koostatavate võrgueeskirjade loendit ja kirjeldust, võrgu toimimise koordineerimise kava ning kõnealusel aastal läbiviidavat teadus- ja arendustegevust ning soovituslikku ajakava.
6. Lõigetes 1 ja 2 osutatud võrgueeskirjad, millega seoses võetakse vajaduse korral arvesse piirkondlikku eripära, hõlmavad järgmisi valdkondi:
- a) võrgu turvalisus- ja töökindluseeskirjad;
 - b) võrguühenduste eeskirjad;
 - c) juurdepääsueeskirjad kolmandatele isikutele;
 - d) andmevahetus- ja arvelduseeskirjad;
 - e) koostalitlusvõime eeskirjad;
 - f) tegevuskord hädaolukordades;
 - g) võimsuse jaotamise ja ülekoormuse juhtimise eeskirjad;
 - h) kauplemiseeskirjad, mis on seotud võrgule juurdepääsu teenuste osutamise tehniliste ja operatiivaspektidega ning võrgu tasakaalustamisega;
 - i) läbipaistvuseeskirjad;
 - j) tasakaalustuseeskirjad, sealhulgas võrguga seotud registreerimise protseduuri eeskirjad, ~~tasakaalu rikkumise~~ tasakaalustamatuse eest määratavate tasude eeskirjad ja ülekandesüsteemi haldurite süsteemide vahelise operatiivtasakaalustamise eeskirjad;
 - k) ülekande ühtlustatud tariifstruktuure käsitlevad eeskirjad; ~~ja~~

l) ~~maagaasivõrkude~~ energiatõhusus;

↓ uus

m) gaasivõrkude küberturvalisus.

↓ 715/2009 (kohandatud)

⇒ uus

7. Võrgueeskirjad töötatakse välja piiriüleste võrgu- ja turu ~~integratsiooni~~ ☒ lõimimise ☒ küsimuste jaoks ning nende kohaldamine ei piira liikmesriikide õigust kehtestada siseriiklikke võrgueeskirju, mis ei mõjuta piiriülest kaubandust.
8. ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik~~ENTSOG jälgib ning analüüsib võrgueeskirjade ja komisjoni poolt artikli 53 lõike 136 ~~lõike 11~~ ☒ või artikli 56 ☒ kohaselt vastuvõetud suuniste rakendamist ning nende mõju kohaldatavate eeskirjade ühtlustamisele, mille eesmärk on soodustada turgude ~~integreerimist~~ ☒ lõimimist ☒ . ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik~~ENTSOG teeb oma järeldustest ametile kokkuvõtte ning esitab analüüsi tulemused käesoleva artikli lõike 3 punktis e osutatud aastaaruandes.
9. ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik~~ENTSOG teeb kättesaadavaks kogu teabe, mida ☒ ACER ☒ ~~amet~~ vajab oma ülesannete täitmiseks vastavalt artikli 249 lõikele 1.
10. ~~11.~~ ☒ ACER ☒ ~~Amet~~ vaatab riiklikud kümneaastased võrgu arengukavad läbi, et hinnata nende kokkusobivust mittesiduva ~~ühenduseülese~~ ☒ liiduülese ☒ kümneaastase võrgu arengukavaga. Kui ☒ ACER ☒ ~~amet~~ tuvastab ebakõlasid riikliku kümneaastase võrgu arengukava ja mittesiduva ~~ühenduseülese~~ ☒ liiduülese ☒ kümneaastase võrgu arengukava vahel, soovib ta vastavalt vajadusele muuta riiklikku võrgu arengukava või mittesiduvat ~~ühenduseülest~~ ☒ liiduülest ☒ kümneaastast võrgu arengukava. Kui riiklik võrgu arengukava töötatakse välja vastavalt ~~direktiivi 2009/73/EÜ~~ ☒ [uuesti sõnastatud direktiivi (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx)] ☒ artiklile 5123, soovib ☒ ACER ☒ ~~amet~~ pädeval ~~riiklikul~~ reguleerival asutusel muuta riiklikku kümneaastast võrgu arengukava vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 5123 lõikele 57 ja teavitab sellest komisjoni.
11. ~~12.~~ Komisjoni taotlusel annab ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik~~ENTSOG komisjonile oma arvamuse artiklis 5623 sätestatud suuniste vastuvõtmise kohta.

Artikkel249

☒ ACERi ☒ ~~Ameti~~teostatav järelevalve

1. ☒ ACER ☒ ~~Amet~~ jälgib ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku~~ENTSOGi nende ülesannete täitmist, millele osutatakse artikli 238 lõigetes 1, 2 ja 3, ning esitab vastava aruande komisjonile.
- ☒ ACER ☒ ~~Amet~~ jälgib ning analüüsib artikli 238 lõike 2 kohaselt välja töötatud võrgueeskirjade ja artikli 536 lõigete 1 kuni 1240 kohaselt kehtestatud, kuid komisjoni poolt artikli 536 lõike 1344 kohaselt vastu võtmata võrgueeskirjade rakendamist ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku~~ENTSOGi

poolt. Kui ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik~~ ENTSOG ei ole rakendanud mõnda võrgueeskirja, palub ☒ ACER ☒ ~~amet~~ Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku ENTSOGil esitada nõuetekohaselt põhjendatud selgituse, miks ta seda ei teinud. ☒ ACER ☒ ~~Amet~~ teavitab selgitusest komisjoni ja esitab selle kohta oma arvamuse.

☒ ACER ☒ ~~Amet~~ jälgib ning analüüsib võrgueeskirjade ja komisjoni poolt artiklite ~~526~~ ~~lõike 111~~ ☒ , 53, 55 ja 56 ☒ kohaselt vastuvõetud suuniste rakendamist ning nende mõju kohaldatavate eeskirjade ühtlustamisele, mille eesmärk on soodustada turgude ~~integreerimist~~ ☒ lõimimist ☒ ning saavutada mittediskrimineerimine, tõhus konkurents ja turu tõhus toimimine, ning esitab vastava aruande komisjonile.

2. ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik~~ ENTSOG esitab ☒ ACERile ☒ ~~ametile~~ arvamuse saamiseks ~~ühenduseülese~~ ☒ liiduülese ☒ võrgu arengukava kavandi, iga-aastase tööprogrammi kavandi, sealhulgas konsulteerimisprotsessi käsitleva teabe ja teised artikli ~~238~~ lõikes 3 osutatud dokumendid.

Kahe kuu jooksul alates arvamuse saamise kuupäevast esitab ☒ ACER ☒ ~~amet~~ komisjonile ja ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustikule~~ ENTSOGile nõuetekohaselt põhjendatud arvamuse koos soovitustega, juhul kui amet leiab, et ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku~~ ENTSOGi esitatud iga-aastase tööprogrammi kavand või ~~ühenduseülese~~ ☒ liiduülese ☒ võrgu arengukava kavand ei soodusta mittediskrimineerimist, tõhusat konkurentsi ega turu tõhusat toimimist või ei võimalda kolmandatele ~~osapooltele~~ ☒ isikutele ☒ piisavat piiriülese ühenduse taset.

Artikkel ~~2524~~

Reguleerivad asutused

Käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmisel tagavad reguleerivad asutused vastavuse käesolevale määrusele ☒ , võrgueeskirjadele ☒ ja artiklite ~~52–56~~ artikli 23 kohaselt vastu võetud suunistele.

Vajaduse korral teevad nad omavahel, komisjoni ja ☒ ACERiga ☒ ~~ametiga~~ koostööd vastavalt ~~direktiivi 2009/73/EÜ~~ ☒ uuesti sõnastatud gaasidirektiivi ☒ VIII peatükile.

Artikkel ~~2640~~

Konsultatsioonid

1. ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik~~ ENTSOG algatab artikli ~~238~~ lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud võrgueeskirjade, ~~ühenduseülese~~ ☒ liiduülese ☒ võrgu arengukava ning iga-aastase tööprogrammi koostamisel ulatusliku konsultatsioonimenetluse, tehes seda aegsasti ning avatud ja läbipaistval viisil artikli ~~225~~ lõikes 1 sätestatud korras kõikide asjakohaste turuosalistega, eelkõige kõiki sidusrühmi esindavate organisatsioonidega. Konsulteerimisse on kaasatud ~~riiklikud~~ reguleerivad asutused ja muud ~~siseriiklikud~~ siseriiklikud asutused, tarne- ja tootmisettevõtjad, võrgu kasutajad, sealhulgas tarbijad, jaotussüsteemi haldurid, sealhulgas asjaomased tööstusharu liidud, tehnilised asutused ja sidusrühmade platvormid. Selle eesmärk on määrata kindlaks kõikide asjaomaste otsustamisprotsessis osalejate seisukohad ja ettepanekud.

2. Kõik lõikes 1 osutatud konsulteerimistega seotud dokumendid ja kohtumiste protokollid avalikustatakse.
3. Enne artikli ~~238~~ lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud iga-aastase tööprogrammi ning võrgueeskirjade vastuvõtmist teeb ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku~~ ENTSOG teatavaks, milliseid märkusi konsulteerimise käigus esitati ning mil viisil neid märkusi on arvesse võetud. Kui märkusi ei ole arvesse võetud, põhjendab ta seda.

↓ 347/2013 artikkel 22 lõige 2
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~27~~

Kulud

Käesoleva määruse artiklites ~~214–234~~ ⇒ , 52 ja 53 ⇐ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 347/2013¹⁷ artiklis 11 nimetatud ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku~~ ENTSOGi tegevusega seotud kulud kannavad ülekandesüsteemi haldurid ning neid võetakse arvesse tariifide arvutamisel. Reguleerivad asutused kinnitavad kõnealused kulud üksnes siis, kui need on mõistlikud ja asjakohased.

↓ 715/2009 (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~28~~

Ülekandesüsteemi haldurite piirkondlik koostöö

1. Ülekandesüsteemi haldurid teevad piirkondlikku koostööd ~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku~~ ENTSOGi raames, et aidata kaasa artikli ~~238~~ lõigetes 1, 2 ja 3 nimetatud toimingute teostamisele. ~~Elkõige avaldavad nad iga kahe aasta järel piirkondliku investeerimiskava ning võivad teha sellel piirkondlikul investeerimiskaval põhinevaid investeerimisotsuseid.~~
2. Ülekandesüsteemi haldurid parandavad töökorraldust, et tagada võrgu optimaalne haldamine, ning edendavad energiabörside arengut ja piiriülese võimsuse koordineeritud jaotamist mittediskrimineerivate turupõhiste vahendite abil, pöörates nõuetekohaselt tähelepanu lühiajaliste jaotamiste ilmutamata oksjonite ning tasakaalustusmehhanismide ~~integreerimise~~ ☒ lõimimise ☒ konkreetsetele eelistele.
3. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud eesmärkide saavutamiseks ⇒ on komisjonile antud õigus võtta kooskõlas artikliga 63 vastu delegeeritud õigusakte ⇐ ~~võib komisjon määratleda~~ iga piirkondliku koostööstruktuuriga hõlmatud geograafilise piirkonna ☒ määratlemiseks ☒, võttes arvesse olemasolevaid piirkondlikke koostööstrukture. Igal liikmesriigil võimaldatakse edendada koostööd rohkem kui ühes geograafilises piirkonnas. ~~Esimeses lauses osutatud meede, mille eesmärk on~~

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrus (EL) nr 347/2013 üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta (ELT L 115, 25.4.2013, lk 39).

~~muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.~~

Komisjon konsulteerib sel eesmärgil ~~ACERi ameti ja Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustikuga~~ ~~ENTSOGiga~~.

Artikkel 29

~~⊗~~ Kümneaastane võrgu arengukava ~~⊗~~

↓ 715/2009 (kohandatud)

~~Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik~~ ~~ENTSOG~~ võtab iga kahe aasta järel vastu ~~ühendusele~~ ~~⊗~~ liiduülese ~~⊗~~ võrgu arengukava, millele on viidatud ~~⊗~~ artikli 23 ~~⊗~~ lõike 3 punktis b, ning avaldab selle. ~~Ühendusele~~ ~~⊗~~ Liiduülese ~~⊗~~ võrgu arengukava sisaldab ~~integreeritud~~ ~~⊗~~ lõimitud ~~⊗~~ võrgu mudelit, võimalikke stsenaariume, Euroopa piisava ~~tarimise~~ ~~⊗~~ varustamise ~~⊗~~ prognoosi ning süsteemi paindlikkuse hinnangut.

~~Ühendusele~~ ~~⊗~~ Liiduüleses ~~⊗~~ võrgu arengukavas ~~eelkõige~~:

↓ 347/2013 artikli 22 lõige 1
⇒ uus

- a) tuginetakse ~~eelkõige~~ liikmesriikide investeerimiskavadele ~~⇒ ja määruse (EL) 347/2013 IV peatükile~~ ~~⇒~~, ~~võttes arvesse artikli 12 lõikes 1 osutatud piirkondlikke investeerimiskavasid ning asjakohasel juhul võrgu planeerimise liidu tasandi aspekte, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määruses (EL) nr 347/2013 üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta¹⁸, sellele tehakse kulude tulude analüüs, kasutades nimetatud määruse artikli 11 kohaselt koostatud metoodikat;~~

↓ 715/2009 artikkel (kohandatud)
⇒ uus

- b) tuginetakse piiriüleste ühenduste osas eelkõige ka erinevate võrgu kasutajate mõistlikele vajadustele ning sellesse integreeritakse ~~direktiivi 2009/73/EÜ~~ ~~⊗~~ [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] ~~⊗~~ artiklites ~~5614~~ ja ~~5222~~ osutatud investorite pikaajalised kohustused; ja

- c) määratakse kindlaks investeerimislüngad, eelkõige seoses piiriülese võimsusega.

Seoses teise lõigu punktiga c võib ~~ühenduse~~ ~~⊗~~ liidu ~~⊗~~ ülese võrgu arengukavale lisada ülevaate võrgu piiriülese võimsuse suurendamise tõketest, mis tulenevad eri heakskiitmismenetlustest või -tavadest.

Artikkel ~~30~~ 18

Ülekandesüsteemi halduritega seotud läbipaistvusnõuded

¹⁸

~~ELT L 115, 25.4.2013, lk 39.~~

1. Ülekandesüsteemi haldurid avalikustavad üksikasjaliku teabe enda poolt pakutavate ⇒ võimsuste ning ⇐ teenuste ja vastavate tingimuste kohta koos tehniliste andmetega, et võrgu kasutajatele oleks võimaldatud tõhus juurdepääs võrgule.
2. Läbipaistvate, objektiivsete ja mittediskrimineerivate tariifide tagamiseks ning gaasivõrgu tõhusa kasutamise hõlbustamiseks avaldavad ülekandesüsteemi haldurid või asjaomased riiklikud asutused mõistlikul ja piisaval hulgal üksikasjalikku teavet tariifide tuletamise, arvestamise metoodika ja struktuuri kohta.
3. Iga ülekandesüsteemi haldur avaldab regulaarselt ja jooksvalt ning kasutajasõbralikul standardsel viisil pakutavate teenuste kohta arvandmed tehniliste, lepinguliste ja olemasolevate võimsuste kohta kõigi asjaomaste punktide, sealhulgas sisse- ja väljavoolupunktide suhtes ⇒ vastavalt I lisale ⇐ .
4. Pädevad asutused kiidavad pärast võrgu kasutajatega konsulteerimist heaks ülekandesüsteemi asjaomased punktid, mille kohta tuleb teavet avaldada.
5. Ülekandesüsteemi haldurid avalikustavad käesoleva määrusega nõutava teabe alati ~~arukal~~, koguseliselt selgel ja kergesti kättesaadaval viisil ning mittediskrimineerivalt.
6. Ülekandesüsteemi haldurid avalikustavad nõudluse ja pakkumise kohta eel- ja järelandmed, mis põhinevad registreerimisel ⇒ ja jaotamistel ⇐ , prognoosidel ja tegelikult võrku sisse ja sealt välja liikunud voogudel. ~~Riiklik~~ reguleeriv asutus tagab, et kogu selline teave avalikustatakse. Avalikustatava teabe üksikasjalikkus peab vastama ülekandesüsteemi halduri käsutuses olevatele andmetele.

Ülekandesüsteemi haldurid avalikustavad võrgu tasakaalustamiseks võetud meetmed ning sellega kaasnevad kulud ja tulud.

Asjaomased turuosaliselised esitavad ülekandesüsteemi halduritele käesolevas artiklis osutatud andmed.

⇓ uus

7. Ülekandesüsteemi haldurid avaldavad komisjoni määruse (EL) 2015/703 artiklite 16 ja 17 alusel üksikasjalikud andmed oma võrgus transporditavate gaaside kvaliteedi kohta, mis võib võrgu kasutajaid mõjutada.

⇓ 715/2009 (kohandatud)

⇓ uus

Artikkel ~~31~~¹⁹

⊗ Maagaasi- ja vesiniku ~~hoidlate~~ ja maagaasi veeldusjaamade ⊗ ning vesinikuterminalide ⊗ läbipaistvusnõuded

1. Maagaasi veeldusjaamade ja ⇒ vesiniku- ning maagaasi ⇐ hoidlate haldurid ⇒ ja vesinikuterminalide haldurid ⇐ avalikustavad üksikasjaliku teabe ⇒ kõigi ⇐ ~~enda poolt~~ ⊗ nende ⊗ pakutavate= teenuste ja vastavate tingimuste kohta koos tehniliste andmetega, et veeldusjaamade, ⇒ vesiniku ⇐ hoidlate ⇒ ja vesinikuterminalide ⇐ kasutajatele oleks võimaldatud tõhus juurdepääs veeldusjaamadele, ⇒ vesiniku ⇐ hoidlatele ⇒ ja vesinikuterminalidele ⇐ . ⇒ Reguleerivad asutused võivad nõuda, et kõnealused haldurid avalikustaksid süsteemi kasutajatele vajaliku lisateabe. ⇐

↓ uus

2. Maagaasi veeldusjaamade haldurid näevad osutatavate teenuste tariifide arvutamiseks ette kasutajasõbralikud vahendid.

↓ 715/2009 (kohandatud)

⇒ uus

3. ~~2.~~ Maagaasi veeldusjaamade, ⇒ vesiniku- ning maagaasi ⇐ hoidlate haldurid avalikustavad osutatud teenuste puhul arvandmed lepingutega kaetud ja vaba hoiustamisvõimsuse ja maagaasi veeldusjaama, ⇒ vesinikuhoidla ⇐ ⇒ ning vesinikuterminali ⇐ võimsuse kohta, tehes seda korrapäraselt ja jooksvalt ning kasutajasõbralikul standarditud viisil.
4. ~~3.~~ Maagaasi veeldusjaamade, ⇒ vesiniku- ning maagaasi ⇐ hoidlate haldurid avalikustavad alati käesoleva määrusega nõutava teabe arukal, koguseliselt selgel ja kergesti kättesaadaval viisil ning mittediskrimineerivalt.
5. ~~4.~~ Maagaasi veeldusjaamade ja hoidlate ⇒ ning vesinikuhoildate ja -terminalide ⇐ haldurid avalikustavad igas hoidlas ja veeldusjaamas ⇒ ning vesinikuterminalis ⇐ , või kui süsteemi kasutajatele pakutakse juurdepääsu gaasihoidlate grupi kaudu, siis sellises grupis oleva gaasi hulga, sissetulevad ja väljaminevad vood ning ⇒ maagaasi ja vesiniku ⇐ vaba hoiustamisvõimsuse ja maagaasi veeldusjaama ⇒ ning vesinikuterminali ⇐ võimsuse, kaasa arvatud nende hoidlate ja veeldusjaamade puhul, millele kolmandatel isikutel juurdepääs puudub. See teave saadetakse ka ülekandesüsteemi haldurile ⇒ või vesinikuhoildate ja -terminalide puhul vesinikuvõrgu haldurile ⇐ , kes avalikustab selle kokkuvõtlikult iga süsteemi või alamsüsteemi kohta, mis on määratletud vastavate punktidega. Seda teavet ajakohastatakse vähemalt kord päevas.
- Juhul kui ⇒ maagaasi- või vesiniku ⇐ hoidlate kasutaja on ainus ⇒ maagaasi- või vesiniku ⇐ hoidla kasutaja, võib ⇒ maagaasi- või vesiniku ⇐ hoidlate kasutaja esitada ~~riiklikele~~ reguleerivale asutusele põhjendatud taotluse, et esimeses lõigus nimetatud andmed kuulutataks konfidentsiaalseteks. Kui ~~riiklik~~ reguleeriv asutus otsustab, et selline taotlus on põhjendatud, võttes eelkõige arvesse vajadust saavutada tasakaal selliste ärisaladuste õigustatud kaitse, mille avalikustamine mõjutaks negatiivselt hoidla kasutaja üldist äristrateegiat, ning konkurentsivõimelise maagaasi siseturu loomise eesmärgi vahel, võib ta lubada hoidlate halduril esimeses lõigus nimetatud andmeid kuni ühe aasta jooksul mitte avalikustada.
- Teise lõigu kohaldamine ei piira esimeses lõigus nimetatud kohustust saata andmed ülekandesüsteemi haldurile ja viimase kohustust need avaldada, välja arvatud siis, kui koondandmed on identsed üksikute ⇒ maagaasi- või vesiniku ⇐ hoidlate andmetega, mis ~~riiklik~~ reguleeriv asutus on tunnistanud avalikustamisele mittekuuluvateks.
6. ~~5.~~ Selleks, et tagada läbipaistvad, objektiivsed ja mittediskrimineerivad tariifid ning hõlbustada taristu tõhusat kasutamist, avalikustavad maagaasi veeldusjaamade ja ⇒ maagaasi- või vesiniku ⇐ hoidlate haldurid või asjaomased reguleerivad asutused piisavalt üksikasjaliku teabe kolmandatele isikutele eeskirjade alusel kättesaadavaks tehtava ~~infrastruktuuri~~ ⊗ taristu ⊗ tariifide päritolu, meetodika ja struktuuri kohta. ⇒ Maagaasi veeldusjaamad, millele on tehtud erand vastavalt direktiivi

2003/55/EÜ artiklile 22 ja direktiivi 2009/73/EÜ artiklile 36 ning käesoleva määruse artiklile 60, ning maagaasihoidlate haldurid, kelle suhtes kohaldatakse kolmandate isikute juurdepääsu läbiräägitud korda, avaldavad taristu tariifid, et tagada piisav läbipaistvus.↵

↵ uus

Maagaasi veeldusjaamade ja hoidlate haldurid loovad 18 kuu jooksul alates [määruse jõustumise kuupäev] ühe ühtse Euroopa platvormi, et avaldada käesolevas artiklis nõutud teave läbipaistval ja kasutajasõbralikul viisil.

↓ 715/2009

Artikkel ~~32~~²⁰

Süsteemihaldurite andmete säilitamine

Ülekandesüsteemi haldurid, gaasihoidlate haldurid ja maagaasi veeldusjaamade haldurid hoiavad riiklike ametiasutuste, sealhulgas ~~riiklike~~ reguleeriva asutuse, riikliku konkurentsiasutuse ja komisjoni jaoks viie aasta jooksul kättesaadavana kõik artiklites ~~30~~¹⁸ ja ~~31~~¹⁹ ning I lisa 3. osas osutatud andmed.

↵ uus

4. JAGU

JAOTUSSÜSTEEMI HALDAMINE

Artikkel 33

Jaotussüsteemi suunatavate taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂-heitega gaaside kindel võimsus

1. Jaotussüsteemi haldurid tagavad nende võrku ühendatud, taastuvallikatest toodetud gaaside ja vähese CO₂ heitega gaaside tootmisüksustele juurdepääsuks kindla võimsuse. Selleks töötavad jaotussüsteemi haldurid koostöös ülekandesüsteemi halduritega välja menetslused ja korra, kavandades sealhulgas investeeringud, et tagada vastassuunavoog jaotusvõrgust ülekandevõrku.
2. Lõige 1 ei piira jaotussüsteemi haldurite võimalust välja töötada alternatiive vastassuunavoo investeeringutele, näiteks arukaid võrgulahendusi või ühendusi teiste võrguhalduritega. Selleks et tagada majanduslik tõhusus, võib kindel juurdepääs piirduda üksnes kasutuspiirangutega võimsuste pakkumisega. Reguleeriv asutus tagab, et kindla võimsuse piirangud ja kasutuspiirangud kehtestatakse läbipaistva ja mittediskrimineeriva menetsluse alusel ning et nendega ei looda tarbetuid takistusi turule sisenemisele. Piiranguid ei kohaldata juhul, kui kindla võimsuse tagamisega seotud kulud kannab tootmisüksus.

Artikkel 34

Jaotussüsteemi haldurite ja ülekandesüsteemi haldurite koostöö

Jaotussüsteemi haldurid teevad koostööd teiste jaotussüsteemi haldurite ja ülekandesüsteemi halduritega, et kooskõlastada hooldustöid, süsteemi arendamist, uusi ühendusi ja süsteemi käitamist, eesmärgiga tagada süsteemi terviklikkus, võimalikult suur võimsus ja küttegaasi võimalikult vähene kasutamine.

Artikkel 35

Läbipaistvusnõuded jaotussüsteemi halduritele

Kui jaotussüsteemi haldurid vastutavad oma võrkude gaasi kvaliteedi juhtimise eest, avaldavad nad komisjoni määruse (EL) 2015/703 artiklite 16 ja 17 alusel üksikasjalikud andmed nende võrkudes transporditavate gaaside kvaliteedi kohta, mis võib võrgu kasutajaid mõjutada.

Artikkel 36

ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus

Maagaasisüsteemi käitavad jaotussüsteemi haldurid teevad liidu tasandil koostööd Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/943¹⁹ artiklite 52–57 alusel moodustatud ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse vahendusel, et edendada maagaasi siseturu väljakujundamist ja toimimist ning jaotus- ja ülekandevõrkude optimaalset juhtimist ja kooskõlastatud haldust.

Registreeritud liikmed võivad osaleda ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuses kas otse või neid võib esindada liikmesriigi määratud või liidu tasandi ühendus.

ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse tegevusega seotud kulud kannavad jaotussüsteemi haldurid, kes on üksuse registreeritud liikmed, ning neid võetakse arvesse tariifide arvutamisel. Reguleerivad asutused kinnitavad üksnes kulud, mis on mõistlikud ja proportsionaalsed.

Artikkel 37

ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse peamiste reeglite ja menetluste muutmine

1. Eeskirju ja menetlusi, mis käsitlevad jaotusvõrguettevõtjate osalemist ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuses vastavalt määruse (EL) 2019/942 artiklile 54, kohaldatakse ka maagaasivõrku käitavate jaotussüsteemi haldurite suhtes.
2. Määruse (EL) 2019/942 artikli 54 lõike 2 punkti f kohasesse strateegilisse nõuanderühma kuuluvad ka üksnes maagaasivõrku käitavaid Euroopa jaotussüsteemi haldureid esindavate ühenduste esindajad.
3. Hiljemalt [üks aasta pärast jõustumist] esitab ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus komisjonile ja ACERile üksuse põhikirja ajakohastatud kavandi, sealhulgas käitumisjuhendi, registreeritud liikmete loetelu, töökorra ajakohastatud kavandi, sealhulgas ENTSO-E, ENTSGi ja muude sidusrühmadega konsulteerimise korra ning rahastamiseeskirja ajakohastatud kavandi.

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/943, milles käsitletakse elektrienergia siseturgu (ELT L 158, 14.6.2019, lk 54).

ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse töökorra ajakohastatud kavandiga tagatakse kõigi osalevate jaotusvõrguettevõtjate, sealhulgas üksnes maagaasivõrke omavate või käitavate jaotussüsteemi haldurite tasakaalustatud esindatus.

4. Kahe kuu jooksul alates lõike 3 kohaste dokumentide kättesaamisest esitab ACER komisjonile oma arvamuse, olles eelnevalt konsulteerinud kõikide sidusrühmadega, eelkõige jaotusvõrgu kasutajaid esindavate organisatsioonidega.
5. Kolme kuu jooksul alates ACERi arvamuse saamisest esitab komisjon arvamuse lõike 3 kohaselt esitatud dokumentide kohta, võttes arvesse lõike 3 kohast ACERi arvamust.
6. Kolme kuu jooksul alates komisjonilt positiivse arvamuse saamisest võtavad jaotussüsteemi haldurid vastu ja avaldavad oma ajakohastatud põhikirja, töökorra ja rahastamiseskirjad.
7. Lõikes 3 osutatud dokumendid esitatakse komisjonile ja ACERile nende muutmise korral või kui komisjon või ACER esitab selleks põhjendatud taotluse. Komisjon ja ACER võivad esitada arvamuse vastavalt lõigetes 3, 4 ja 5 sätestatud menetlusele.

Artikkel 38

ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse täiendavad ülesanded

1. ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus täidab määruse (EL) 2019/943 artikli 55 lõike 1 punktides a–e loetletud ülesandeid ja teostab kõnealuse määruse artikli 55 lõike 2 punktides c–e loetletud tegevusi ka maagaasivõrku kuuluvate jaotusvõrkude puhul.
2. Lisaks määruse (EL) 2019/943 artikli 55 lõikes 1 loetletud ülesannetele osaleb ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus selliste võrgueeskirjade väljatöötamises, mis on olulised jaotusvõrkude käitamiseks ja kavandamiseks ning ülekande- ja jaotusvõrkude koordineeritud käitamiseks vastavalt käesolevale määrusele, ning aitab vähendada maagaasivõrgust pärit metaani kontrollimatut heidet.

Artikli 53 kohases uute võrgueeskirjade väljatöötamises osalemisel järgib ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus määruse (EL) 2019/943 artiklis 56 sätestatud konsulteerimismõtteid.
3. Lisaks määruse (EL) 2019/943 artikli 55 lõikes 2 loetletud tegevustele on ELi jaotusvõrguettevõtjate üksusel järgmised ülesanded:
 - (a) teha koostööd ENTSGiga selliste käesoleva määruse kohaselt vastu võetud võrgueeskirjade ja suuniste rakendamise järelevalve alal, mis on seotud jaotusvõrkude käitamise ja kavandamisega ning ülekande- ja jaotusvõrkude koordineeritud käitamisega;
 - (b) teha koostööd ENTSGiga ning võtta vastu ülekandesüsteemide ja jaotusvõrkude koordineeritud käitamise ja kavandamise parimad tavad, sealhulgas sellistes küsimustes nagu ettevõtjate vaheline andmevahetus ning hajaenergia ressursside koordineerimine;
 - (c) selgitada välja [REDIII ettepaneku] artikli 23 lõike 1a ja [läbivaadatud energiatõhususe direktiivi ettepaneku] artikli 23 kohaste hindamiste tulemuste rakendamise ning elektri jaotusvõrguettevõtjate, maagaasi jaotusvõrgu haldurite ning kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide käitajate vahelise koostöö, sh [REDIII ettepaneku] artikli 24 lõike 8 kohase hindamise parimad tavad.

4. ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus annab teavet ENTSGile, et viimane saaks täita gaasi kvaliteediga seotud aruandluskohustust jaotusvõrkude puhul, kus jaotusvõrgu haldurid vastutavad gaasi kvaliteedi juhtimise eest, nagu on osutatud artikli 23 lõikes 3.

III peatükk

SPETSIAALSETE VESINIKUVÕRKUDE SUHTES KOHALDATAVAD EESKIRJAD

Artikkel 39

Vesiniku kvaliteedi piiriülene koordineerimine

1. Vesinikuvõrgu haldurid teevad koostööd, et vältida vesiniku kvaliteedi erinevustest tulenevaid vesiniku piiriüleste voogude piiranguid.
2. Kui asjaomased vesinikuvõrgu haldurid ei saa oma standardtoimingutes vältida piiriülese vooluhulga piiramist vesiniku kvaliteedi erinevuste tõttu, teavitavad nad sellest viivitamata asjaomaseid reguleerivaid asutusi. Teave peab sisaldama vesinikuvõrgu haldurite poolt juba võetud meetmete kirjeldust ja põhjendusi.
3. Asjaomased reguleerivad asutused lepivad kuue kuu jooksul ühiselt kokku piirangu teatavaks võtmises.
4. Kui asjaomased reguleerivad asutused piirangu teatavaks võtavad, nõuavad nad, et asjaomased vesinikuvõrgu haldurid teeksid 12 kuu jooksul järgmised järjestikused toimingud:
 - (a) teeksid koostööd ja töötaksid välja tehniliselt teostatavad alternatiivsed lahendused, et kõrvaldada teatavaks võetud piirang;
 - (b) teeksid ühiselt tehniliselt teostatavate alternatiivsete lahenduste kulude ja tulude analüüsi, et selgitada välja, milline neist on majanduslikult tõhus, ning leida kulude ja tulude jaotus mõjutatud osaliste kategooriate kaupa;
 - (c) koostaksid prognoosi iga alternatiivse lahenduse rakendusaja kohta;
 - (d) korraldaksid väljaselgitatud teostatavate lahenduste üle avaliku arutelu ning võtaksid selle tulemusi arvesse;
 - (e) esitaksid vastavatele reguleerivatele asutustele heakskiitmiseks ja iga asjakohase liikmesriigi muudele pädevatele asutustele teavitamiseks teatavaks võetud piirangu kõrvaldamise lahenduse ühissetepaneku, mis sisaldab selle rakendamise ajakava, lähtudes kulude ja tulude analüüsist ning avaliku arutelu tulemustest.
5. Kui asjaomased vesinikuvõrgu haldurid ei jõua lahenduse suhtes kokkuleppele 12 kuu jooksul, teavitab iga vesinikusüsteemi haldur sellest viivitamata oma reguleerivat asutust.
6. Asjaomased reguleerivad asutused võtavad teatavaks võetud piirangu kõrvaldamiseks vastu ühise kooskõlastatud otsuse, võttes arvesse asjaomaste ülekandesüsteemi haldurite koostatud kulude ja tulude analüüsi ja avaliku arutelu tulemusi; otsus tuleb vastu võtta kuue kuu jooksul, nagu on sätestatud määruse (EL) 2019/942 artikli 6 lõikes 10.

7. Asjaomaste reguleerivate asutuste ühine kooskõlastatud otsus sisaldab otsust nende investeerimiskulude jaotamise kohta, mida iga vesinikuvõrgu haldur peab kandma kokkulepitud lahenduse rakendamisel, samuti nende arvessevõtu kohta tariifides pärast 1. jaanuari 2031, võttes arvesse lahenduse majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnavalaseid kulusid ja tulusid asjaomastes liikmesriikides.
8. ACER võib anda selliste lõikes 7 osutatud kulude jaotamise otsuste üksikasjade kohta soovitusi reguleerivatele asutustele.
9. Kui asjaomased reguleerivad asutused ei jõua käesoleva artikli lõikes 3 osutatud kokkuleppele, teeb piirangu kohta otsuse ACER, järgides määruse (EL) 2019/942 artikli 6 lõikes 10 sätestatud menetlust. Kui ACER võtab piirangu teatavaks, nõuab ta, et asjaomased vesinikuvõrgu haldurid teeksid 12 kuu jooksul lõike 4 punktides a–e osutatud järjestikused toimingud.
10. Kui asjaomased reguleerivad asutused ei saa teha käesoleva artikli lõigetes 6 ja 7 osutatud ühiseid kooskõlastatud otsuseid, otsustab ACER, järgides määruse (EL) 2019/942 artikli 6 lõikes 10 sätestatud menetlust, teatavaks võetud piirangu kõrvaldamise lahenduse ja nende investeerimiskulude jaotuse, mida iga võrguhaldur peab kokkulepitud lahenduse rakendamiseks kandma.
11. Täiendavad üksikasjad, mis on vajalikud käesoleva artikli rakendamiseks, sealhulgas piiriüleste vesiniku ühendustorude ühiste siduvate vesinikukvaliteedi spetsifikatsioonide üksikasjad, kulude-tulude analüüs vesiniku kvaliteedierinevustest tulenevate piiriüleste voopiirangute kõrvaldamiseks, piiriülese vesinikutaristu koostalitlusvõime eeskirjad, sealhulgas seoses ühenduslepingute, ühikute, andmevahetuse, teabevahetuse ja teabe edastamisega asjaomaste turuosaliste vahel, määratakse kindlaks artikli 54 lõike 2 punkti b kohaselt kehtestatud võrgueeskirjas.

Artikkel 40

Euroopa vesinikuvõrgu haldurite võrgustik

1. Vesinikuvõrgu haldurid teevad liidu tasandil Euroopa vesinikuvõrgu haldurite võrgustiku (ENNOH) vahendusel koostööd, et edendada vesiniku siseturu väljakujundamist ja toimimist ning piiriülest kauplemist ning tagada Euroopa vesinikuvõrgu optimaalne juhtimine, kooskõlastatud haldamine ja hea tehniline areng.
2. ENNOH tegutseb liidu õigusest tulenevaid ülesandeid täites eesmärgiga luua hästi toimiv ja lõimitud vesiniku siseturg ning annab panuse kliima- ja energiapoliitika raamistikus sätestatud eesmärkide tõhusasse ja jätkusuutlikku saavutamisse, aidates eelkõige taastuvallikatest toodetud vesinikku tõhusalt kasutusse võtta ning energiatõhusust suurendada ja tagades samal ajal süsteemi turvalisuse. ENNOHil peavad olema oma ülesannete täitmiseks piisavad inim- ja rahalised ressursid.
3. Hiljemalt 1. septembriks 2024 esitavad vesinikuvõrgu haldurid komisjonile ja ACERile tulevase ENNOHi põhikirja, liikmete loetelu ja töökorra kavandid, sealhulgas sidusrühmadega konsulteerimise korra kavandi.
4. Vesinikuvõrgu haldurid esitavad komisjonile ja ACERile ENNOHi põhikirja, liikmete loetelu ja töökorra muudatuste kavandid.
5. Nelja kuu jooksul alates põhikirja, liikmete loetelu ja töökorra kavandite ja muudatuste kavandi kättesaamise päevast esitab ACER pärast konsulteerimist kõiki sidusrühmi, eelkõige süsteemi kasutajaid (sealhulgas tarbijaid) esindavate

organisatsioonidega, komisjonile arvamuse põhikirja, liikmete loetelu ja töökorra kavandite või muudatuste kavandite kohta.

6. Komisjon esitab arvamuse põhikirja, liikmete loetelu ja töökorra kavandite või muudatuste kavandite kohta, võttes arvesse lõikes 5 sätestatud ACERi arvamust, kolme kuu jooksul pärast ACERilt arvamuse saamist.
7. Vesinikuvõrgu haldurid võtavad kolme kuu jooksul pärast komisjonilt heakskiitva arvamuse saamist vastu põhikirja, liikmete loetelu ja töökorra ning avaldavad need.
8. Lõikes 3 osutatud dokumendid esitatakse komisjonile ja ACERile nende muutmise korral või kui komisjon või ACER esitab selleks põhjendatud taotluse. Komisjon ja ACER esitavad arvamuse kooskõlas lõigetega 5, 6 ja 7.

Artikkel 41

Üleminek ENNOHile

1. Kuni ENNOHi loomiseni kooskõlas artikliga 40 loob komisjon ajutise platvormi, kuhu on kaasatud ACER ja kõik asjaomased turuosalised, sealhulgas ENTSG, ENTSG-E ja ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus, ning tagab selle haldustoe. See platvorm edendab tööd vesinikuvõrgu ja -turgude loomise seisukohast oluliste küsimuste ulatuse kindlaksmääramiseks ja lahendamiseks. Platvorm suletakse pärast ENNOHi loomist.
2. Kuni ENNOHi loomiseni vastutab liiduüleste gaasi- ja vesinikuvõrkude arengukavade väljatöötamise eest ENTSG. Selle ülesande täitmisel tagab ENTSG töhusa konsulteerimise ja kõigi turuosaliste, sealhulgas vesinikuturu osaliste kaasamise.

Artikkel 42

ENNOHi ülesanded

1. ENNOH:
 - (a) koostab võrgueeskirju artiklis 54 nimetatud valdkondades, et saavutada artiklis 40 sätestatud eesmärgid;
 - (b) võtab iga kahe aasta järel vastu kümneaastase mittesiduva liiduülese võrgu arengukava, sh Euroopa piisava varustamise prognoosi, ja avaldab selle;
 - (c) teeb koostööd ENTSG-E ja ENTSGiga;
 - (d) koostab soovitusel ühelt poolt gaasi ülekande- ja jaotussüsteemi haldurite ning teiselt poolt vesinikuvõrgu haldurite vahelise tehnilise koostöö koordineerimise kohta liidus;
 - (e) koostab soovitusel liidu ja kolmandatest isikutest võrguhaldurite vahelise tehnilise koostöö koordineerimise kohta;
 - (f) võtab vastu iga-aastase tööprogrammi;
 - (g) võtab vastu aastaaruande;
 - (h) võtab vastu vesinikuga varustamise iga-aastase prognoosi, mis hõlmab liikmesriike, kus vesinikku kasutatakse elektri tootmiseks või kodumajapidamiste varustamiseks;

- (i) võtab hiljemalt 15. maiks 2026 ja seejärel iga kahe aasta tagant vastu vesiniku kvaliteedi seire aruande, mis sisaldab vesiniku kvaliteedinäitajate muutusi ja prognoose eeldatavate muutuste kohta, samuti teavet vesiniku kvaliteedinõuete erinevustega seotud juhtumite ja nende lahendamise kohta;
 - (j) edendab koostöös asjaomaste asutuste ja reguleeritud üksustega küberturvalisust ja andmekaitset.
2. ENNOH jälgib ning analüüsib, kuidas rakendatakse võrgueeskirjade ja komisjoni poolt artiklite 54, 55 ja 56 kohaselt vastuvõetud suuniseid ning milline on nende mõju selliste kohaldatavate eeskirjade ühtlustamisele, mille eesmärk on soodustada turgude arendamist ja lõimimist. Euroopa vesinikuvõrgu haldurite võrgustik teeb oma järeldustest ACERile kokkuvõtte ning esitab analüüsi tulemused käesoleva artikli lõike 1 punktis f osutatud aastaaruandes.
 3. ENNOH avaldab oma täiskogu, nõukogu ja komiteede koosolekute protokollid ja esitab üldsusele regulaarselt teavet oma otsuste vastuvõtmise ja tegevuse kohta.
 4. Lõike 1 punktis f osutatud iga-aastane tööprogramm sisaldab koostatavate võrgueeskirjade loendit ja kirjeldust, võrgu toimimise koordineerimise kava, kõnealusel aastal läbiviidava teadus- ja arendustegevuse loetelu ning soovituslikku ajakava.
 5. ENNOH annab ACERile kogu teabe, mida ACER vajab oma ülesannete täitmiseks vastavalt artiklile 46. Selleks et ENNOH saaks seda nõuet täita, esitavad vesinikuvõrgu haldurid ENNOHile nõutud teabe.
 6. Komisjoni taotluse alusel esitab ENNOH komisjonile oma seisukohad artiklis 56 sätestatud suuniste vastuvõtmise kohta.

Artikkel 43

Vesinikuvõrgu kümneaastane arengukava

1. Kümneaastane liiduülene võrgu arengukava, millele osutatakse artiklis 42, sisaldab lõimitud võrgu mudelit, võimalikke stsenaariume ning süsteemi paindlikkuse hinnangut.

Kümneaastases liiduüleses võrgu arengukavas:

- (a) tuginetakse võimaluse korral eelkõige riiklikule vesinikuvõrgu arendamise aruandlusele, nagu on sätestatud uuesti sõnastatud gaasidirektiivi artiklis 52 ja määruse (EL) xxx [TEN-E määrus] IV peatükis;
- (b) tuginetakse piiriüleste ühenduste osas eelkõige ka erinevate võrgu kasutajate mõistlikele vajadustele ning sellesse integreeritakse ümber sõnastatud gaasidirektiivi artiklis 55 ja IX peatüki 3. jaos osutatud investorite pikaajalised kohustused;
- (c) määratakse kindlaks investeerimislüngad, eelkõige seoses piiriülese võimsusega.

Seoses teise lõigu punktiga c võib liiduülesele võrgu arengukavale lisada ülevaate võrgu piiriülese võimsuse suurendamise tõketest, mis tulenevad eri heakskiitmismenetlustest või -tavadest.

2. ACER esitab riiklike vesinikuvõrgu arenguaruannete kohta vajaduse korral arvamuse, et hinnata nende kokkusobivust mittesiduva liiduülese võrgu

arengukavaga. Kui ACER tuvastab ebakõlasid riikliku vesinikuvõrgu arenguaruande ning mittesiduva liiduülese võrgu arengukava vahel, soovib ta vastavalt vajadusele muuta riiklikku vesinikuvõrgu arenguaruannet või mittesiduvat liiduülest võrgu arengukava.

3. Artiklis 42 osutatud kümneaastase liiduülese võrgu arengukava väljatöötamisel teeb ENNOH koostööd ENTSO-E ja ENTSGiga, eelkõige järgnevas: kogu energiasüsteemi hõlmava kulude ja tulude analüüsi ning vastastikku ühendatud energiaturu ja võrgu mudeli väljatöötamine, hõlmates elektri-, gaasi- ja vesinikutranspordi taristu ning [läbivaadatud TEN-E] artiklis 11 osutatud hoidlad, veeldatud maagaasi ja vesinikuterminale ning elektrolüüsiseadmed, samuti [läbivaadatud TEN-E] artiklis 12 osutatud kümneaastaste võrgu arengukavade stsenaariumide väljatöötamine ning [läbivaadatud TEN-E] artiklis 13 osutatud taristu puuduste kindlakstegemine.

Artikkel 44

Kulud

Käesoleva määruse artiklis 42 osutatud ENNOHi tegevusega seotud kulud kannavad vesinikuvõrgu haldurid ning neid võetakse arvesse tariifide arvutamisel. Reguleerivad asutused kinnitavad kõnealused kulud üksnes siis, kui need on mõistlikud ja asjakohased.

Artikkel 45

Konsulteerimine

1. ENNOH algatab artiklis 42 osutatud ülesannetega seonduvate ettepanekute koostamisel ulatusliku konsultatsioonimenetluse, tehes seda aegsasti ning avatud ja läbipaistval viisil käesoleva määruse artiklis 40 sätestatud korras kõikide asjakohaste turuosalistega, eelkõige kõiki sidusrühmi esindavate organisatsioonidega. Konsulteerimisel võetakse enne ettepaneku lõplikku vastuvõtmist arvesse sidusrühmade märkusi, et teha otsustusprotsessi käigus kindlaks kõigi asjaomaste osaliste seisukohad ja ettepanekud. Konsulteerimisse peavad olema kaasatud reguleerivad asutused ja muud riiklikud asutused, tootjad, võrgu kasutajad, sealhulgas tarbijad, tehnilised asutused ja sidusrühmade platvormid.
2. Kõik konsulteerimisega seotud dokumendid ja kohtumiste protokollid avalikustatakse.
3. Enne artiklis 42 osutatud ettepanekute vastuvõtmist teeb ENNOH teatavaks, milliseid märkusi konsulteerimise käigus esitati ning mil viisil on neid märkusi arvesse võetud. Kui märkusi ei ole arvesse võetud, põhjendab ta seda.

Artikkel 46

ACERi teostatav järelevalve

1. ACER jälgib artiklis 42 osutatud ENNOHi ülesannete täitmist ning annab tulemustest aru komisjonile.
2. ACER jälgib, kuidas ENNOH rakendab artiklites 54, 55 ja 56 sätestatud, komisjoni vastu võetud võrgueeskirju ja suuniseid. Kui ENNOH ei ole selliseid võrgueeskirju või suuniseid rakendanud, nõuab ACER ENNOHilt nõuetekohaselt põhjendatud

selgitust, miks ta ei ole seda teinud. ACER teavitab nimetatud selgitusest komisjoni ning esitab selle kohta oma arvamuse.

3. ENNOH esitab ACERile arvamuse saamiseks liiduülese võrgu arengukava kavandi, iga-aastase tööprogrammi kavandi, sealhulgas konsulteerimisprotsessi käsitleva teabe ja teised artiklis 42 osutatud dokumendid.

Kui ACER leiab, et ENNOHi esitatud iga-aastase tööprogrammi kavand või liiduülese võrgu arengukava kavand ei aita kaasa mittediskrimineerimisele, tõhusale konkurentsile, turu tõhusale toimimisele ega piisavale piiriülesele ühendatusele, esitab ACER ENNOHile ja komisjonile nõuetekohaselt põhjendatud arvamuse ning soovitused kahe kuu jooksul alates programmi või kava esitamisest.

Artikkel 47

Vesinikuvõrgu haldurite piirkondlik koostöö

1. Vesinikuvõrgu haldurid teevad piirkondlikku koostööd ENNOHi raames, et aidata kaasa artiklis 42 osutatud ülesannete täitmisele.
2. Vesinikuvõrgu haldurid parandavad töökorraldust, et tagada võrgu optimaalne haldamine, ning tagavad liidu ühendatud vesinikusüsteemi koostalitlusvõime, et hõlbustada kõrvutiasuvate vesinikuvõrkude haldurite vahelist äri- ja käitamisalast koostööd.

Artikkel 48

Läbipaistvusnõuded vesinikuvõrgu halduritele

1. Vesinikuvõrgu haldurid avalikustavad üksikasjaliku teabe nende pakutavate teenuste ja vastavate tingimuste kohta koos tehniliste andmetega, et vesinikuvõrgu kasutajatele oleks võimaldatud tõhus juurdepääs võrgule.
2. Selleks, et tagada läbipaistvad, objektiivsed ja mittediskrimineerivad tariifid ning hõlbustada vesinikuvõrgu tõhusat kasutamist, avaldavad vesinikuvõrgu haldurid või asjaomased asutused alates 1. jaanuarist 2031 täieliku teabe tariifide tuletamise, arvestamise meetodika ja struktuuri kohta.
3. Vesinikuvõrgu haldurid avaldavad üksikasjalikud andmed nende võrkudes transporditava vesiniku kvaliteedi kohta, mis võib võrgu kasutajaid mõjutada.
4. Pädevad asutused kiidavad pärast vesinikuvõrgu kasutajatega konsulteerimist heaks vesinikuvõrgu asjaomased punktid, mille kohta tuleb teavet avaldada.
5. Vesinikuvõrgu haldurid avalikustavad käesoleva määrusega nõutava teabe alati arukal, koguseliselt selgel ja kergesti kättesaadaval viisil ning mittediskrimineerivalt.
6. Vesinikuvõrgu haldurid avaldavad pakkumise ja nõudluse eel- ja järelteabe, sealhulgas perioodilise prognoosi ja dokumenteeritud teabe. Reguleeriv asutus tagab, et kogu selline teave avalikustatakse. Avalikustatava teabe üksikasjalikkus peab vastama vesinikuvõrgu halduri käsutuses olevatele andmetele.
7. Asjaomased turuosaliselised esitavad vesinikuvõrgu halduritele käesolevas artiklis osutatud andmed.
8. Täiendavad üksikasjad, mida on vaja, et rakendada vesinikuvõrgu haldurite esitatavaid läbipaistvusnõudeid, sealhulgas täiendavad üksikasjad vesinikuvõrgu

haldurite esitatava teabe sisu, esitamissageduse ja vormi kohta, sätestatakse käesoleva määruse artikli 54 lõike 1 kohaselt kehtestatud võrgueeskirjas.

Artikkel 49

Vesinikusüsteemi käsitlevate andmete säilitamine

Vesinikuvõrgu haldurid, vesinikuhooldlate haldurid ja vesinikuterminalide haldurid hoiavad riiklike ametiasutuste, sealhulgas reguleeriva asutuse, riikliku konkurentsiasutuse ja komisjoni jaoks viie aasta jooksul kättesaadavana kõik artiklites 31 ja 48 ning I lisa osas 4 osutatud andmed.

Artikkel 50

Harmoneeritud standarditele vastavuse eeldus

1. Harmoneeritudstandardid või nende osad, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, loetakse vastavaks nõuetele, millele on osutatud käesoleva määruse artikli 54 lõike 2 punkti b alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides või artikli 51 kohaselt välja antud rakendusaktides.
2. Komisjon teavitab sellest asjaomast Euroopa standardiorganisatsiooni ja esitab vajaduse korral taotluse asjaomase harmoneeritud standardi ülevaatamiseks.

Artikkel 51

Ühtsed kirjeldused

Komisjonil on õigus vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx)] artiklis 46 sätestatud nõuete ühtsed kirjeldused või võib need kirjeldused sätestada võrgueeskirjas vastavalt käesoleva määruse artikli 54 lõike 2 punktile b, kui:

- (a) kõnealused nõuded ei ole hõlmatud harmoneeritud standardite või nende osadega, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, või
- (b) komisjon täheldab põhjendamatuid viivitusi taotletud harmoneeritud standardite vastuvõtmisel või leiab, et asjakohased harmoneeritud standardid ei ole piisavad, või
- (c) komisjon on kooskõlas määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 11 lõikes 5 osutatud menetlusega otsustanud säilitada piirangutega või kõrvaldada viited nendele harmoneeritud standarditele või nende osadele, mis kõnealuseid nõudeid hõlmavad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 61 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

IV peatükk

VÕRGUEESKIRJAD JA SUUNISED

Artikkel 52

Võrgueeskirjade ja suuniste vastuvõtmine

1. Komisjon võib artiklite 53–56 kohase volituse alusel vastu võtta rakendusakte või delegeeritud õigusakte. Kõnealused aktid võidakse vastu võtta võrgueeskirjadena, mis põhinevad ENTSGi või ENNOHi väljatöötatud sõnastusettepanekutel või, kui see on ette nähtud artikli 53 lõike 3 kohases prioriteetide nimekirjas, ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse ettepanekutel, mis on asjakohasel juhul välja töötatud koostöös ENTSGi, ENNOHi ja ACERiga artiklites 52–55 sätestatud menetluses, või artiklis 56 sätestatud menetlusel põhinevate suunistena.
2. Võrgueeskirjade ja suunistega:
 - (a) tagatakse käesoleva määruse eesmärkide saavutamiseks vajalik minimaalne ühtlustamistase;
 - (b) võetakse arvesse piirkondlikke eripärasid, kui see on asjakohane;
 - (c) ei minda kaugemale punktis a sätestatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust ning
 - (d) neid kohaldatakse kõigi liidu ühenduspunktide ning kolmandatest riikidest sissevoolu punktide ja neisse väljavoolu punktide suhtes.

↓ 715/2009

Artikkel 536

Võrgueeskirjade kehtestamine

↓ uus

1. Komisjonil on õigus vastu võtta rakendusakte, et kehtestada võrgueeskirjad järgmistes valdkondades:
 - (a) andmevahetus- ja arvelduseeskirjad, millega rakendatakse [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx)] artikleid 21 ja 22 seoses koostalitlusvõime ja andmevahetusega ning siseturu toimimise seisukohast oluliste gaasi ülekandesüsteemide, võimsuse reserveerimise platvormide ja IT-protsesside käitamise ühtlustatud eeskirjadega;
 - (b) maagaasisüsteemi koostalitlusvõime eeskirjad, millega rakendatakse [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx)] artikleid 9 ja 46, sealhulgas käsitletakse ühenduslepinguid, voo juhtimise eeskirju ning gaasi koguse ja kvaliteedi mõõtmise põhimõtteid, jaotamis- ja sobitamiseeskirju, ühtset mõõtmühikute süsteemi, andmevahetust, gaasi kvaliteeti, sealhulgas eeskirju piiriüleste piirangute haldamiseks, mis tulenevad gaasi kvaliteedi, lõhnastamise tavade või maagaasisüsteemi segatud vesiniku koguse erinevustest; kulude ja tulude analüüsi piiriüleste voopiirangute kõrvaldamiseks, Wobbe indeksi järgi klassifitseerimist, leevendusmeetmeid, biometaan takistamatu piiriülese voo tagamiseks asjakohaste gaasi kvaliteedinäitajate minimaalseid vastuvõetavaid väärtusi (nt hapnikusisaldust), gaasi kvaliteedi lühi- ja pikaajalist seiret, teabe esitamist ja asjaomaste turuosaliste vahelist koostööd, aruandlust gaasi kvaliteedi kohta, läbipaistvust, teabevahetuskorda, sealhulgas erakorraliste sündmuste korral;

- (c) võimsuse jaotamise ja ülekoormusega tegelemise eeskirjad, millega rakendatakse [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx)] artiklit 29 ja käesoleva määruse artikleid 7–10, sealhulgas võimsuse jaotamist mõjutavate hooldustööde alase koostöö ja võimsusarvutuste eeskirjad, võimsustoodete ja -ühikute standardimine, sealhulgas toodete ühendamine, jaotamismetoodika, sealhulgas enampakkumisalgoritmid, järjekord ja menetlus olemasoleva, täiendava, kindla ja katkestatava võimsuse korral, võimsuse reserveerimise platvormid, ülemärkimis- ja tagasiostuskeemid, lühi- ja pikaajalised kohustusliku kasutamise põhimõtte kohased skeemid või mis tahes muu ülekoormuse juhtimise süsteem, mis takistab liigse varuvõimsuse soetamist;
- (d) tasakaalustuseeskirjad, sealhulgas võrguga seotud eeskirjad registreerimiskorra kohta, tasakaalustamatuse eest määratavate tasude eeskirjad ja ülekandesüsteemi haldurite süsteemide vahelise operatiivtasakaalustamise eeskirjad, millega rakendatakse [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx)] artikli 35 lõiget 5 ja käesoleva määruse artikleid 7–10, sealhulgas võrguga seotud eeskirjad registreerimiskorra, tasakaalustamatuse eest määratavate tasude, igapäevase tasakaalustamatuse eest määratava tasuga seotud arveldusprotsesside ja ülekandesüsteemi haldurite võrkude vahelise operatiivtasakaalustamise kohta;
- (e) ülekande ühtlustatud tariifstruktuure käsitlevad eeskirjad, millega rakendatakse [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artikli 72 lõiget 7 ja käesoleva määruse artikleid 15–16, gaasiülekande ühtlustatud tariifstruktuure käsitlevad eeskirjad, sealhulgas eeskirjad võrdlushinna metoodika kohaldamise kohta, sellega seotud konsulteerimis- ja avalikustamismäärused ning standardvõimsustoodete baashindade arvutamine, soodustused maagaasi veeldusjaamadele ja hoidlatele, lubatud tulud, taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside korral soodustuse rakendamise kord, sealhulgas ülekandesüsteemide haldurite vaheliste hüvitamismehhanismide ühised põhimõtted.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 61 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 63 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada võrgueeskirjad, mis hõlmavad järgmisi valdkondi:

- (a) võrgu turvalisuse ja töökindluse eeskirjad, sealhulgas võrgu talitluskindluse eeskirjad ja töökindluse eeskirjad, millega tagatakse võrguteenuse kvaliteet;
- (b) võrguühenduse eeskirjad, sealhulgas eeskirjad taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaasi tootmisüksuste ühendamise kohta, ühendustaotluste esitamise kord;
- (c) tegevuskord hädaolukordades, sealhulgas süsteemi kaitsekavad, taastamiskavad, mõju turule, teabevahetus ja kommunikatsioon ning vahendid ja seadmed;
- (d) kauplemiseeskirjad, mis on seotud võrgule juurdepääsu teenuste osutamisega tehniliste ja operatiivaspektidega ning võrgu tasakaalustamisega;
- (e) gaasivõrkude ja komponentide energiatõhusus ning energiatõhusus seoses võrgu planeerimisega ja investeeringutega, mis võimaldavad süsteemi seisukohast kõige energiatõhusamat lahendust;

- (f) piiriüleste maagaasivoogude küberturvalisuse aspektid, sealhulgas eeskirjad ühiste miinimumnõuete, kavandamise, järelevalve, aruandluse ja kriisiohje kohta.
3. Pärast ACERi, ENTSGi, ENNOHi, ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse ja teiste asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist koostab komisjon iga kolme aasta tagant prioriteetide nimekirja, milles esitatakse lõigetes 1 ja 2 nimetatud valdkonnad, mis kaasatakse võrgueeskirjade väljatöötamisse. Kui võrgueeskirja reguleerimisega on otseselt seotud jaotusvõrgu käitamisega ega ole eeskätt seotud ülekandesüsteemiga, võib komisjon kohustada ELi jaotusvõrguettevõtjate üksust koostöös ENTSGiga kutsuma kokku redaktsioonikomitee ning esitama ACERile võrgueeskirja ettepaneku.
 4. Komisjon palub ACERil esitada komisjonile mõistliku ajavahemiku jooksul, mis ei ületa kuut kuud komisjoni taotluse saamisest, mittesiduvad raamsuunised, milles sätestatakse selged ja objektiivsed põhimõtted, et töötada välja iga võrgueeskiri, mis on seotud prioriteetide nimekirjas kindlaksmääratud valdkondadega. Komisjoni taotlus võib hõlmata tingimusi, millega raamsuuniste koostamisel tuleb arvestada. Raamsuunised peavad soodustama turgude lõimimist, mittediskrimineerimist, tõhusat konkurentsi ja turu tõhusat toimimist. Komisjon võib suuniste esitamise tähtaega ACERi põhjendatud taotluse alusel pikendada.
 5. ACER konsulteerib ENTSGi, ENNOHi ja teiste asjaomaste sidusrühmadega raamsuuniste osas vähemalt kahe kuu jooksul avatud ja läbipaistval viisil.
 6. ACER esitab komisjonile mittesiduvad raamsuunised, kui esitatakse asjaomane taotlus kooskõlas lõikega 4.
 7. Kui komisjon leiab, et raamsuunised ei soodusta turgude lõimimist, mittediskrimineerimist, tõhusat konkurentsi ega turu tõhusat toimimist, võib ta taotleda, et ACER vaataks kõnealused raamsuunised mõistliku ajavahemiku jooksul läbi ja esitaks komisjonile uuesti.
 8. Kui ACER ei esita või ei esita uuesti raamsuuniseid komisjoni poolt lõike 4 või 7 kohaselt määratud aja jooksul, koostab kõnealused raamsuunised komisjon.
 9. Komisjon palub ENTSGil või, kui see on ette nähtud lõikes 3 osutatud prioriteetide nimekirjas, ELi jaotusvõrguettevõtjate üksusel koostöös ENTSGiga esitada ACERile mõistliku aja jooksul, mis ei ületa 12 kuud komisjoni taotluse saamisest, ettepaneku võrgueeskirja kohta kooskõlas asjakohaste raamsuunistega.
 10. ENTSG või ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus koostöös ENTSGiga, kui lõikes 3 osutatud prioriteetide nimekirjas on nii sätestatud, kutsub kokku redaktsioonikomitee, kes osutab võrgustikule või üksusele abi võrgueeskirjade väljatöötamise käigus. Redaktsioonikomiteesse kuuluvad ACERi, ENTSGi, ENNOHi ja vajaduse korral ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse esindajad ning piiratud arv peamiste mõjutatud sidusrühmade esindajaid. ENTSG või ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus koostöös ENTSGiga, kui lõike 3 kohases prioriteetide nimekirjas on nii sätestatud, töötab välja võrgueeskirju käsitlevad ettepanekud lõikes 1 ja 2 osutatud valdkondades, kui komisjon on esitanud taotluse vastavalt lõikele 9.
 11. ACER vaatab kavandatud võrgueeskirja läbi, et oleks tagatud, et see järgib asjaomaseid raamsuuniseid ning aitab kaasa turgude lõimimisele, mittediskrimineerimisele, tulemuslikule konkurentsile ja turu tõhusale toimimisele, ning esitab läbivaadatud võrgueeskirja komisjonile kuue kuu jooksul alates

ettepaneku kättesaamise päevast. Komisjonile esitatava ettepaneku puhul võtab ACER arvesse kõiki seisukohti, mis asjaomased osalised esitasid ettepaneku koostamisel, mida korraldas ENTSOG või ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus, ning konsulteerib asjaomaste osalistega seoses komisjonile esitatava võrgueeskirja versiooniga.

12. Kui ENTSOG või ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus ei ole töötanud välja võrgueeskirja komisjoni poolt lõike 9 kohaselt määratud ajavahemiku jooksul, võib komisjon esitada ACERile taotluse koostada võrgueeskirja kavand asjaomase raamsuunise alusel. ACER võib algetada täiendava konsulteerimise. ACER esitab käesoleva lõike kohaselt koostatud võrgueeskirja kavandi komisjonile ning võib soovitada selle vastuvõtmist.
13. Kui ENTSOG või ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus ei ole võrgueeskirja välja töötanud või kui ACER ei ole sellist lõikes 12 osutatud kavandit välja töötanud, või lõike 11 kohaselt esitatud ACERi ettepaneku alusel võib komisjon lõikes 1 ja 2 loetletud valdkondades omal algatusel vastu võtta ühe või mitu võrgueeskirja.
14. Kui komisjon teeb omal algatusel ettepaneku võrgueeskirja vastuvõtmiseks, konsulteerib komisjon võrgueeskirja kavandi osas ACERi, ENTSOGi ja teiste asjaomaste sidusrühmadega vähemalt kahe kuu jooksul.
15. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira komisjoni õigust võtta vastu artiklis 56 sätestatud suunised ja neid muuta. Selle kohaldamine ei piira ENTSOG võimalusi töötada välja mittesiduvaid suuniseid, mis käsitlevad lõikes 1 ja 2 sätestatud valdkondi, kui suunised ei ole seotud valdkonnaga, mis on hõlmatud komisjoni poolt ENTSOGile esitatud taotlusega. ENTSOG esitab kõnealused suunised arvamuse saamiseks ACERile ja arvestab ACERi arvamusega võimalikult suures ulatuses.

↓ 715/2009 (uus)

- ~~1. Pärast ameti, Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku ja teiste asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist kehtestab komisjon aasta prioriteetide nimekirja, milles määratakse kindlaks artikli 8 lõikes 6 sätestatud valdkonnad, mis kaasatakse võrgueeskirjade väljatöötamisse.~~
- ~~2. Komisjon palub ametil esitada komisjonile mõistliku ajavahemiku jooksul, mis ei ületa kuut kuud, mittesiduvad raamsuunised („raamsuunised”), milles sätestatakse selged ja objektiivsed põhimõtted artikli 8 lõike 7 kohaselt, et töötada välja iga võrgueeskiri, mis on seotud prioriteetide nimekirjas kindlaksmääratud valdkondadega. Kõik raamsuunised soodustavad mittediskrimineerimist, tõhusat konkurentsi ja turu tõhusat toimimist. Komisjon võib seda ajavahemikku ameti põhjendatud taotluse alusel pikendada.~~
- ~~3. Amet konsulteerib ametlikult Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku ja teiste asjaomaste sidusrühmadega raamsuuniste osas vähemalt kahe kuu jooksul avatud ja läbipaistval viisil.~~
- ~~4. Kui komisjon leiab, et raamsuunised ei soodusta mittediskrimineerimist, tõhusat konkurentsi ega turu tõhusat toimimist, võib ta paluda, et amet vaataks raamsuunised mõistliku ajavahemiku jooksul läbi ja esitaks need komisjonile uuesti.~~
- ~~5. Kui amet ei esita või ei esita uuesti komisjoni poolt lõigetes 2 või 4 määratud aja jooksul raamsuuniseid, töötab kõnealused raamsuunised välja komisjon.~~

- ~~6. Komisjon palub Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustikul esitada ametile võrgueeskiri, milles järgitakse asjaomast raamsuunist, mõistliku ajavahemiku jooksul, mis ei ületa 12 kuud.~~
- ~~7. Kolme kuu jooksul pärast võrgueeskirja kättesaamise päeva esitab amet Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustikule võrgueeskirja kohta põhjendatud arvamuse; kõnealuse ajavahemiku jooksul võib amet konsulteerida ametlikult asjaomaste sidusrühmadega.~~
- ~~8. Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik võib võrgueeskirja ameti arvamusest tulenevalt muuta ning esitada selle uuesti ametile.~~
- ~~9. Pärast seda, kui amet on veendunud, et võrgueeskiri järgib asjaomaseid raamsuuniseid, esitab amet võrgueeskirja komisjonile ning võib soovitada selle vastuvõtmist mõistliku ajavahemiku jooksul. Kui komisjon võrgueeskirja vastu ei võta, põhjendab ta seda.~~
- ~~10. Kui Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik ei ole töötanud välja võrgueeskirja komisjoni poolt lõikes 6 määratud ajavahemiku jooksul, võib komisjon paluda ametil koostada võrgueeskirja kavand asjaomase raamsuunise alusel. Võrgueeskirja kavandi koostamise käigus käesoleva lõike kohaselt võib amet algatada täiendava konsulteerimise. Amet esitab käesoleva lõike kohaselt koostatud võrgueeskirja kavandi komisjonile ning võib soovitada selle vastuvõtmist.~~
- ~~11. Komisjon võib omal algatusel, kui Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik või amet ei ole käesoleva artikli lõike 10 kohaselt töötanud välja võrgueeskirja või amet ei ole käesoleva artikli lõike 10 kohaselt töötanud välja võrgueeskirja kavandit, või käesoleva artikli lõike 9 kohaselt esitatud ameti soovitusel võtta vastu ühe või mitu võrgueeskirja artikli 8 lõikes 6 loetletud valdkondades.~~
- ~~Kui komisjon teeb omal algatusel ettepaneku võrgueeskirja vastuvõtmiseks, konsulteerib komisjon võrgueeskirja kavandi osas ameti, Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku ja teiste asjaomaste sidusrühmadega vähemalt kahe kuu jooksul. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.~~
- ~~12. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira komisjoni õigust võtta vastu artiklis 23 sätestatud suunised ja neid muuta.~~

↓ uus

Artikkel 54

Vesinikuvõrgu eeskirjade kehtestamine

1. Komisjonil on õigus vastu võtta rakendusakte, et tagada ühetaolised tingimused käesoleva määruse rakendamiseks, kehtestades läbipaistvuseeskirjade valdkonnas võrgueeskirjad, millega rakendatakse käesoleva määruse artiklit 48, sealhulgas täiendavad üksikasjad vesinikuvõrgu haldurite esitatava teabe sisu, esitamissageduse ja vormi kohta, ning rakendatakse käesoleva määruse I lisa punkti 4, sealhulgas võrgu kasutajatele võrgule tõhusaks juurdepääsuks vajaliku teabe vormi ja sisu üksikasjad, asjakohastes punktides avaldatav teave ja ajakava üksikasjad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 61 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 63 vastu käesolevat määrust täiendavaid delegeeritud õigusakte, et kehtestada võrgueeskirjad, mis hõlmavad järgmisi valdkondi:

- (a) vesinikuvõrkude ja komponentide energiatõhusus ning energiatõhusus seoses võrgu planeerimise ja investeeringutega, mis võimaldavad süsteemi seisukohast kõige energiatõhusamat lahendust;
- (b) vesinikuvõrgu koostalitlusvõime eeskirjad, mis käsitlevad muu hulgas ühenduslepinguid, ühikuid, andmevahetust, läbipaistvust, teabevahetust, teabesätteid ja koostööd asjaomaste turuosaliste vahel ning vesiniku kvaliteeti, sealhulgas ühised spetsifikatsioonid ja standardimine, lõhnastamine, kulude ja tulude analüüs vesiniku kvaliteedierinevustest tulenevate piiriüleste voopiirangute kõrvaldamiseks ja aruandlus vesiniku kvaliteedi kohta;
- (c) rahalise hüvitamise süsteemi eeskirjad piiriülese vesinikutaristu korral;
- (d) võimsuse jaotamise ja ülekoormusega tegelemise eeskirjad, sealhulgas võimsuse jaotamist mõjutavate hooldustööde alase koostöö ja võimsusarvutuste eeskirjad, võimsustoodete ja -ühikute standardimine, sealhulgas toodete ühendamise, jaotamismetoodika, sealhulgas enampakkumisalgoritmid, järjekord ja menetlus olemasoleva, täiendava, kindla ja katkestatava võimsuse korral, võimsuse reserveerimise platvormid, ülemärkimis- ja tagasiosustuskeemid, lühi- ja pikaajalised kohustusliku kasutamise põhimõtte kohased skeemid või mis tahes muu ülekoormuse juhtimise süsteem, mis takistab liigse varuvõimsuse soetamist;
- (e) vesinikuvõrgule juurdepääsu ühtlustatud tariifstruktuuride eeskirjad, sealhulgas võrdlushinna metoodika kohaldamise eeskirjad, sellega seotud konsulteerimis- ja avaldamisnõuded ning standardvõimsustoodete baashindade ja lubatud tulude arvutamine;
- (f) ülekantud varade väärtuse ja eritasu kindlaksmääramise eeskirjad;
- (g) tasakaalustuseeskirjad, sealhulgas võrguga seotud eeskirjad registreerimiskorra kohta, tasakaalustamatuse eest määratavate tasude eeskirjad ja vesinikuvõrgu haldurite võrkude vahelise operatiivtasakaalustamise eeskirjad, sealhulgas võrguga seotud eeskirjad registreerimiskorra, tasakaalustamatuse eest määratavate tasude, igapäevase tasakaalustamatuse eest määratava tasuga seotud arveldusprotsesside ja ülekandesüsteemi haldurite võrkude vahelise operatiivtasakaalustamise kohta;
- (h) piiriüleste vesinikuvoogude küberturvalisuse aspektid, sealhulgas eeskirjad ühiste miinimumnõuete, kavandamise, järelevalve, aruandluse ja kriisiohje kohta.

3. Pärast ACERi, ENNOHi, ENTSGi, ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse ja teiste asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist koostab komisjon iga kolme aasta tagant prioriteetide nimekirja, milles esitatakse lõigetes 1 ja 2 nimetatud valdkonnad, mis kaasatakse võrgueeskirjade väljatöötamisse.

4. Komisjon palub ACERil esitada komisjonile mõistliku ajavahemiku jooksul, mis ei ületa kuut kuud komisjoni taotluse saamisest, mittesiduvad raamsuunised, milles sätestatakse selged ja objektiivsed põhimõtted, et töötada välja iga võrgueeskiri, mis

on seotud prioriteetide nimekirjas kindlaksmääratud valdkondadega. Komisjoni taotlus võib hõlmata tingimusi, millega raamsuuniste koostamisel tuleb arvestada. Raamsuunised peavad soodustama turgude lõimimist, mittediskrimineerimist, tõhusat konkurentsi ja turu tõhusat toimimist. Komisjon võib suuniste esitamise tähtaega ACERi põhjendatud taotluse alusel pikendada.

5. ACER konsulteerib ENNOHi, ENTSGi ja teiste asjaomaste sidusrühmadega raamsuuniste osas vähemalt kahe kuu jooksul avatud ja läbipaistval viisil.
6. ACER esitab komisjonile mittesiduvad raamsuunised, kui esitatakse asjaomane taotlus kooskõlas lõikega 4.
7. Kui komisjon leiab, et raamsuunised ei soodusta turgude lõimimist, mittediskrimineerimist, tõhusat konkurentsi ega turu tõhusat toimimist, võib ta taotleda, et ACER vaataks kõnealused raamsuunised mõistliku ajavahemiku jooksul läbi ja esitaks komisjonile uuesti.
8. Kui ACER ei esita või ei esita uuesti raamsuuniseid komisjoni poolt lõike 4 või 6 kohaselt määratud aja jooksul, koostab kõnealused raamsuunised komisjon.
9. Komisjon palub ENNOHil ACERile esitada mõistliku aja jooksul, mis ei ületa 12 kuud alates komisjoni taotluse saamisest, ettepaneku võrgueeskirja kohta kooskõlas asjakohaste raamsuunistega.
10. ENNOH kutsub kokku redaktsioonikomitee, mis toetab teda võrgueeskirjade koostamisel. Redaktsioonikomiteesse kuuluvad ACERi, ENTSGi, ENTSG-E ja vajaduse korral ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse esindajad ning piiratud arv peamiste mõjutatud sidusrühmade esindajaid. ENNOH töötab lõigetes 1 ja 2 osutatud valdkondades välja võrgueeskirjade ettepanekud.
11. ACER vaatab kavandatud võrgueeskirja läbi, et oleks tagatud, et see järgib asjaomaseid raamsuuniseid ning aitab kaasa turgude lõimimisele, mittediskrimineerimisele, tulemuslikule konkurentsile ja turu tõhusale toimimisele, ning esitab läbivaadatud võrgueeskirja komisjonile kuue kuu jooksul alates ettepaneku kättesaamise päevast. Läbivaadatud võrgueeskirja puhul võtab ACER arvesse kõiki seisukohti, mis asjaomased osalised esitasid ettepaneku koostamisel, mida korraldas ENNOH, ning konsulteerib asjaomaste osalistega seoses komisjonile esitatava läbivaadatud versiooniga.
12. Kui ENNOH ei ole töötanud välja võrgueeskirja komisjoni poolt lõike 9 kohaselt määratud ajavahemiku jooksul, võib komisjon esitada ACERile taotluse koostada võrgueeskirja kavand asjaomase raamsuunise alusel. Võrgueeskirja kavandi koostamise käigus käesoleva lõike kohaselt võib ACER alata täiendava konsulteerimise. ACER esitab käesoleva lõike kohaselt koostatud võrgueeskirja kavandi komisjonile ning võib soovitada selle vastuvõtmist.
13. Kui ENNOH ei ole töötanud välja võrgueeskirja või ACER ei ole välja töötanud lõikes 12 osutatud võrgueeskirja kavandit, võib komisjon omal algatusel või ACERi ettepanekul vastavalt lõikele 11 lõigetes 1 ja 2 loetletud valdkondades vastu võtta ühe või mitu võrgueeskirja.
14. Kui komisjon teeb omal algatusel ettepaneku võrgueeskirja vastuvõtmiseks, konsulteerib komisjon võrgueeskirja kavandi osas ACERi, ENNOHi, ENTSGi ja teiste asjaomaste sidusrühmadega vähemalt kahe kuu jooksul.
15. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira komisjoni õigust võtta vastu artiklis 56 sätestatud suunised ja neid muuta. Selle kohaldamine ei piira ENNOHi võimalusi

töötada välja mittedivulgeeritavaid suuniseid, mis käsitlevad lõikes 1 ja 2 sätestatud valdkondi, kui suunised ei ole seotud valdkonnaga, mis on hõlmatud komisjoni poolt ENNOHile esitatud taotlusega. ENNOH esitab kõnealused suunised arvamuse saamiseks ACERile ja arvestab ACERi arvamusega võimalikult suures ulatuses.

↓ 715/2009 (uus)

Artikkel 557

Võrgueeskirjade muutmine

- ~~1. Artikli 6 kohaselt vastu võetud võrgueeskirjade muudatusettepanekuid võivad ametile esitada isikud, kes on tõenäoliselt kõnealusest võrgueeskirjast huvitatud, sealhulgas Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik, ülekandesüsteemi haldurid, võrgu kasutajad ja tarbijad. Amet võib muudatusettepanekuid esitada ka omal algatusel.~~
- ~~2. Amet konsulteerib kõikide sidusrühmadega vastavalt määruse (EÜ) nr 713/2009 artiklile 10. Nimetatud menetlust järgides võib amet esitada komisjonile põhjendatud muudatusettepanekuid, selgitades, kuidas kõik ettepanekud on kooskõlas käesoleva määruse artikli 6 lõikes 2 sätestatud võrgueeskirjade eesmärkidega.~~
- ~~3. Komisjon võib ameti ettepanekuid arvestades võtta vastu artikli 6 kohaselt vastuvõetud ükskõik millise võrgueeskirja muudatusi. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.~~
- ~~4. Tehtud muudatusettepanekute kaalumise artikli 28 lõikes 2 sätestatud korras piirdub üksnes kavandatud muudatusega seotud aspektide kaalumise. Kõnealused muudatusettepanekud ei piira muude komisjoni poolt kavandatavate muudatuste tegemist.~~

↓ uus

1. Komisjonil on õigus muuta võrgueeskirju artikli 53 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 54 lõigetes 1 ja 2 loetletud valdkondades ning vastavalt nimetatud artiklites sätestatud asjakohasele menetlusele.
2. Võrgueeskirjade muutmiseks võivad ACERile muudatusettepanekuid esitada isikud, kes on tõenäoliselt huvitatud artiklite 52–55 alusel vastu võetud võrgueeskirjast, sealhulgas ENTSG, ENNOH, ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus, reguleerivad asutused, ülekandesüsteemi haldurid, jaotussüsteemi haldurid, võrgu kasutajad ja tarbijad. ACER võib muudatusettepanekuid esitada ka omal algatusel.
3. ACER võib esitada komisjonile põhjendatud muudatusettepanekuid, selgitades, kuidas on ettepanekud kooskõlas käesoleva määruse artiklis 52 sätestatud võrgueeskirjade eesmärkidega. Kui ACERi hinnangul on muudatusettepanek vastuvõetav või kui tegu on ACERi enda muudatusettepanekuga, siis konsulteerib ta kõikide sidusrühmadega vastavalt määruse (EL) 2019/942 artiklile 14.

↓ 715/2009

Artikkel ~~56~~²³

Suunised

- ~~1. Vajaduse korral täpsustatakse suunistes, millega tagatakse käesoleva määruse eesmärgi saavutamiseks vajalik minimaalne ühtlustamistase, ka järgmised asjaolud:~~

↓ uus

1. Komisjonil on õigus vastu võtta käesolevas artiklis loetletud valdkondi käsitlevaid siduvaid suuniseid.
2. Komisjonil on õigus võtta vastu suuniseid nendes valdkondades, kus sellise õigusakti väljatöötamine võiks põhineda ka artikli 53 ja 54 kohasel võrgueeskirjade menetlusel. Kõnealused suunised võetakse vastu kas delegeeritud õigusaktidena või rakendusaktidena sõltuvalt sellest, millised õigused on komisjonile käesoleva määrusega selleks ette nähtud.
3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 63 vastu käesolevat määrust täiendavaid delegeeritud õigusakte, et kehtestada suunised, mis hõlmavad järgmisi valdkondi:

↓ 715/2009 (kohandatud)

⇒ uus

- (a) kolmandate isikute juurdepääsu teenuseid käsitlevad üksikasjad, kaasa arvatud kõnealuste teenuste olemus, kestus ja muud nõuded, kooskõlas artiklitega ~~5–7~~ ~~14 ja 15~~;
- (b) võimsuse jaotamise mehhanismi ja lepingutega ülekoormamise korral kohaldatava ülekoormusega tegelemise korra aluspõhimõtete üksikasjad kooskõlas artiklitega ~~946~~ ja ~~1047~~;
- (c) võrgu kasutajate jaoks võrgule tõhusa juurdepääsu saamiseks vajaliku teabe edastamise üksikasjad ning vajalike tehniliste andmete määratluse ja läbipaistvusnõuete kõigi asjaomaste punktide määratluse üksikasjad, kaasa arvatud teave, mis tuleb avaldada kõigi asjaomaste punktide kohta, ning kõnealuse teabe avalikustamise ajakava kooskõlas artiklitega ~~3048~~ ja ~~3149~~;
- (d) maagaasi piiriülese kauplemisega seotud tariifimetoodika üksikasjad kooskõlas ~~⇒~~ käesoleva määruse ~~⇐~~ artiklitega ~~⇒~~ 15 ja ~~⇐~~ ~~1643~~;
- (e) üksikasjad artikli ~~238~~ lõikes 6 loetletud valdkondade kohta.

↓ uus

4. Komisjonil on õigus kooskõlas artikliga 63 vastu võtta delegeeritud õigusakte, et muuta käesoleva määruse I lisas sätestatud suuniseid.

5. Kui komisjon suunised vastu võtab või neid muudab, konsulteerib ta ACERi, ENTSOGi, ENNOHi, ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse ja kui see on asjakohane, muude sidusrühmadega.

↓ 715/2009

~~Komisjon konsulteerib sel eesmärgil ameti ja Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustikuga.~~

6. ~~Suunised lõike 1 punktides a, b ja e loetletud küsimuste kohta on sätestatud I lisas seoses ülekandesüsteemi halduritega.~~

~~Komisjon võib vastu võtta suuniseid käesoleva artikli lõikes 1 loetletud küsimuste kohta ja muuta selle punktides a, b ja e osutatud suuniseid. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.~~

7. ~~Käesoleva määruse alusel vastu võetud suuniste kohaldamisel ja muutmisel võetakse arvesse erinevusi riiklike gaasisüsteemide vahel ja seetõttu ei tohi nõuda ühenduse tasemel ühtseid üksikasjalikke tingimusi kolmandate isikute juurdepääsu kohta. Need võivad siiski määratleda miinimumnõuded, mis tuleb täita selleks, et saavutada maagaasi siseturu jaoks vajalikud mittediskrimineerivad ja läbipaistvad juurdepääsutingimused võrgule, mida võib seejärel kohaldada riiklike gaasivõrkude vahel esinevaid erinevusi arvestades.~~

↓ 715/2009 (kohandatud)

⇒ uus

~~Artikkel 25~~

~~Teabe esitamine~~

~~Liikmesriigid ja reguleerivad asutused esitavad taotluse korral komisjonile kogu teabe, mis on vajalik artikli 23 täitmiseks.~~

~~Komisjon määrab mõistliku tähtaja, mille jooksul teave tuleb edastada, võttes arvesse nõutava teabe keerukust ja teabevajaduse kiireloomulisust.~~

~~Artikkel 57~~~~26~~

Liikmesriikide õigus sätestada üksikasjalikumad meetmed

Käesolev määrus ei piira liikmesriikide õigust säilitada või kehtestada meetmeid, mis sisaldavad üksikasjalikumaid sätteid, kui käesolevas määruses ⇒, artiklis 56 osutatud suunistes või artiklites 52–55 osutatud võrgueeskirjades esitatud sätteid, kui kõnealused meetmed on kooskõlas liidu õigusega ⇐ ~~või artiklis 23 osutatud suunistes esitatud sätteid.~~

~~Artikkel 58~~

Teabe esitamine ☒ ja konfidentsiaalsus ☒

1. Liikmesriigid ja reguleerivad asutused esitavad taotluse korral komisjonile teabe, mis on vajalik $\Rightarrow$, et tagada käesoleva määruse, sealhulgas selle alusel vastu võetud suuniste ja võrgueeskirjade täitmine $\Leftarrow$ ~~artikli 23 täitmiseks~~.
2. Komisjon määrab mõistliku tähtaja, mille jooksul teave tuleb edastada, võttes arvesse nõutava teabe keerukust $\boxtimes$ ja kiireloomulisust $\boxtimes$ ~~ja teabe vajaduse kiireloomulisust~~.

↓ uus

3. Kui asjaomane liikmesriik või reguleeriv asutus ei esita teavet komisjoni kehtestatud tähtaja jooksul, võib komisjon nõuda kogu käesoleva määruse täitmise tagamiseks vajalikku teavet vahetult asjaomastelt ettevõtjatelt.
Ettevõtjale teabenõude saatmisega samal ajal edastab komisjon nõude koopia selle liikmesriigi reguleerivatele asutustele, mille territooriumil on ettevõtja asukoht.
4. Teabenõudes märgib komisjon nõude õigusliku aluse, teabe esitamise tähtaja, nõude eesmärgi, samuti artikli 59 lõikes 2 ettenähtud karistused ebaõige, ebatäieliku või eksitava teabe esitamise eest.
5. Nõutava teabe esitajateks on ettevõtjate omanikud või omanike esindajad ning juriidiliste isikute puhul neid seaduse või põhikirja alusel esindama volitatud füüsilised isikud. Nõuetekohaselt volitatud advokaadid võivad esitada teavet oma kliendi nimel, klient jääb täielikult vastutavaks selle eest, et ei esitataks ebatäielikku, ebaõiget või eksitavat teavet.
6. Kui ettevõtja ei esita nõutud teavet komisjoni määratud tähtaja jooksul või annab puudulikku teavet, nõuab komisjon teabe esitamist oma otsusega. Otsuses täpsustatakse, mis teavet nõutakse, ja määratakse kindlaks asjakohane tähtaeg, mille jooksul see tuleb esitada. Selles märgitakse artikli 59 lõikega 2 ettenähtud karistused. Otsuses teavitatakse ka õigusest anda otsus läbivaatamiseks Euroopa Liidu Kohtule.
Samal ajal saadab komisjon koopia oma otsusest selle liikmesriigi reguleerivatele asutustele, kelle territooriumil on isiku elukoht või ettevõtja asukoht.
7. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud teavet kasutatakse üksnes käesoleva määruse täitmise tagamiseks.
Komisjon ei avalikusta käesoleva määruse alusel saadud teavet, mille suhtes kohaldatakse ametisaladuse hoidmise kohustust.

↓ 715/2009

Artikkel ~~59~~27

Karistused

↓ uus

1. Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida rakendatakse käesoleva määruse, artiklite 52–56 kohaselt vastuvõetud võrgueeskirjade ja suuniste ning käesoleva määruse I lisas sätestatud suuniste rikkumise korral, ning võtavad kõik nende rakendamise tagamiseks vajalikud meetmed. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad komisjoni

viivitamata nimetatud eeskirjadest ja meetmetest ning teavitavad teda viivitamata nende hilisematest muudatustest.

2. Komisjon võib oma otsusega määrata ettevõtjatele trahve, mis ei ületa 1 % eelmise majandusaasta kogukäibest, kui nad tahtlikult või ettevaatamatuse tõttu annavad ebaõiget, ebatäielikku või eksitavat teavet, vastates artikli 58 lõike 4 alusel esitatud nõudele, või ei esita teavet tähtaja jooksul, mis on ette nähtud artikli 58 lõike 6 esimese lõigu alusel vastuvõetud otsusega. Trahvisumma määramisel võtab komisjon arvesse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud nõuete täitmata jätmisega seotud rikkumise raskust.
3. Lõike 1 alusel määratud karistused ja lõike 2 alusel tehtud otsused ei ole oma olemuselt kriminaalõiguslikud.

↓ 715/2009
→₁ Parandus, ELT L 309,
24.11.2009, lk 87

- ~~1. Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida rakendatakse käesoleva määruse sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende sätete kohaldamise tagamiseks. Nimetatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad määruse (EÜ) nr 1775/2005 sätetele vastavatest eeskirjadest komisjonile 1. juuliks 2006 ja teavitavad viivitamata komisjoni nende edaspidistest muudatustest. Õel Nad teatavad komisjonile sätetest, mis ei vasta määruse (EÜ) nr 1775/2005 sätetele, hiljemalt 3. märtsiks 2011 ja teavitavad viivitamata nende edaspidistest muudatustest. e~~
- ~~2. Lõike 1 alusel määratud karistused ei ole oma olemuselt kriminaalõiguslikud.~~

V peatükk

Lõppsätted

↓ uus

Artikkel 60

Uus maagaasi- ja vesinikutaristu

1. Olulise uue maagaasitaristu, st ühendustorud, maagaasi veeldusjaamad ja hoidlad võib taotluse korral kindlaksmääratud ajaks vabastada käesoleva määruse ning [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi] artiklite 28, 27, 29 ja 54 ning artikli 72 lõigete 7 ja 9 ning artikli 73 lõike 1 sätete kohaldamisest. Olulise uue vesinikutaristu, st ühendustorud, vesinikuterminalid ja maa-alused vesinikuhoiudlad võib taotluse korral kindlaksmääratud ajaks vabastada [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi] artiklite 62, 31, 32 ja 33 ning käesoleva määruse artikli 15 sätete kohaldamisest. Kehtivad järgmised tingimused:
 - (a) investeeringuga suurendatakse gaasi- või vesinikuvarustuse konkurentsi ning parandatakse varustuskindlust;
 - (b) investeeringuga aidatakse kaasa CO₂ heite vähendamisele;

- (c) investeeringul on niisugune riskitase, et seda ei tehtaks, kui nimetatud vabastus ei kehtiks;
- (d) taristu omanik on füüsiline või juriidiline isik, kes on vähemalt õigusliku vormi poolest eraldatud nendest süsteemihalduritest, kelle võrgus seda taristut ehitatakse;
- (e) selle taristu kasutajatelt võetakse tasu ning
- (f) vabastus ei kahjusta konkurentsi asjaomastel turgudel, mida investeering tõenäoliselt mõjutab, gaasi siseturu tõhusat toimimist, asjaomaste reguleeritud võrkude tõhusat toimimist, CO₂ heite vähendamist ega liidu varustuskindlust.

Nende tingimuste hindamisel tuleks arvesse võtta energiasolidaarsuse põhimõtet. Riiklikud ametiasutused peaksid arvesse võtma olukorda teises mõjutatud liikmesriigis ning kaaluma võimalikku negatiivset mõju ja kasulikku mõju riigi territooriumil.

2. Lõike 1 kohast vabastust kohaldatakse ka olemasoleva taristu võimsuse olulise suurenemise korral ning sellise taristu ümberehituse korral, mis võimaldab uute taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside tarneallikate kasutuselevõttu.

3. Reguleeriv asutus võib teha igal üksikjuhul eraldi otsuse lõigetes 1 ja 2 nimetatud vabastuse kohta.

Enne vabastust käsitleva otsuse vastuvõtmist konsulteerib reguleeriv asutus või kohasel juhul kõnealuse liikmesriigi muu pädev asutus

- (a) nende liikmesriikide reguleerivate asutustega, kelle turge uus taristu tõenäoliselt mõjutab, ning
- (b) kolmandate riikide asjakohaste asutustega, kui asjaomane taristu on ühendatud liidu võrguga liikmesriigi jurisdiktsiooni alusel ning see saab alguse ühest või mitmest kolmandast riigist või lõpeb ühes või mitmes kolmandas riigis.

Kui konsulteeritavad kolmanda riigi asutused konsulteerimiskutsele mõistliku aja või ettenähtud kuni kolme kuu pikkuse tähtaja jooksul ei vasta, võib asjaomane reguleeriv asutus vajaliku otsuse vastu võtta.

4. Kui kõnealune taristu asub rohkem kui ühe liikmesriigi territooriumil, võib ACER esitada asjaomaste liikmesriikide reguleerivatele asutustele nõuandva arvamuse kahe kuu jooksul alates kuupäevast, mil viimane nimetatud reguleeriva asutuse vabastustaotluse kätte sai. Seda arvamust võib kasutada nende otsuse alusena.

Kui kõik asjaomased reguleerivad asutused jõuavad vabastustaotluse osas kokkuleppele kuue kuu jooksul alates kuupäevast, mil viimane nimetatud reguleeriva asutus vabastustaotluse kätte sai, teavitavad nad ACERit oma otsusest. Kui asjaomane taristu on liikmesriigi ja kolmanda riigi vaheline ülekandetoru, võib riiklik reguleeriv asutus või kohasel juhul selle liikmesriigi muu pädev asutus, kus asub liikmesriikide võrkude esimene ühenduspunkt, enne vabastusotsuse vastuvõtmist konsulteerida kõnealuse kolmanda riigi asjakohase asutusega, et tagada asjaomase taristu suhtes käesoleva määruse järjekindel kohaldamine kõnealuse liikmesriigi territooriumil ja kui see on asjakohane, kõnealuse liikmesriigi territoriaalmeres. Kui konsulteeritav kolmanda riigi asutus konsulteerimiskutsele mõistliku aja või ettenähtud kuni kolme kuu pikkuse tähtaja jooksul ei vasta, võib asjaomane reguleeriv asutus vajaliku otsuse vastu võtta.

ACER täidab käesoleva artikliga liikmesriikide asjaomastele reguleerivatele asutustele pandud ülesandeid:

(a) juhul, kui kõik asjaomased reguleerivad asutused ei ole jõudnud kokkuleppele kuue kuu jooksul alates kuupäevast, mil viimane nimetatud reguleeriv asutuse vabastustaotluse kätte sai või

(b) asjaomaste reguleerivate asutuste ühise taotluse alusel.

Kõik reguleerivad asutused võivad taotleda ühiselt, et kolmanda lõigu punktis a viidatud ajavahemikku pikendataks kõige rohkem kolme kuu võrra.

5. Enne otsuse tegemist konsulteerib ACER asjaomaste reguleerivate asutuste ja taotlejatega.

6. Vabastus võib kehtida uue taristu või märkimisväärselt suurendatud võimsusega olemasoleva taristu kogu võimsuse või selle osa suhtes.

Vabastusotsuse tegemisel kaalutakse igal üksikjuhul eraldi, kas on vaja kehtestada vabastuse kestuse ja taristule mittediskrimineeriva juurdepääsu tingimused. Kõnealuste tingimuste üle otsustamisel võetakse eelkõige arvesse ehitusega saadavat lisavõimsust ja olemasoleva võimsuse muutmist, projekti tähtaega ja liikmesriigis valitsevaid tingimusi.

Enne vabastuse andmist teeb reguleeriv asutus otsuse võimsuse juhtimise ja jaotamise eeskirjade ja mehhanismide kohta. Nende eeskirjadega nähakse ette, et kõiki potentsiaalseid taristu kasutajaid kutsutakse üles teatama enne uue taristu võimsuse jaotamist oma huvist võimsust omandada, sealhulgas oma tarbeks. Reguleeriv asutus nõuab, et ülekoormuse juhtimise eeskirjades sätestataks kohustus pakkuda kasutamata võimsust turul ning et taristu kasutajatel oleks õigus omandatud võimsusega järelturul kaubelda. Lõike 1 punktides a, b ja e osutatud kriteeriumide hindamisel võtab reguleeriv asutus arvesse võimsuse jaotamise tulemusi.

Vabastusotsus ja sealhulgas kõik käesoleva lõike teises lõigus osutatud tingimused peavad olema nõuetekohaselt põhjendatud ja need avaldatakse.

7. Analüüsides, kas oluline uus taristu peaks lõike 1 punkti a kohaselt parandama varustuskindlust, kaalub asjaomane asutus, mil määral peaks uus taristu eeldatavasti parandama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2017/1938²⁰ tulenevate kohustuste täitmist liikmesriikide poolt nii piirkondlikul kui ka riiklikul tasandil.

8. Liikmesriigid võivad sätestada, et vastavalt olukorrale esitab reguleeriv asutus või ACER ametliku otsuse tegemiseks liikmesriigi asjaomasele asutusele oma arvamuse vabastustaotluse kohta. See arvamus avaldatakse koos otsusega.

9. Reguleeriv asutus edastab komisjonile kõikide vabastustaotluste koopiad kohe pärast nende saamist. Pädev asutus saadab vabastusotsuse teate koos otsusega seotud asjakohase teabega kohe komisjonile. Komisjonile võib teabe esitada koondkujul, mis võimaldab tal vabastusotsust hinnata. Eelkõige peab teave sisaldama järgmist:

(a) üksikasjalikud põhjendused, millele tuginedes reguleeriv asutus või liikmesriik andis vabastuse või ei andnud vabastust, koos viitega lõike 1 asjakohasele

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1938, mis käsitleb gaasivarustuskindluse tagamise meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 994/2010 (ELT L 280, 28.10.2017, lk 1).

punktidele või asjakohastele punktidele, millel selline otsus põhineb, sealhulgas finantsteave, mis põhjendab vabastust;

- (b) analüüs, mis on tehtud vabastuse andmise mõju kohta konkurentsile ja siseturu tőhusale toimimisele;
- (c) põhjendused seoses vabastuse kestusega ja taristu koguvõimsuse osaga, mille osas vabastus antakse;
- (d) ühendustoruga seotud vabastuse puhul asjaomaste reguleerivate asutustega konsulteerimise tulemused;
- (e) taristu panus tarneallikate mitmekesistamisse.

10. Komisjon võib 50 tööpäeva jooksul alates lõikes 7 nimetatud teatise saamise päevast otsustada taotleda teavitavatelt asutustelt vabastuse andmise otsuse muutmist või tühistamist. 50 tööpäeva pikkust ajavahemikku võib pikendada veel täiendavalt 50 tööpäeva võrra, kui komisjon taotleb lisateavet. Kõnealune lisatähtaeg algab täieliku teabe kättesaamisele järgnevast päevast. Esialgsel tähtaega võib ka pikendada, kui sellega nõustuvad nii komisjon kui ka teavitavad asutused.

Kui taotletud teavet ei esitata taotluses ettenähtud aja jooksul, loetakse teatis tagasivõetuks, välja arvatud juhul, kui enne selle ajavahemiku lõppu on seda tähtaega komisjoni ja reguleeriva asutuse ühisel nõusolekul pikendatud või kui reguleeriv asutus on komisjonile teatanud nõuetekohaselt põhjendatud teadaandes, et ta käsitleb teatist lõplikuna.

Reguleeriv asutus täidab komisjoni otsuse vabastusotsuse muutmise või tühistamise kohta ühe kuu jooksul ja teatab sellest komisjonile.

Komisjon tagab tundliku äriteabe konfidentsiaalsuse.

Kui komisjon kiidab vabastusotsuse heaks, kaotab see vabastus mõju:

- (a) kaks aastat pärast otsuse vastuvõtmist, kui taristu ehitamist ei ole veel alustatud,
- (b) viis aastat pärast otsuse vastuvõtmist, kui taristut ei ole selle aja jooksul kasutusele võetud, välja arvatud juhul, kui komisjon otsustab, et viivitus on tingitud olulistest takistustest, mis ei ole selle isiku kontrolli all, kellele vabastus on antud.

11. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 63 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada suuniseid käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmiseks ning käesoleva artikli lõigete 3, 6, 8 ja 9 kohaldamise korra kohta.

↓ 715/2009 (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~61~~²⁸

Komiteemenetlus

1. 1. Komisjoni abistab ~~direktiivi 2009/73/EÜ~~ ☒ [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx)] ☒ ~~artikli artikli 84~~⁵¹ alusel loodud komitee. ⇒ Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses. ⇐

↓ uus

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

↓ 715/2009

- ~~2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.~~

↓ 1999/2018 artikkel 50

↓ 715/2009 (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~62~~30

Erandid ja vabastused

Käesolevat määrust ei kohaldata:

- ~~(a) liikmesriikides asuvatele maagaasi ülekandesüsteemidele~~ ⇒ [uue gaasidirektiivi] artiklis 80 ⇐ ~~direktiivi 2009/73/EÜ artiklis 49 kehtestatud erandide kehtivusaja jooksul;~~
- ~~(b) peamise uue infrastruktuuri, nimelt ühendustorude, maagaasi veeldusjaamade ja hoidlate ning olemasoleva infrastruktuuri märkimisväärse võimsuse suurenemise ning infrastruktuuri sellise ümberehituste suhtes, mis võimaldab uute gaasi tarneallikate kasutuselevõttu direktiivi 2009/73/EÜ artikli 36 lõigete 1 ja 2 kohaselt ning mille suhtes ei kohaldata nimetatud direktiivi artiklite 9, 14, 32, 33, 34 või artikli 41 lõigete 6, 8 ja 10 sätteid, tingimusel et nende suhtes ei kohaldata käesolevas lõigus osutatud sätteid, välja arvatud käesoleva määruse artikli 19 lõiget 4, või~~
- ~~(c) maagaasi ülekandesüsteemidele, mille suhtes on direktiivi 2009/73/EÜ artikli 48 kohaselt kehtestatud erand.~~

~~Seoses esimese lõigu punktiga a, võivad direktiivi 2009/73/EÜ artikli 49 alusel erandi saanud liikmesriigid taotleda komisjonilt ajutise erandi kehtestamist käesoleva määruse kohaldamise vabastuse saamiseks kuni kaheaastaseks perioodiks alates kuupäevast, mil käesolevas punktis osutatud erandi kehtivus lõpeb.~~

↓ uus

Artikkel 63

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklites 16, 28, 53, 54, 56 ja 60 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates [jõustumise kuupäev].
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 16, 28, 53, 54, 56 ja 60 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artiklite 16, 28, 53, 54, 56 ja 60 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavakstegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 64

Otsuse (EL) 2017/684 muudatus

Otsuses (EL) 2017/684 sätestatud kohustust teatada valitsustevahelistest kokkulepetest gaasiga seotud energiavaldkonnas tõlgendatakse selliselt, et see hõlmab valitsustevahelisi kokkuleppeid, mis käsitlevad vesinikku, sealhulgas vesinikuühendeid nagu ammoniaak ja vedelad orgaanilised vesinikukandjad.

Artikkel 65

Määruse (EL) 2019/942 muudatused

Määrust (EL) 2019/942 muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikli 2 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) esitab põhivõrguettevõtjatele ja ülekandesüsteemihalduritele, ENTSO-E-le, ENTSGile, **Euroopa vesinikuvõrgu haldurite võrgustikule (ENNOH)**, ELi jaotusvõrguettevõtjate üksusele, piirkondlikele koordineerimiskeskustele, määratud elektriturukorraldajatele ning maagaasi ülekandesüsteemi haldurite, maagaasi veeldusjaamade haldurite, gaasi- või vesinikuhooldlate haldurite või vesinikuvõrgu haldurite asutatud üksustele adresseeritud arvamusi ja soovitusi;“

- (2) Artikli 3 lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„ACERi taotluse korral teevad reguleerivad asutused, ENTSO-E, ENTSG, **ENNOH**, piirkondlikud koordineerimiskeskused, ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus, põhivõrguettevõtjad, **vesinikuvõrgu haldurid**, määratud elektriturukorraldajad ning maagaasi ülekandesüsteemi haldurite, maagaasi veeldusjaamade haldurite, gaasi- või vesinikuhooldlate haldurite või vesinikuterminalide haldurite asutatud üksused ACERile kättesaadavaks kogu teabe, mis on vajalik ACERi käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks, välja arvatud juhul, kui ACER on seda teavet juba küsinud ja selle saanud.“

(3)

Artikli 4 lõiked 1 ja 2 ning lõike 3 punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„1. ACER esitab komisjonile arvamuse vastavalt määruse (EL) 2019/943 artikli 29 lõikele 2 ENTSG-E, vastavalt [gaasimääruse] artikli 22 lõikele 2 ENTSGi, **vastavalt [gaasimääruse] artikli 40 lõikele 5 ENNOHi** ning vastavalt määruse (EL) 2019/943 artikli 53 lõikele 3 ja **[gaasimääruse] artikli 37 lõikele 4** ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse põhikirja kavandi, liikmete nimekirja ja töökorra kavandi kohta.“

„2. ACER jälgib vastavalt määruse (EL) 2019/943 artiklile 32 ENTSG-E ülesannete täitmist, vastavalt [gaasimääruse] artiklile 24 ENTSGi ülesannete täitmist, **vastavalt [gaasimääruse] artiklile 46 ENNOHi ülesannete täitmist**] ning määruse (EL) 2019/943 artiklis 55 ja [gaasimääruse] artiklis 38 sätestatud ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse ülesannete täitmist.“

„3. ACER võib esitada arvamuse

a) võrgueeskirja kavandi kohta ENTSG-E-le vastavalt määruse (EL) 2019/943 artikli 30 lõike 1 punktile a, ENTSGile vastavalt [gaasimääruse (ettepanek dokumendis COM(2021) xxx)] artikli 23 lõikele 2 ja ENNOHile vastavalt [gaasimäärus] artiklile XX;“

„b) ENTSG-E-le vastavalt määruse (EL) 2019/943 artikli 32 lõikele 2, ENTSGile vastavalt [uuesti sõnastatud gaasimääruse (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artikli 24 lõikele 2 ja ENNOHile vastavalt [uuesti sõnastatud gaasimääruse (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artikli 43 lõikele 2 liiduülese võrgu arengukava projekti ja muude asjakohaste dokumentide kohta, millele on osutatud määruse (EL) 2019/943 artikli 30 lõikes 1, [uuesti sõnastatud gaasimääruse (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artikli 23 lõikes 3 ja artikli 42 lõikes 1, võttes seejuures arvesse mittediskrimineerimise, tõhusa konkurentsi ning elektrienergia ja maagaasi siseturgude tõhusa ja turvalise toimimise eesmärgi;“

(4)

Artikli 4 lõiked 6, 7 ja 8 asendatakse järgmisega:

„6. Asjaomased reguleerivad asutused teevad koostööd eesmärgiga selgitada ühiselt välja juhtumid, kus ~~ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus~~, ENTSG-E, ~~ENTSG~~, ~~ENNOH~~, ~~ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus~~ ja piirkondlikud koordineerimiskeskused ei täida liidu õigusest tulenevaid kohustusi, ning võtavad vajalikke meetmeid, nagu on osutatud direktiivi (EL) 2019/944 artikli 59 lõike 1 punktis c ja artikli 62 lõike 1 punktis f **või [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artikli 72 lõike 1 punktis e.**

ACER avaldab ühe või mitme reguleeriva asutuse taotlusel või omal algatusel põhjendatud arvamuse ning samuti soovitusi ENTSG-E-le, **ENTSGile, Euroopa vesinikuvõrgu haldurite võrgustikule**, ELi jaotusvõrguettevõtjate üksusele või piirkondlikele koordineerimiskeskustele nende kohustuste täitmise kohta.“;

„7. Kui ACERi põhjendatud arvamuses leitakse, et on võimalik, et ENTSG-E, **ENTSG, Euroopa vesinikuvõrgu haldurite võrgustik**, ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus või piirkondlik koordineerimiskeskus on oma kohustused täitmata jätnud, võtavad asjaomased reguleerivad asutused ühehäälselt vastu kooskõlastatud otsuse, määrates kindlaks, kas asjaomased kohustused on täitmata jäetud, ning määrata asjakohasel juhul kindlaks meetmed, mida ENTSG-E, **ENTSG, ENNOH**, ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus või piirkondlik koordineerimiskeskus peab täitmata jätmise heastamiseks võtma. Kui reguleerivad asutused jätavad kooskõlastatud otsuse nelja kuu jooksul ACERi põhjendatud

arvamuse saamise kuupäevast ühehäälselt vastu võtmata, saadetakse asi ACERile otsuse tegemiseks vastavalt artikli 6 lõikele 10.“;

„8. Kui ENTSO-E, **ENTSOG, ENNOH**, ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus või piirkondlik koordineerimiskeskus ei ole kolme kuu jooksul heastanud oma kohustuste täitmata jätmist, mis tuvastati vastavalt käesoleva artikli lõigetele 6 või 7, või kui üksuse asukohariigi reguleeriv asutus ei ole kohustuste täitmise tagamiseks meetmeid võtnud, esitab ACER kooskõlas direktiivi (EL) 2019/944 artikli 59 lõike 1 punktiga c ja artikli 62 lõike 1 punktiga f **või [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artikli 74 lõike 1 punktiga d** reguleerivale asutusele soovitusel meetmete võtmiseks, et tagada ENTSO-E, **ENTSOGi, ENNOHi**, ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse või piirkondliku koordineerimiskeskuse kohustuste täitmine, ning teavitab komisjoni.“;

(5) Artikli 5 lõige 1 asendatakse järgmisega:

1. ACER osaleb võrgueeskirjade väljatöötamises vastavalt määruse (EL) 2019/943 artiklile 59 ja ~~määruse (EÜ) nr 715/2009~~**[uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)]** artiklitele **53 ja 54** 6 ning suuniste väljatöötamises vastavalt määruse (EL) 2019/943 artikli 61 lõikele 6 ja **[uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artikli 56 lõikele 5**. ACER teeb eelkõige järgmist:

a) esitab komisjonile mittesiduvad raamsuunised, kui seda temalt taotletakse määruse (EL) 2019/943 artikli 59 lõike 4 alusel või ~~määruse (EÜ) nr 715/2009~~**[uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artikli 6 lõike 253 lõike 4 või artikli 54 lõike 4** alusel. ACER vaatab mittesiduvad raamsuunised läbi ning esitab need uuesti komisjonile, kui seda taotletakse määruse (EL) 2019/943 artikli 59 lõike 7 või ~~määruse (EÜ) nr 715/2009~~**[uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artikli 6 lõike 453 lõike 7 või artikli 54 lõike 7** kohaselt;

~~(b) esitab ENTSOG-le põhjendatud arvamuse võrgueeskirja kohta määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 6 lõike 7 kohaselt;~~

~~be)~~ vaatab võrgueeskirja läbi vastavalt määruse (EL) 2019/943 artikli 59 lõikele 11 **või ja[uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)]**~~määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 53 lõikele 11 või artikli 54 lõikele 11 6 lõikele 9~~. Komisjonile esitatavas ettepanekus võtab ACER arvesse kõikide osaliste seisukohti läbivaadatud võrgueeskirja ettepaneku koostamise käigus, mida korraldas ENTSO-E, ENTSOG, ENNOH või ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus, ning konsulteerib komisjonile esitatava versiooni üle ametlikult asjaomaste sidusrühmadega. Selleks võib ACER kasutada vajaduse korral komiteed, mis on loodud võrgueeskirjade alusel. ACER annab konsultatsioonide tulemustest komisjonile aru. Seejärel esitab ACER läbivaadatud võrgueeskirja komisjonile vastavalt määruse (EL) 2019/943 artikli 59 lõikele 11 **või ja[uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)]**~~määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 53 lõikele 11 või artikli 54 lõikele 11 6 lõikele 9~~. Kui ENTSO-E, ENTSOG, ENNOH või ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus ei ole võrgueeskirja välja töötanud, koostab ACER võrgueeskirja kavandi ja esitab selle komisjonile, kui seda temalt

taotletakse määruse (EL) 2019/943 artikli 59 lõike 12 või määruse (EÜ) nr 715/2009 [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artikli 6 lõike 10 53 lõike 12 või artikli 54 lõike 12 alusel;

cē) esitab komisjonile põhjendatud arvamuse kooskõlas määruse (EL) 2019/943 artikli 32 lõikega 1 või [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 9 lõikega 124 lõikega 1 või artikli 46 lõikega 2, kui ENTSO-E, ENTSG, ENNOH või ELi jaotusvõrguettevõtjate üksus ei ole rakendanud võrgueeskirja, mis on välja töötatud määruse (EL) 2019/943 artikli 30 lõike 1 punkti a või [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 8 lõike 223 lõike 1 või artikli 42 lõike 1 punkti a kohaselt, või võrgueeskirja, mis on kehtestatud vastavalt määruse (EL) 2019/943 artikli 59 lõigetele 3–12 või [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 53 lõigetes 3–12 või artikli 54 lõigetes 3–12) artikli 6 lõigetele 1–10, kuid mida komisjon ei ole vastu võtnud vastavalt määruse (EL) 2019/943 artikli 59 lõikele 13 või [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 53 lõikele 13 või artikli 54 lõikele 13) artikli 6 lõikele 11;

de) jälgib ning analüüsib komisjoni poolt vastavalt määruse (EL) 2019/943 artiklile 59 ja vastavalt [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklile artiklitele 53 ja 54 6 vastu võetud võrgueeskirjade ja vastavalt määruse (EL) 2019/943 artiklile 61 ning [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artiklile 56 vastu võetud suuniste rakendamist ning nende mõju kohaldatavate eeskirjade ühtlustamisele, mille eesmärk on soodustada turgude lõimimist ning saavutada mittediskrimineerimine, tõhus konkurents ja turu tõhus toimimine, ning esitab asjakohase aruande komisjonile.

(6) Artikli 6 lõike 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„3. Hiljemalt 5. juuliks 2022 ja edaspidi iga nelja aasta järel esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande reguleerivate asutuste sõltumatuse kohta vastavalt direktiivi (EL) 2019/944 artikli 57 lõikele 7 ja [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artikli 70 lõikele 6.“

(7) Artiklile 6 lisatakse lõiked 9a, 9b, 9c ja 9d:

9a. ACER annab reguleerivatele asutustele, võrguettevõtjatele ja võrguhalduritele soovitusi regulatiivsete varabaaside kohta vastavalt [gaasimääruse] artikli 4 lõikele 4.

9b. ACER võib anda reguleerivatele asutustele soovitusi gaasi kvaliteedierinevustest tingitud piiriüleste voogude piiramise lahenduste kulude jaotamise kohta vastavalt [gaasimääruse] artikli 19 lõikele 8.

9c. ACER võib anda reguleerivatele asutustele soovitusi vesiniku kvaliteedierinevustest tingitud piiriüleste voogude piiramise lahenduste kulude jaotamise kohta vastavalt [gaasimääruse] artikli 39 lõikele 8.

9d. ACER avaldab seirearuanded ühenduspunktide ülekoormamise kohta vastavalt [gaasimääruse] I lisa punkti 2.2.1 alapunktile 2.

- (8) Artikli 6 lõike 10 esimeses lõigus asendatakse punktid b ja c järgmisega:
- „b) **määruse (EL) 2019/943 artiklites 59–61 osutatud** võrgueeskirjad ja suunised, mis on vastu võetud enne 4. juulit 2019, ja nende hilisemad versioonid; **või**“
- „c) määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 kohaselt rakendusaktidena vastu võetud võrgueeskirjad ja suunised, **millele on osutatud määruse (EL) 2019/943 artiklites 59–61, või**“
- (9) Artikli 6 lõike 10 esimesse lõiku lisatakse järgmised punktid:
- d) [gaasimääruse] I lisa kohased suunised, või
- e) [gaasimääruse] artiklites 53–56 osutatud võrgueeskirjad ja suunised.
- (10) Artikli 6 lõike 10 teise lõigu punkt a asendatakse järgmisega:
- „a) pädevad reguleerivad asutused ei ole jõudnud kokkuleppele kuue kuu jooksul pärast seda, kui juhtum edastati kõnealustest reguleerivatest asutustest viimasele, või nelja kuu jooksul käesoleva määruse artikli 4 lõikes 7 või direktiivi (EL) 2019/944 artikli 59 lõike 1 punktis c või artikli 62 lõike 1 punktis f **või [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artikli 72 lõike 1 punktis e** sätestatud juhtudel, või“.
- (11) Artikli 6 lõike 10 kolmas lõik asendatakse järgmisega:
- „Pädevad reguleerivad asutused võivad ühiselt taotleda käesoleva lõike teise lõigu punktis a osutatud ajavahemiku pikendamist kuni kuue kuu võrra, välja arvatud käesoleva määruse artikli 4 lõikes 7 või direktiivi (EL) 2019/944 artikli 59 lõike 1 punktis c või artikli 62 lõike 1 punktis f **või [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artikli 72 lõike 1 punktis e** sätestatud juhtudel.“
- (12) Artikli 6 lõike 10 neljas lõik asendatakse järgmisega:
- „Kui **määruse (EL) 2019/943 artiklites 59–61 osutatud** uute võrgueeskirjade ja suunistega, mis on vastu võetud delegeeritud õigusaktidena pärast 4. juulit 2019, on käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud pädevus antud reguleerivatele asutustele, on ACERil õigus otsuseid vastavalt käesoleva lõike esimese lõigu punktile b omaalgatuslikult vastu võtta üksnes juhul, kui seda taotleb vähemalt 60 % pädevatest reguleerivatest asutustest. Kui juhtum puudutab ainult kaht reguleerivat asutust, võib neist üks paluda ACERil juhtumit käsitleda.“
- (13) Artikli 6 lõike 12 punkt a asendatakse järgmisega:
- „a) teeb oma otsuse hiljemalt kuue kuu möödumisel juhtumi esitamise päevast või nelja kuu jooksul, kui juhtum on seotud käesoleva määruse artikli 4 lõikega 7 või direktiivi (EL) 2019/944 artikli 59 lõike 1 punktiga c või artikli 62 lõike 1 punktiga f **või [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artikli 72 lõike 1 punktiga e**, ja“
- (14) Artikli 14 lõige 1 asendatakse järgmisega:
- „Oma ülesannete täitmisel, eelkõige vastavalt määruse (EL) 2019/943 artiklile 59 või vastavalt [uuesti sõnastatud gaasimääruse (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artiklitele 53 ja 54 raamsuuniste väljatöötamisel, aga ka vastavalt määruse (EL) 2019/943 artiklile 60 või [uuesti sõnastatud gaasimääruse (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artiklile 55 võrgueeskirjade muudatusi soovitades, konsulteerib ACER varases staadiumis põhjalikult turuosaliste, põhivõrguettevõtjate,

ülekanadesüsteemi haldurite, **vesinikuvõrgu haldurite**, tarbijate, lõppkasutajate ja vajaduse korral konkurentsiasutustega ning teeb seda viisil, mis ei kahjusta nimetatud osaliste pädevust, ning avatud ja läbipaistval viisil, eelkõige kui ülesanded seonduvad põhivõrguettevõtjate, ülekanadesüsteemi haldurite ja **vesinikuvõrgu halduritega**.”

(15) Artiklisse 15 lisatakse lõiked 6 ja 7:

„6. ACER teeb uuringud, milles võrreldakse ELi ülekanadesüsteemi haldurite kulude tõhusust vastavalt [gaasimääruse] artikli 17 lõikele 2.“

„7. ACER esitab arvamused, millega nähakse ette vesinikuvõrkudele juurdepääsu käsitleva tehnilise teabe avaldamise ühtlustatud vorm vastavalt käesoleva määruse I lisale.“

(16) Artikli 15 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„ACER kontrollib tihedas koostöös komisjoni, liikmesriikide ja asjaomaste riiklike asutustega, k.a reguleerivad asutused, – ning piiramata konkurentsiasutuste pädevust – elektrienergia ja maagaasi hulgi- ja jaemüügiturgude toimimist, eelkõige elektri ja maagaasi jaehindu, direktiivis (EL) 2019/944 ja **[gaasidirektiivis]** tarbijate õiguste kohta sätestatu järgimist, turu arengusuundade mõju kodutarbijatele, juurdepääsu võrgule, sh taastuvallikatest toodetud elektrienergiale, edasiminekut võrkudevaheliste ühenduste ja ühendustorude väljaarendamises, võimalikke piiriülese kaubanduse tõkkeid, **sh vesiniku maagaasisüsteemi segamise mõju ja biometaan piiriülese voo tõkkeid**, regulatiivseid tõkkeid uutele turule sisenejatele ja väikestele turuosalistele, sh energiakogukondadele, riigi sekkumist, et hind ei kajastaks tegelikku puudust, nagu sätestatud määruse (EL) 2019/943 artikli 10 lõikes 4, liikmesriikide elektrivarustuskindluse olukorda kõnealuse määruse artiklis 23 osutatud Euroopa piisavuse hinnangu põhjal, eelkõige määruse (EL) 2019/941 artiklis 17 osutatud järeelhindamist arvesse võttes.“

(17) Artikli 15 lõikesse 2 lisatakse järgmine teine lõik:

„ACER kontrollib tihedas koostöös komisjoni, liikmesriikide ja asjaomaste riiklike asutustega, k.a reguleerivad asutused, – ning piiramata konkurentsiasutuste pädevust – vesinikuturge, eelkõige turu arengusuundade mõju vesinikutarbijatele, juurdepääsu vesinikuvõrgule, sealhulgas juurdepääsu taastuvallikatest toodetud vesiniku võrgule, ühendustorude osas tehtud edusamme ning võimalikke takistusi piiriülesele kaubandusele.“

(18) Artikli 15 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„ACER avaldab lõikes 1 osutatud kontrollitegevuse tulemuste aruande igal aastal. Selles aruandes määrab amet kindlaks elektrienergia, jamaagaasi ja **vesiniku** siseturgude lõpuleviimist takistavad tõkked.“

Artikkel 66

Määruse (EL) nr 1227/2011 muutmine

Määrust (EL) nr 1227/2011 muudetakse järgmiselt.

- a) Artiklis 2, artikli 3 lõigetes 3 ja 4, artikli 4 lõikes 1 ja artikli 8 lõikes 5 asendatakse mõiste „elekter või maagaas“ mõistetega „**elekter, vesinik või maagaas**“;
- b) Artikli 6 lõikes 2 asendatakse mõiste „elektri- ja gaasiturud“ mõistega „**elektri-, vesiniku- ja maagaasiturud**“.

Artikkel 67

Määruse (EL) 2017/1938 muudatused

Määrust (EL) 2017/1938 muudetakse järgmiselt.

(1) Artikli 1 esimene lause asendatakse järgmisega:

„Käesoleva määrusega kehtestatakse sätted gaasivarustuskindluse tagamiseks liidus, kindlustades maagaasi ning taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaasi (edaspidi „gaas“) siseturu nõuetekohase ja järjepideva toimimise, võimaldades erakorraliste meetmete rakendamist juhul, kui turg ei suuda enam vajalikku gaasikogust tarnida, sealhulgas viimase abinõuna solidaarsusmeetme rakendamist, ning selgelt määratledes maagaasiettevõtjate, liikmesriikide ja liidu kohustused seoses ennetusmeetmete ja konkreetsete gaasitarnehäirete korral võetavate vastumeetmetega ja sätestades kõnealuste kohustuste selge jaotuse maagaasiettevõtjate, liikmesriikide ja liidu vahel.“

(2) Artiklisse 2 lisatakse järgmised mõisted:

„27) „gaas“ – maagaas [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artikli 2 punkti 1 tähenduses;“

28) „strateegiline varu“ – gaas, mida ülekandesüsteemi haldurid ostavad, haldavad ja hoiustavad eranditult oma ülesannete täitmiseks ja varustuskindluse tagamiseks. Strateegilise varu osana hoiustatud gaasi jaotatakse üksnes juhul, kui see on vajalik süsteemi töökindlaks ja usaldusväärseks käitamiseks kooskõlas [uuesti sõnastatud gaasidirektiivi (ettepanek dokumendis COM(2021)xxx)] artikliga 35 või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1938 artikli 11 kohaselt välja kuulutatud kriisiolukorraga ning seda ei saa gaasi hulgimüügiturgudel muul viisil müüa;“

29) „hoidla kasutaja“ – hoidla halduri klient või potentsiaalne klient.“

(3) Artiklile 2 lisatakse järgmine lõik:

„Viiteid maagaasile käsitatakse viidetena punktis 27 määratletud gaasile.“

(4) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Matkimine hõlmab hädaolukorra gaasitarnekoridoride kindlaksmääramist ja hindamist ja selle käigus määratakse samuti kindlaks liikmesriigid, kes on suutelised käsitlema kindlakstehtud riske, sealhulgas **hoidlate ja** veeldatud maagaasi osas.

(5) Lõike 4 punkt e asendatakse järgmisega:

„e) võttes arvesse riske, mis on seotud gaasivarustuskindluse seisukohalt olulise taristu kontrolliga, niivõrd, kuivõrd need riskid võivad endas kätkeada muu hulgas investeeringute nappuse, mitmekesistamispüüdluste nurjamise, olemasolevate taristute väärkasutamise, **sealhulgas liigse hoiustamisvõimsuse soetamise**, või liidu õiguse rikkumise riske;“.

(6) Lisatakse artikkel 7a:

Artikkel 7a

Ennetavad ja erakorralised meetmed

Liikmesriigid võtavad asjakohaseid ennetavaid ja erakorralisi meetmeid. Nende meetmete puhul tuleb arvesse võtta artiklis 7 ette nähtud kogu liitu hõlmava kõige hiljutisema häirestsenaariumide matkimise tulemusi ning need meetmed peavad olema asjakohased, et käsitleda ühistes ja riiklikes riskihindamistes kindlaks tehtud riske.“

(7) Artikli 8 lõige 1 ja artikli 9 lõiked 3–10 viiakse üle artikli 7a lõigeteks 2–12.

(8) Lisatakse artiklid 7b, 7c ja 7d:

Artikkel 7b

Taristu ja gaasihoidlate tõhus ja ühine kasutamine

1. Varustuskindluse huvides tagavad liikmesriigid olemasoleva taristu tõhusa kasutamise riiklikul ja piirkondlikul tasandil. Eelkõige võimaldavad liikmesriigid piiriülest gaasivahetust ning piiriülest juurdepääsu hoidlatele ja veeldatud maagaasile.

2. Ühised riskihindamised ja kõik edasised ajakohastamised hõlmavad analüüsi piirkonnas olemasolevate hoidlate võimsuse piisavuse, hoiustamisvõimsuse toimivuse ja nende panuse kohta liidu varustuskindluse, sealhulgas riskide kohta, mis on seotud gaasivarustuskindluse seisukohast olulise hoidlataaristu kontrollimisega kolmandate riikide üksuste poolt. Analüüsis võrreldakse gaasihoidlate ja alternatiivsete meetmete, näiteks energiatõhususse ja taastuvallikatesse tehtavate investeeringute rolli.

3. Kui ühise riskihindamise või selle ajakohastatud versiooni raames tehtud analüüsi tulemused näitavad, et piirkondlikul tasandil esineb risk, mis võib kujutada ohtu ühele või mitmele samasse riskirühma kuuluvale liikmesriigile ja mida ei saa muul viisil leevendada, kaaluvad liikmesriigid üht või mitut järgmist meetet:

a) kohustada gaasihoidlate kasutajaid hoidma maa-aluses hoidlas gaasi miinimumkogust;

b) pakkumismenetlused, enampakkumised või samaväärsed mehhanismid, millega stimuleeritakse hoiustamisvõimsuste reserveerimist, et katta kulude võimalikud puudujäägid;

c) kohustada ülekandesüsteemi haldureid ostma ja haldama strateegilisi gaasivarusid;

d) anda võimalus lõimida hoidlad täielikult ülekandesüsteemi halduri võrku, kui hoidla peataks muidu tegevuse ja selline tegevuse peatamine seaks ohtu ülekandesüsteemi turvalise ja usaldusväärse toimimise.

Selliste meetmete üle konsulteeritakse asjaomases riskirühmas, eelkõige konsulteeritakse selle üle, kuidas meetmetega vähendatakse ühises riskihindamises kindlaks tehtud riske.

4. Artikli 7a ja käesoleva artikli lõike 3 kohaselt vastu võetud meetmed peavad olema vajalikud, selgelt määratletud, läbipaistvad, proportsionaalsed, mittediskrimineerivad ja kontrollitavad ning need ei tohi põhjendamatult moonutada konkurentsi ega gaasi siseturu tõhusat toimimist ega ohustada teiste liikmesriikide ega liidu gaasivarustuskindlust. Meetmed ei tohi takistada ega piirata piiriülest võimsust, mis on jaotatud kooskõlas komisjoni määruse (EL) 2017/459 sätetega.

5. Piirkondlike riskide tuvastamisel püüavad asjaomasesse riskirühma kuuluvad liikmesriigid piirkondlikus riskirühmas kokku leppida piirkonna varude sihtkoguses, et tagada kindlakstehtud varustuskindluse riski katmine vastavalt ühisele riskianalüüsile.

Asjaomasesse riskirühma kuuluvad liikmesriigid püüavad kokku leppida ühise riskihindamise alusel valitud, lõike 3 kohaselt võetud meetmete ühistes rahastamiskavades. Kulude jaotus liikmesriikide vahel peab olema õiglane ja põhinema lõike 2 kohaselt tehtud analüüsil. Kui meedet rahastatakse lõivust, ei koguta seda piiriüleste ühenduspunktide puhul. Kui liikmesriigid ei suuda ühistes rahastamiskavades kokku leppida, võib komisjon vastu võtta õiguslikult mittesiduvad suunised põhielementide kohta, mis tuleb lisada.

6. Asjaomasesse riskirühma kuuluvad liikmesriigid lepivad kokku ühise kooskõlastatud menetluse käesoleva artikli lõikes 3 osutatud hoidlas hoitava gaasi väljavõtmiseks hädaolukorras, nagu on määratletud artikli 11 lõikes 1. Ühine kooskõlastatud menetlus hõlmab gaasi väljavõtmise korda osana komisjoni koordineeritavatest meetmetest piirkondlikus või liidu hädaolukorras, nagu on osutatud artikli 12 lõikes 3.

7. Pärast lõikes 3 osutatud sisekonsultatsiooni asjaomases riskirühmas konsulteerivad liikmesriigid gaasikoordineerimisrühmaga. Liikmesriigid teavitavad gaasikoordineerimisrühma lõigetes 5 ja 6 osutatud ühistest rahastamiskavade ja gaasi väljavõtmise korrast.

8. Lõikest 3 tulenevad meetmed lisatakse riskihindamisele ning vajaduse korral ennetavasse tegevuskavasse ja hädaolukorra lahendamise kavasse, mis vastab antud ajavahemikule.

Artikkel 7c

Kogu ELi hõlmav riskihindamine

Üleminekusättena viivad kõik liikmesriigid kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest lõpule käimasolevad ühised ja riiklikud riskihindamised ning võtavad vajaduse korral vastu ennetava tegevuskava ja hädaolukorra lahendamise kava artikli 7b lõigete 2–6 järgimiseks vajaliku *addendum*'iga. Need ajakohastatud kavad avalikustatakse ja neist teatatakse komisjonile vastavalt artikli 8 lõikes 7 sätestatud menetlusele ning komisjon esitab artikli 8 lõikes 8 määratletud tingimustel soovitusel, mida asjaomane pädev asutus võtab arvesse vastavalt artikli 8 lõikes 9 kirjeldatud menetlusele.

Artikkel 7d

Strateegiliste varude ühishanked

1. Liikmesriigid võivad varustuskindluse tagamiseks võetavate ennetavate meetmete osana luua ülekandesüsteemi haldurite poolt strateegiliste varude ühishanke mehhanismi.

Mehhanism töötatakse välja kooskõlas ELi õiguse ja konkurentsieeskirjadega ning nii, et strateegilisi varusid saaks kasutada osana komisjoni koordineeritavatest meetmetest piirkondlikus või liidu hädaolukorras, nagu on osutatud artikli 12 lõikes 3.

Mehhanismis võivad osaleda kõik liidu ülekandesüsteemi haldurid, kes soovivad ühineda pärast selle loomist.

2. Osalevad liikmesriigid teatavad komisjonile oma kavatsusest selline mehhanism luua. Teade sisaldab teavet, mida on vaja, et hinnata vastavust käesolevale määrusele, näiteks ostetava gaasi maht, meetme kestus, osalevad ülekandesüsteemi haldurid,

halduskord, töökord ja hädaolukorras aktiveerimise tingimused. Samuti täpsustatakse selles eeldatavad kulud ja tulud.

3. Komisjon võib kolme kuu jooksul esitada arvamuse kavandatava mehhanismi käesolevale määrusele vastavuse kohta. Komisjon teatab saadud teatest gaasikoordineerimisrühmale ja vajaduse korral ACERile. Osalevad liikmesriigid võtavad komisjoni arvamust täiel määral arvesse.

Artikkel 7e

Strateegiliste varude hoidmise ja ühishangete aruanne

Komisjon esitab kolme aasta möödumisel käesoleva määruse jõustumisest aruande artiklite 7b, 7c ja 7d kohaldamise ning strateegiliste varude ühishanke võimaluse kasutamisel saadud kogemuste, selle tulude, kulude ja takistuste kohta.

(9) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 jäetakse välja;

(b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Piirkondlikud peatükid sisaldavad asjakohaseid ja tõhusaid piiriüleseid meetmeid, sealhulgas seoses **hoidlate ja** veeldatud maagaasiga, mille puhul on nõutav ühe sama või mitme erineva riskirühma meedet rakendavate liikmesriikide (keda meetmed puudutavad) kokkulepe, võttes aluseks artikli 7 lõikes 1 osutatud matkimise ning ühise riskihindamise.“

(10) Lõikesse 6 lisatakse järgmine lause:

„Koostööettepanek võib hõlmata vabatahtlikku osalemist strateegiliste varude ühishangetes, nagu on osutatud artiklis 7c.“

(11) Lisatakse uus artikkel 8a:

„Artikkel 8a

Küberturvalisuse meetmed

1. Ennetavate tegevuskavade ja hädaolukorra lahendamise kavade koostamisel kaaluvad liikmesriigid asjakohaseid küberturvalisuse meetmeid.

2. Komisjon võib kooskõlas artikliga 19 vastu võtta delegeeritud õigusakti, millega kehtestatakse gaasisektoripõhised eeskirjad piiriüleste gaasivoogude küberturvalisuse aspektide kohta, sealhulgas eeskirjad ühiste miinimumnõuete, kavandamise, seire, aruandluse ja kriisiohje kohta.

3. Kõnealuse delegeeritud õigusakti väljatöötamiseks teeb komisjon tihedat koostööd Euroopa Liidu Energeetikasektori Reguleerivate Asutuste Koostöö Ametiga (ACER), Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeametiga (ENISA), Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustikuga (ENTSOG) ja piiratud arvu peamiste mõjutatud sidusrühmadega, samuti nende volituste piires küberturvalisuse valdkonnas olemasoleva pädevusega üksustega, nagu küberturbekeskused ja küberturbeintsidendite lahendamise üksused (CSIRT), nagu on osutatud küberturvalisuse direktiivis (NIS 2.0).“

(12) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

(a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

(i) punkt e asendatakse järgmisega:

„e) artikli 7a lõikes 1 osutatud riskihindamisel väljaselgitatud riskide kõrvaldamiseks ettenähtud muud ennetavad meetmed (näiteks meetmed, mis on seotud vajadusega tõhustada ühendusi naaberliikmesriikide võrkude vahel, parandada veelgi energiatõhusust, **vältida liigse varuvõimsuse soetamist** ja vähendada gaasinõudlust ning võimalusega mitmekesistada vajaduse korral gaasitarneteid ja -allikaid ning piirkondlikult kasutada olemasolevaid gaasireserve ja veeldatud maagaasi võimsusi), et säilitada gaasivarustus kõikidele tarbijatele võimalikult suures ulatuses;“

(ii) punkt k asendatakse järgmisega:

„k) teave kõikide gaasivarustuskindlusega seotud avaliku teenindamise kohustuste kohta, **sh kohustusliku hoiustamisvõimsuse ja strateegiliste varude kohta**;“

(iii) lisatakse punkt i:

i) teave artiklis 8a osutatud küberturvalisuse meetmete kohta.“

(13) Artikli 12 lõikesse 3 lisatakse punkt d:

„d) koordineerib meetmeid, mis on seotud artiklis 7c osutatud strateegiliste varude ühishangetega.“

(14) Artiklit 13 muudetakse järgmiselt:

(a) lõiked 3, 4 ja 5 asendatakse järgmisega:

„3. Solidaarsusmeede on viimase abinõuna võetav meede, mida kohaldatakse ainult siis, kui taotleb liikmesriik:

a) on välja kuulutanud hädaolukorra vastavalt artiklile 11;

b) ei ole suutnud täita tema solidaarsuse alusel kaitstud tarbijatele suunatud gaasitarnete puudujääki, kuigi on kohaldanud artikli 11 lõikes 3 osutatud meetet;

c) on ammendanud kõik turupõhised meetmed („vabatahtlikud meetmed“), kõik mitteturupõhised meetmed („kohustuslikud meetmed“) ja oma hädaolukorra lahendamise kavas ette nähtud muud meetmed;

d) on komisjonile ja kõikide liikmesriigiga kas otse ühendatud või lõike 2 kohaselt kolmanda riigi kaudu ühendatud liikmesriikide pädevatele asutustele esitanud selgesõnalise taotluse, millele on lisatud käesoleva lõike punktis b osutatud rakendatud meetmete kirjeldus **ja selgesõnaline kohustus** maksta solidaarsust pakkuvale liikmesriigile lõike 8 kohaselt õiglast ja viivitamatut hüvitist.

4. Liikmesriigid, kes saavad solidaarsusmeetme taotluse, lähtuvad pakkumiste esitamisel võimalikult suures ulatuses ja nii kaua kui võimalik vabatahtlikest nõudlusega seotud meetmetest, enne kui võetakse kasutusele mitteturupõhised meetmed.

Kui turupõhised meetmed osutuvad ebapiisavateks, et täita solidaarsust pakkuva liikmesriigi solidaarsuse alusel kaitstud tarbijatele suunatud gaasitarnete puudujääk taotlevas liikmesriigis, võib solidaarsust pakkuv liikmesriik võtta mitteturupõhiseid meetmeid lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustuste täitmiseks.

5. Kui solidaarsust taotlevale liikmesriigile võiks solidaarsust pakkuda rohkem kui üks liikmesriik, püüab solidaarsust taotlev liikmesriik pärast konsulteerimist kõigi liikmesriikidega, kes on kohustatud solidaarsust pakkuma, leida pakkumiste seast kõige soodsama pakkumise, lähtudes kuludest ning gaasitarnete kiirusest, kindlusest ja mitmekesisamisest. **Kui taotluse esitanud liikmesriigi solidaarsuse alusel kaitstud tarbijate gaasitarne puudujäägi katmiseks ei piisa olemasolevatest turupõhistest pakkumistest, on solidaarsust pakkuvad liikmesriigid kohustatud võtma mitteturupõhiseid meetmeid.**“

(b) lõikesse 10 lisatakse järgmine lõik:

„Kui solidaarsusmeetet on pakutud lõigete 1 ja 2 kohaselt, viib pakkuva liikmesriigi reguleeriv asutus ja/või konkurentsiamet kolme kuu jooksul pärast hädaolukorra lõpetamist läbi taotluse esitanud liikmesriigi makstud hüvitise lõppsumma järelkontrolli. Taotluse esitanud liikmesriigiga konsulteeritakse ja ta esitab järelkontrolli kokkuvõtte kohta oma arvamuse. Pärast taotluse esitanud liikmesriigiga konsulteerimist on seda järelkontrolli teostaval asutusel õigus nõuda hüvitise summa parandamist, võttes arvesse taotluse esitanud liikmesriigi arvamust. Järelkontrolli kokkuvõtte edastatakse Euroopa Komisjonile, kes võtab seda arvesse oma aruandes hädaolukorra kohta vastavalt artikli 14 lõikele 3.“;

(c) lõige 14 asendatakse järgmisega:

„14. Käesoleva artikli kohaldatavust ei mõjuta see, kui liikmesriigid ei suuda oma tehnilises ning õigus- ja finantskorras kokku leppida või seda viimistleda. Sellises olukorras, kus **solidaarsuse alusel kaitstud tarbijate gaasivarustuse tagamiseks on vaja solidaarsusmeetet, kohaldatakse asjaomase gaasi nõudmise ja tarnimise suhtes vaikimisi (uues) IX lisas sätestatud korda.**“

(15) Artikli 14 lõike 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Pärast hädaolukorda esitab lõikes 1 osutatud pädev asutus võimalikult kiiresti ja hiljemalt kuus nädalat pärast hädaolukorra lõppenuks kuulutamist komisjonile üksikasjaliku hinnangu hädaolukorra ja rakendatud meetmete tulemuslikkuse kohta, sh hinnangu hädaolukorra majandusliku mõju, elektrisektorile avalduva mõju ning liidule ja selle liikmesriikidele antud või neilt saadud abi kohta. **Vajaduse korral sisaldab hinnang artiklis 13 sätestatud mehhanismi käivitamiseni viinud asjaolude üksikasjalikku kirjeldust ja puuduvate gaasitarnete vastuvõtmise tingimusi, sealhulgas makstud hinda ja rahalist hüvitist, ning vajaduse korral põhjuseid, miks solidaarsuspakkumisi vastu ei võetud ja/või gaasi ei tarnitud.** Niisugune hinnang tehakse kättesaadavaks gaasikoordineerimisrühmale ja seda võetakse arvesse ennetavate tegevuskavade ja hädaolukorra lahendamise kavade ajakohastamisel.“

(16) Artiklit 19 muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 2 esimene lause asendatakse järgmisega:

„Õigus võtta vastu artikli 3 lõikes 8, artikli 7 lõikes 5, artikli 8 lõikes 5 ja artikli 8a lõikes 2 (küberturvalisus) osutatud delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 1. novembrist 2017.“;

(b) lõike 3 esimene lause asendatakse järgmisega:

„3. Euroopa Parlament või nõukogu võivad artikli 3 lõikes 8, artikli 7 lõikes 5, artikli 8 lõikes 5 ja artikli 8a lõikes 2 (küberturvalisus) osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta.“;

(c) lõike 6 esimene lause asendatakse järgmisega:

„6. Artikli 3 lõike 8, artikli 7 lõike 5, artikli 8 lõike 5 ja artikli 8a lõikes 2 (küberturvalisus) alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet.“

(17) VI lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkti 5 alapunkti a teise lõigu teise taande „gaasi transiiditeede ja tarneallikate mitmekesistamise meetmed“ järele lisatakse järgmine taane:

„— liigse varuvõimsuse soetamist vältivad meetmed,“;

b) punkti 11.3. alapunkti a teise lõigu teise taande „gaasi transiiditeede ja tarneallikate mitmekesistamise meetmed“ järele lisatakse järgmine taane:

„— liigse varuvõimsuse soetamist vältivad meetmed,“

(18) Käesoleva määruse II lisas sätestatud tekst lisatakse määrusesse (EL) 2017/1938 IX lisana.

↓ 715/2009 (kohandatud)

Artikkel ~~6834~~

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr ~~715/2009~~ ~~1775/2005~~ tunnistatakse kehtetuks ~~alates 3. märtsist 2011~~. Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitletakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse vastavalt II lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel ~~6932~~

Jõustumine

↓ Parandus, ELT L 229, 1.9.2009, lk 29 (kohandatud)
⇒ uus

Käesolev määrus jõustub= kahekümnenadal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates ⇒ jaanuarist 2023 ⇐ ~~3. märtsist 2011~~.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Üldeesmärgid

1.4.2. Erieesmärgid

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

1.4.4. Tulemusnäitajad

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühiki- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

1.5.4. Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

1.5.5. Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang

1.6. Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

2.2.3. Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veaariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

3.2.2. Tegevusassigneeringutest rahastatav väljund (hinnang)

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS – ASUTUSED

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv taastuvallikatest toodetud gaaside ja maagaasi ning vesiniku siseturu ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud).

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus taastuvallikatest toodetud gaaside ja maagaasi ning vesiniku siseturu ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud).

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Poliitikavaldkond: **energeetika**

Tegevusvaldkond: **Euroopa roheline kokkulepe**

1.3. Ettepanek käsitleb

X uut meetet

☐ uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest²¹

☐ olemasoleva meetme pikendamist

☐ ühe või mitme meetme ühendamist teise või uue meetmega

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Üldeesmärgid

Euroopa roheline kokkuleppe ja kliimamäärusega seati ELile eesmärk saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus viisil, mis aitab kaasa Euroopa konkurentsivõimele, majanduskasvule ja töökohtade loomisele. Kasvuhoonegaaside heite 55 % vähendamise eesmärk viib hinnanguliselt taastuvallikate 38–40 % osakaaluni. Gaaskütused moodustavad 2050. aastaks energiaallikate jaotusest jätkuvalt olulise osa ja seetõttu tuleb konkurentsivõimeliste vähese süsinikuheitega gaasiturgude tulevikku suunatud korralduse abil gaasisektori süsinikuheidet vähendada. Käesolev algatus on ka paketi „Eesmärk 55“ osa. See hõlmab gaaside, sealhulgas vesiniku turu kujundamist. Kuigi selle abil ei vähendata otseselt CO₂ heidet, kõrvaldatakse sellega olemasolevad regulatiivsed tõkked ja luuakse tingimused, et see saaks toimuda kulutõhusal viisil.

1.4.2. Erieesmärgid

Järgmised erieesmärgid keskenduvad nendele, mida käsitletakse sätetes, mis nõuavad lisavahendeid ACERile ja energeetika peadirektoraadile.

Erieesmärk nr. 1:

Luu a õigusraamistik vesinikusektori ja vesinikuvõrkude turupõhiseks arendamiseks.

Erieesmärk nr. 2:

²¹ Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

Parandada piiriülese maagaasikaubanduse tingimusi, võttes arvesse taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside kasvavat rolli, ning suurendada tarbijate õigusi.

Erieesmärk nr. 3:

Tagada, et võrguhaldurite üleeuroopalised üksused järgiksid ELi õigusakte.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Lisavahendid võimaldavad ACERil ja energeetika peadirektoraadil täita ülesandeid, mis on vajalikud neile ELi õigusaktidega antud volituste täitmiseks kooskõlas käesoleva ettepaneku nõuetega.

1.4.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Erieesmärk nr. 1:

Vesinikutaristu arendamine ja selle ühine kasutamine eri turuosaliste poolt.

Erieesmärk nr. 2:

Taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaasidega kauplemise tase ja nende turulepääs (nt kauplejate mahud ja arv, veeldatud maagaasi terminalide kasutamise määr ja saadud gaaside mahud).

Erieesmärk nr. 3:

Euroopa vesinikuvõrgu haldurite võrgustiku õigeaegne loomine ja maagaasi jaotussüsteemi haldurite õigeaegne kaasamine Euroopa jaotusvõrguettevõtjate üksusesse.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Järgnevas hinnangus, niivõrd kui see puudutab ACERit, võetakse arvesse sõltumatu konsultandi hiljutises uuringus esitatud hinnanguid praeguste ülesannete jaoks vajalike ressursside kohta, et määrata kindlaks sarnaste, kuid lisaülesannete jaoks vajalikud ressursid, kohandades neid, et vältida ülehindamist. Olemasolevate ülesannete puhul esitatud täistööajale taandatud töötajate arvud on 2023. aastal vajalike töötajate arvu ümardatud hinnangud, kuid neid on üldiselt vähendatud 20 %, võtmaks arvesse, et konsultandi kasutatud meetodika võis tingida ülehindamist, nagu on selgitatud komisjoni 5. oktoobri 2021. aasta arvamuses C(2021)7024 Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti programmdokumendi kavandi kohta aastateks 2022–2024 ning ACERi käsutuses olevate rahaliste ja inimressursside piisavuse kohta. Käesolevas tööjõu-uuringus kasutatakse vajalike töötajate arvu kohta seega konsultandi kasutatud hinnangust konservatiivsemat hinnangut.

Kuigi ELi tarbijatele tarnitava maagaasi maht järk-järgult väheneb, ei vähenda see lähitulevikus ACERi töökoormust praeguste ülesannete täitmisel: näiteks jätkub maagaasi võrgueeskirjade rakendamine olenemata võrgu transpordimahust. Võttes arvesse vähese CO₂ heitega gaaside segamise kasvavat rolli, suureneb keerukus veelgi. Samuti lisatakse seoses puhta vesiniku võrgu ja turuga ACERi ülesannete loetellu uue sektori reguleerimine.

Erieesmärk nr. 1: õigusraamistiku loomine vesinikusektori ja vesinikuvõrkude turupõhiseks arendamiseks

- Nagu ka elektri ja maagaasi puhul on turupõhise vesinikusektori arendamiseks vaja üksikasjalikumaid eeskirju **võrgueeskirjade või suuniste** kujul. Ettepanek sisaldab üheksat volitust võtta komisjoni määruste kujul vastu uued vesinikuga seotud võrgueeskirjad või suunised.

Praegu on olemas kuus võrgueeskirja või suunist, mis on võetud gaasimääruse (EÜ) nr 715/2009 alusel vastu komisjoni määrustena või lisatud sellele määrusele lisadena. Konsultandi hinnangul vajab ACER nende rakendamiseks seitset täistööajale taandatud töötajat. Maagaasi võrgueeskirjade ja suuniste väljatöötamisel ja rakendamisel saadud kogemusi saab kasutada sarnaste vesiniku võrgueeskirjade ja suuniste väljatöötamisel (nt võimsuse jaotamine, koostalitlusvõime).

Seetõttu on vesinikuga seotud uute võrgueeskirjade ja suuniste väljatöötamiseks ja seejärel rakendamiseks vaja hinnanguliselt viit täistööajale taandatud töötajat. Arvestades vesinikusektori järkjärgulist arengut, tuleks täiendavad täistööajale taandatud töötajad tööle võtta järk-järgult: alates 2023. aastast üks täistööajale taandatud töötaja aastas.

- ACER teeb ka **otsuseid uue piiriülese vesinikutaristu kulude jaotamise kohta ja vesiniku või muude gaaside kvaliteedierinevustest tulenevate piirangute kõrvaldamise lahenduste kohta**. Konsultandi hinnangul on ACERi otsuse tegemiseks piiriülese kulude jaotamise kohta TEN-E määruse 347/2013 alusel juhul, kui liikmesriikide reguleerivad asutused ei jõua kokkuleppele, vaja umbes kolme täistööajale taandatud töötajat kuueks kuuks ning kui otsus edasi kaevatakse, on vaja täiendavaid inimressursse. Eeldades, et otsus tehakse kord kahe aasta tagant, oleks selleks täiendavalt vaja üht täistööajale taandatud töötajat ajal, mil vesiniku ja muude gaaside kui maagaasi kasvava tähtsuse tõttu see otsustusõigus tõenäoliselt tekib (s.o 2026. aastal).
- ACERi **turujärelevalve aruandele** lisatakse **neljas väljaanne** (lisaks elektri hulgimüüki, maagaasi hulgimüüki ja jaemüüki/tarbijaid käsitlevatele) **vesiniku kohta**, millega laiendatakse ACERi turujärelevalve ulatust. Praegu töötab nimetatud kolme väljaandega 7–8 täistööajale taandatud töötajat. Kuna vesinik on ACERi jaoks uus valdkond, mille jaoks tuleb luua ettevõttesisene pädevus, prognoositakse, et alates ettepanekute jõustumisest on vaja täiendavalt üht täistööajale taandatud töötajat ja veel üht täistööajale taandatud töötajat on vaja siis, kui vesinikusektor hakkab eeldatult kujunema üleeuroopaliseks turuks (s.o umbes 2027. aasta paiku).
- Arvestades vesiniku ja muude mittefossiilsete gaaside kasvavat tähtsust, tuleb energia hulgimüügiture terviklikkuse ja läbipaistvuse määruse kohaldamisala laiendada. Selleks on täiendavalt vaja viit täistööajale taandatud töötajat: kaht alates 2024. aastast ja kolme täistööajale taandatud töötajat, kui vesinikuturg hakkab arenema, seega alates 2027. aastast. Kõnealuse viie täistööajale taandatud töötaja tööd on võimalik rahastada tasudest.

Erieesmärk nr. 2:	<u>piiriülese maagaasikaubanduse tingimuste parandamine, võttes arvesse taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside kasvavat rolli, ning suurendada tarbija õigusi</u> – Kavas on vastu võtta uus komisjoni määrus küberturvalisuse kohta, mis on samaväärne elektrisektoris kohaldatavaga. Vastavalt ACERi vajatavale kogemusele on ühe võrgueeskirja või suunise kohta vaja keskmiselt üht täistööajale taandatud töötajat ning alates ettepaneku jõustumisest täiendavalt üht täistööajale taandatud töötajat küberturvalisuse jaoks. – Lisatakse uus säte, mille kohaselt peavad võrguhalduritel ristsubsideerimise vältimiseks olema eraldi reguleeritud varabaasid maagaasi-, vesiniku- ja/või elektrivõrkude jaoks. ACERile tehakse ülesandeks anda võrguhalduritele ja liikmesriikide reguleerivatele asutustele soovitusi varade väärtuse kindlaksmääramise ja võrgu kasutajate tasude arvutamise kohta ning ajakohastada neid igal teisel aastal. ACERile tehakse ka ülesandeks avaldada iga nelja aasta järel uuring, milles võrreldakse ELi ülekandesüsteemi haldurite kulude tõhusust. Elektrimääruse 2019/943 artikli 18 lõike 9 kohase ülekande- ja jaotustariifi käsitleva parima tava aruande puhul hindas konsultant personalivajaduseks 0,4 täistööajale taandatud töötajat aastas, mis on veidi rohkem kui olemasolevas gaasi ühenduspunktide ülekoormamist käsitlevas seirearuandes. Ettepanekuga vähendatakse viimati nimetatud aruandes sätestatud esitamise sagedust igalt aastalt põhimõtteliselt igale kahele aastale. Nii peaks alates 2024. aastast piisama mõlema uue aruandlusülesande täitmiseks täiendavast 0,5 täistööajale taandatud töötajast. – Võttes arvesse uuesti sõnastatud elektridirektiivi (EL) 2019/944 sätteid, tugevdatakse käesoleva ettepanekuga sätteid ka gaasitarbijate kohta. Nende sätetega peaks kaasnema ACERi suutlikkus jälgida tarbijaõigusi ja jaeturge ning seega peaks ACERi iga-aastase turujärelevalvearuandega tegelevat meeskonda suurendama 0,5 täistööajale taandatud töötaja võrra alates ajast, mil liikmesriigid peavad sätteid üle võtma (st alates 2024. aastast).
Erieesmärk nr. 3:	<u>selle tagamine, et võrguhaldurite üleeuroopalised üksused järgiksid ELi õigusakte</u> – Ettepanekuga parandatakse järelevalvet ENTSO-G üle (võttes arvesse ENTSO-E-ga seotud sätteid), laiendatakse ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse tegevusulatust maagaasi jaotussüsteemi halduritele ja luuakse uus Euroopa vesinikuvõrgu haldurite võrgustik. Euroopa vesinikuvõrgu haldurite võrgustiku loomine ja ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse tegevusulatuse laiendamine tekitab ACERile esimesel aastal pärast ettepaneku jõustumist tippkoormuse, millele järgnevad korrapärased järelevalveülesanded ja võimalikud, kuigi harvad jõustamismeetmed. Piisama peaks ühest täistööajale taandatud töötajast, kes pärast esimest aastat tegeleks ka uue Euroopa vesinikuvõrgu haldurite võrgustiku peamise järelevalveülesandega: uue liiduülese võrgu arengukava hindamisega. Eespool kirjeldatud täiendavate täistööajale taandatud töötajate arvud ei sisalda halduspersonali. Umbes 25 % halduspersonali suhtarvu (vähem kui praegu) kohaldamine tähendab, et vaja on veel viit täistööajale taandatud töötajat. Komisjoni varasemates arvamustes ACERi programmdokumentide kohta on väljendatud kahtlust, et ACERi ametikohtade loetelu ei sisalda sätteid kantselei- või sekretäriülesandeid täitvate töötajate

kohta ning ACER tugineb selliste ülesannete täitmisel tõepoolest ajutistele töötajatele. Selleks et seda olukorda parandada ilma lisakoormuseta ELi eelarvele, peaksid need halduspersonali hulka kuuluvad täistööajale taandatud töötajad seega kuuluma AST/SC-kategooriasse, sest nad asendaksid ajutisi töötajaid.

Kokku 21 täistööajale taandatud töötajast kuni seitse rahastataks tasudest (kaks ajutist teenistajat AD ametikohal, kolm lepingulist töötajat IV tegevusüksuses ja kaks ajutist teenistajat AST/SC ametikohal sekretariaadiabidena kahe energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse määruse alusel tegutseva osakonna juhatajatele).

Kuigi suurem osa ELi asutuste täiendavast töökoormusest jääb ACERi kanda, suurendavad vesinikusektor, mis areneb järk-järgult üleeuroopaliseks turuks, ning maagaasivõrgu ja -turu üha keerukamaks muutumine, mis on tingitud muude gaaside kui fossiilse gaasi suurenevast tarnest, ka energeetika peadirektoraadi töökoormust. Konservatiivse hinnangu kohaselt on tugevdatud tarbijakaitsesätete nõuetekohase rakendamise tagamiseks vaja veel ühte täistööajale taandatud töötajat. Hulgimüügi valdkonnas töötab praegu kaheksa täistööajale taandatud töötajat gaasiturudega (sealhulgas võrgu planeerimine ja gaasi kvaliteet). Vesinikuga seotud eeskirjade lisandumine ja maagaasisektori kasvav keerukus nõuavad personali 1,5-kordset suurendamist, seega nelja täiendavat täistööajale taandatud töötajat, kelle palkamine jaotatakse lähiaastatele koosõlas vesinikusektori arenguga ja muude gaaside kui fossiilse gaasi turuosa suurenemisega.

- 1.5.2. *ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.*

Praegu puuduvad ELi tasandil eeskirjad, millega reguleeritakse spetsiaalseid vesinikuvõrke või -turge. Pidades silmas praegu ELi ja liikmesriikide tasandil tehtavaid pingutusi, et edendada taastuvallikatest toodetud vesiniku kasutamist fossiilkütuste asendajana, oleks liikmesriikidel stiimul võtta riiklikul tasandil vastu eeskirjad vesiniku transportimiseks mõeldud spetsiaalse taristu kohta. See tekitab ELis killustunud õiguskeskkonna ohu, mis võib takistada riiklike vesinikuvõrkude ja -turgude lõimimist, pärssides või takistades seeläbi piiriülest vesinikukaubandust.

Vesinikutaristut käsitlevate eeskirjade ühtlustamine hilisemas etapis (st pärast riiklike õigusaktide kehtestamist) suurendaks liikmesriikide halduskoormust ning ettevõtjate regulatiivseid kulusid ja ebakindlust, eriti kui tegemist on pikaajaliste investeeringutega vesiniku tootmisel ja transporditaristusse.

Spetsiaalsete vesinikuvõrkude ja -turgude ELi tasandi õigusraamistiku loomine edendaks riiklike vesinikuturgude ja -võrkude lõimimist ning omavahelist ühendamist. Selliste spetsiaalsete vesinikuvõrkude kavandamist, rahastamist ja haldamist käsitlevad ELi tasandi eeskirjad looksid seda liiki pikaajalise taristu potentsiaalsete investorite jaoks pikaajalise prognoositavuse, eelkõige piiriüleste ühenduste puhul (mille suhtes võivad muidu kehtida erinevad ja võimalik et erineva sisuga riigisisised õigusaktid).

Biometaani puhul on tõenäoline, et ilma ELi tasandi algatuseta oleks õigusraamistik 2030. aastaks hulgimüügiturgudele juurdepääsu, ühenduskohustuste ning ülekandesüsteemi haldurite ja jaotussüsteemi haldurite koordineerimismeetmete vallas endiselt ebaühtlane. Samuti seisavad taastuvallikatest toodetud ja väheste CO₂ heitega gaasi tootjad ilma mõningase ELi tasandil toimuva ühtlustamiseta ELi eri osades silmitsi väga erinevate ühendus- ja võrku suunamise kuludega, mis toob kaasa ebavõrdsed tingimused.

Ilma täiendavate ELi tasandi õigusaktideta kohaldaksid liikmesriigid jätkuvalt erinevaid gaasi kvaliteedistandardeid ja vesiniku segamise tasemeid käsitlevaid eeskirju, mis võivad kaasa tuua piiriüleste voogude piiramise ja turu killustumise. Gaasi kvaliteedistandardid määratletakse jätkuvalt peamiselt maagaasi kvaliteedinäitajate alusel, mis piiraks taastuvallikatest toodetud gaaside võrku lõimimist.

Kõik need aspektid vähendavad tõenäoliselt taastuvallikatest toodetud gaaside piiriülest kaubandust, mida võib kompenseerida fossiilse gaasi suurem import. Veeldatud maagaasi terminalide kasutamine ja import võib jääda piirduma fossiilse gaasiga hoolimata sellest, et veeldatud maagaasi terminale ei oleks vaja kohandada, kui väljastpoolt ELi pärit allikatest oleks kättesaadav konkurentsivõimeline biometaan või sünteetiline metaan.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Varasemate seadusandlike ettepanekutega saadud kogemused on näidanud, et ACERi personalivajadusi on lihtne alahinnata. See kehtib eriti juhul, kui õigusaktid sisaldavad sätteid, mis annavad volitused üksikasjalikumate tehniliste eeskirjade, näiteks elektrimääruse (EL) 2019/943 kohaste võrgueeskirjade ja suuniste vastuvõtmiseks. Selleks et vältida 2009. aastal vastu võetud kolmanda energiapaketiga saadud kogemuste kordumist, kui personalivajaduse alahindamine tõi kaasa struktuurse personalipuuduse (mida lahendatakse põhjalikult alles alates ELi 2022. aasta eelarvest), hinnatakse käesoleva ettepaneku puhul personalivajadust mitme tulevase aasta puhul ja võetakse arvesse tõenäolist tulevast arengut, nagu volituste kasutamine.

1.5.4. Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

See algatus on Euroopa rohelise kokkuleppe ja paketi „Eesmärk 55“ osana lisatud komisjoni 2021. aasta tööprogrammi (COM(2020) 690 final) ning see aitab saavutada eesmärki vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks võrreldes 1990. aasta tasemega vähemalt 55 %, nagu on sätestatud Euroopa kliimamääruses, ning ELi eesmärki saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus.

1.5.5. Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang

Täistööajale taandatud töötajaid on vaja uute ülesannete täitmiseks, samal ajal kui olemasolevad ülesanded lähitulevikus ei vähene: vesinikusektor areneb paralleelselt sellega, et jätkuvalt kasutatakse maagaasisüsteemi, mis muutub veelgi keerulisemaks muude metaaniallikate kui fossiilse gaasi suureneva kasutamise tõttu. Seega ümberpaigutamine vajadust lisapersonali järele ei rahuldaks.

Niivõrd, kui see on õiguslikult võimalik, rahastatakse täiendavate täistööajale taandatud töötajate palkamist olemasoleva energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse määrase kohase tasusüsteemi kaudu, millega rahastatakse ACERi ülesannete täitmist.

1.6. Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

☐ **Piiratud kestusega**

- ☐ Ettepanek hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- ☐ Finantsmõju avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA

☒ **Piiramatu kestusega**

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid²²

☒ **Eelarve otsene täitmine** komisjoni poolt

- ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve jagatud täitmine** koostöös liikmesriikidega

☒ **Eelarve kaudne täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);

☐ Euroopa Investeeringuspangale ja Euroopa Investeeringufondile;

☒ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;

☐ avalik-õiguslikele asutustele;

☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad annavad piisavad finantstagatised;

☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes annavad piisavad finantstagatised;

☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

Märkused

²² Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Märkige sagedus ja tingimused.

Kooskõlas oma finantsmäärusega peab ACER oma programmidokumendi raames esitama iga-aastase tööprogrammi, mis sisaldab iga tegevuse kohta nii rahaliste vahendite kui ka inimressurssidega seotud üksikasju.

ACER esitab energeetika peadirektoraadile kuuaruande eelarve täitmise kohta, sealhulgas kulukohustuste ja maksete kohta eelarvejaotiste kaupa ning vabade ametikohtade määra kohta töötajate liikide kaupa.

Lisaks on energeetika peadirektoraat otseselt esindatud ACERi juhtorganites. Haldusnõukogus olevate esindajate kaudu teavitatakse energeetika peadirektoraati eelarve kasutamisest ja ametikohtade loetelust selle igal aasta jooksul toimuval koosolekul.

Kooskõlas finantseeskirjadega kohaldatakse ACERi suhtes haldusnõukogu ja iga-aastase tegevusaruande kaudu ka iga-aastaseid nõudeid esitada aruanded tegevuse ja vahendite kasutamise kohta.

Energeetika peadirektoraadi poolt otse täidetavate ülesannete puhul järgitakse komisjonis ja rakendusametites rakendatavat iga-aastast kavandamise ja järelevalve tsüklit, sealhulgas esitatakse tulemused energeetika peadirektoraadi iga-aastases tegevusaruandes.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus*

Kuigi ACER peab arendama uusi eksperditeadmisi, on siiski kõige kulutõhusam määrata käesoleva ettepaneku kohased uued ülesanded olemasolevale ametile, mis juba täidab sarnaseid ülesandeid.

Energeetika peadirektoraat töötas oma suhete haldamiseks ACERiga välja kontrollistrateegia, mis on osa komisjoni 2017. aasta sisekontrolliraamistikust. ACER vaatas oma sisekontrolliraamistiku läbi ja võttis selle vastu 2018. aasta detsembris.

2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

Peamine oht on valed hinnangud käesoleva ettepanekuga kaasneva töökoormuse kohta, kuna ettepaneku eesmärk on luua hõlbustav õigusraamistik enne, mitte tagantjärele pärast riiklike lähenemisviiside kehtestamist ning uute osalejate ja uute kütuste (vesinik ja muud nn alternatiivsed gaasid) energiasektorisse ilmutumist. Selle ohuga tuleb tegeleda, sest nagu kogemused on näidanud, on juhul, kui esialgses ettepanekus ei ole lisavahendite vajadust arvesse võetud, väga raske seda olukorda hiljem parandada.

Seda ohtu leevendab see, et ettepanek sisaldab mitut uut ülesannet, sest kuigi mõne tulevase ülesande töökoormust võidakse alahinnata, võidakse teisi ülehinnata, mis võimaldab võimalikke tulevase ümberpaigutusi.

2.2.3. *Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).*

Eeldatakse, et ACERi olemasolevatele volitustele lisaülesannete määramine ei too ACERis kaasa täiendavaid erikontrolle, mistõttu kontrollikulude ja hallatavate vahendite väärtuse suhe jääb muutumatuks.

Samuti ei too lisakontrolle ega kontrollikulude suhte muutumist kaasa energeetika peadirektoraadile antud ülesanded.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

ACER kohaldab kooskõlas komisjoni lähenemisviisiga ELi detsentraliseeritud asutuste pettustevastaseid põhimõtteid.

2019. aasta märtsis võttis ACER vastu uue pettustevastase strateegia, millega tunnistati kehtetuks ACERi haldusnõukogu otsus 13/2014. Uus kolmeaastane strateegia põhineb järgmistel elementidel: iga-aastane riskihindamine, huvide konfliktide ennetamine ja haldamine, rikkumisest teatamise sise-eeskirjad, tundlike ülesannete haldamise põhimõtted ja kord ning eetika ja ausameelsusega seotud meetmed.

Energeetika peadirektoraat võttis samuti 2020. aastal vastu läbivaadatud pettustevastase võitluse strateegia. Energeetika peadirektoraadi pettustevastase võitluse strateegia põhineb komisjoni pettustevastase võitluse strateegial ja spetsiifilisel riskihindamisel, mis tehti asutuse sees, et selgitada välja pettuste suhtes kõige haavatavamad valdkonnad, juba kehtestatud kontrollid ja meetmed, mis on vajalikud, et parandada energeetika peadirektoraadi suutlikkust pettusi ennetada, avastada ja kõrvaldada.

Nii ACERi määrus kui ka riigihangete suhtes kohaldatavad lepingusätted tagavad, et auditeid ja kohapealseid kontrolle saavad teha komisjoni talitused, sealhulgas Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF), kasutades Pettustevastase Ameti soovitatud standardsätteid.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Number	Liigendatud/liigendamata ²³	EFTA riigid ²⁴	kandidaatriigid ²⁵	kolmanda d riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
02	02 10 06 ja 02 03 02	Liigendatud/	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaasta	Eelarverida	Kulu	Rahaline osalus
------------	-------------	------	-----------------

²³ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

²⁴ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

²⁵ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

se finantsraam istiku rubriik		liik				
	Number	Liigendatu d/liigendam ata	EFTA riigid	kandidaatrii gid	kolmanda d riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
	[XX.AA.AA.AA]		JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	2	Euroopa strateegilised investeeringud – Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (ACER)
---	----------	--

ACER			Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU
Jaotis 1:	Kulukohustused	(1)	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
	Maksed	(2)	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
Jaotis 2:	Kulukohustused	(1a)						
	Maksed	(2a)						
Jaotis 3:	Kulukohustused	(3a)						
	Maksed	(3b)						
ACERi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3a	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
	Maksed	=2+2a +3b	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“
---	----------	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU
Energeetika peadirektoraat							
• Personalikulud		0,152	0,304	0,304	0,456	0,760	1,976
• Muud halduskulud							
Energeetika peadirektoraat KOKKU	Assigneeringud						

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760	1,976
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	0,842	1,298	1,684	2,070	2,678	8,572
	Maksed	0,842	1,298	1,684	2,070	2,678	8,572

3.2.2. Hinnanguline mõju ACERi assigneeringutele

- ☒ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid			Aasta N		Aasta N+1		Aasta N+2		Aasta N+3		Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)						KOKKU	
	VÄLJUNDID																	
	↓	Väljundi liik ²⁶	Keskmine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ²⁷ ...																		
– Väljund																		
– Väljund																		
– Väljund																		
Erieesmärk nr 1 kokku																		
ERIEESMÄRK nr 2 ...																		
– Väljund																		
Erieesmärk nr 2 kokku																		
KULU KOKKU																		

²⁶ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

²⁷ Vastavalt punktile 1.4.2. „Erieesmärgid ...“

3.2.3. Hinnanguline mõju ACERi personalile

3.2.3.1. Ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	-------

Ajutised töötajad (AD palgaastmed)	0,456	0,760	0,912	1,064	1,216	4,408
Ajutised töötajad (AST palgaastmed)						
Ajutised töötajad (AST/SC palgaastmed)	0,152	0,152	0,304	0,304	0,456	1,368
Lepingulised töötajad	0,082	0,082	0,164	0,246	0,246	0,820
Riikide lähetatud eksperdid						

KOKKU	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Personalivajadus (täistööajale taandatud töötajate arv):

	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	-------

Ajutised töötajad (AD palgaastmed)	3	6	7	8	10	10
Ajutised töötajad (AST palgaastmed)						
Ajutised töötajad (AST/SC palgaastmed)	1	2	3	4	5	5
Lepingulised töötajad (FG IV)	1	2	3	3	6	6
Riikide lähetatud ekspertid						

KOKKU	5	10	13	15	21	21
-------	---	----	----	----	----	----

Millest ELi toetusest rahastatakse²⁸:

	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU
Ajutised töötajad (AD palgaastmed)	3	5	6	7	8	8
Ajutised töötajad (AST palgaastmed)						
Ajutised töötajad (AST/SC palgaastmed)	1	1	2	2	3	3
Lepingulised töötajad (FG IV)	1	1	2	3	3	3
Riikide lähetatud ekspertid						

²⁸ Igal aastal määrab ACER kooskõlas komisjoni otsuse (EL) 2020/2152 artikli 3 lõikega 1 kindlaks need kulud, sealhulgas personalikulud, mida võib rahastada tasudest, ning esitab tulemused oma programmdokumendi kavandis. Kooskõlas määruse (EL) 2019/942 artikliga 20 esitab komisjon arvamuse ACERi programmdokumendi kavandi kohta, sealhulgas ameti ettepanekute kohta, milliseid kulusid käsitatakse tasude kaudu rahastamiskõlblike kuludena ja mil määral on võimalik seeläbi vähendada koormust ELi eelarvele.

KOKKU	5	7	10	12	14	14
-------	---	---	----	----	----	----

Täistööajale taandatud töötajate kavandatav töölevõtmise kuupäev on vastava aasta 1. jaanuar.

3.2.3.2. Vastutava peadirektoraadi hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus täisarvuna (või kuni ühe komakohaga)

	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)					
20 01 02 01 ja 20 01 02 02 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	1	2	2	3	5
20 01 02 03 (delegatsioonides)					
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)					
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)					
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)²⁹					
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)					
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)					
Eelarveread (täpsustada) ³⁰	– peakorteris ³¹				
	– delegatsioonides				
01 01 01 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)					

²⁹ Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

³⁰ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised BA read).

³¹ Peamiselt ühtekuuluvuspoliitika fondid, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD) ning Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond (EMKVF).

10 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud ekspertid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)					
Muud eelarveread (märkige)					
KOKKU	1	2	2	3	5

Tegemist on uute ülesannetega, mille jaoks energeetika peadirektoraadis praegu töötajaid ei ole. Personalivajadused võidakse katta töötajate peadirektoraadisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- ☐ Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.
- ☒ Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele eelarveridadele ja summadele.

- Paketi „Eesmärk 55“ algatusi ei võetud mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide arvutamisel arvesse. Kuna see konkreetne algatus on uus, tuleb ümber planeerida nii ACERile antava toetuse eelarverida kui ka eelarverida, millega toetatakse energeetika peadirektoraadis tehtavat lisatööd. Niivõrd kui ACERi täiendavate inimressursside mõju eelarvele ei ole võimalik katta tasudest või ELi praegusest toetusest, kaetakse see juhul, kui tegemist on tasudest mitterahastatavate täiendavate täistööajale taandatud töötajatega, ümberjaotamisega teistelt energeetika peadirektoraadi hallatavatelt eelarveridadelt, eelkõige Euroopa ühendamise rahastu energeetikaprogrammi eelarvereadelt 02 03 02, ilma et loodaks pretsedenti Euroopa ühendamise rahastu vahendite kasutamiseks.
- ☐ Ettepanek/algatus eeldab paindlikkusinstrumendi kohaldamist või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamist.³²

Selgitage, millised toimingud on vajalikud, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

- Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

³² Vt nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määruse (EL, Euratom) nr 2093/2020 (millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027) artiklid 12 ja 13.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele
 - ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ omavahenditele
 - ☐ muudele tuludele
 - ☐ palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu
- miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ³³						
		Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)		
Artikkel								

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Täpsustage tuludele avaldatava mõju arvutusmeetod.

³³ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

FINANTSSELGITUSE

LISA

Ettepaneku/algatuse nimetus:

Gaasimäärus (sh ACERi määruse muudatused)

1. VAJALIKUKS PEETAV TÖÖTAJATE ARV JA TÖÖTAJATEGA SEOTUD KULUD

2. MUUD HALDUSKULUD

3. HALDUSKULUD KOKKU

4. KULUDE ARVUTAMISEKS KASUTATUD MEETODID

4.1. INIMRESSURSID

4.2. MUUD HALDUSKULUD

Käesolev lisa tuleb lisada finantssselgitusele pärast talitustevahelise konsulteerimise algatamist.

Andmetabeleid kasutatakse finantssselgituses sisalduvate tabelite allikana. Need on rangelt komisjonisiseseks kasutamiseks.

1. Vajalikuks peetavate töötajatega seotud kulud

☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist

☒ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistik u RUBRIIK 7		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
		Täistöö aja ekvival ent	Assigneeri ngud	Täistöö aja ekvival ent	Assigneeri ngud	Täistöö aja ekvival ent	Assigneeri ngud	Täistöö aja ekvival ent	Assigneeri ngud	Täistöö aja ekvival ent	Assigneeri ngud	Täistöö aja ekvival ent	Assigneeri ngud	Täistöö aja ekvival ent	Assigneeri ngud	Täistöö aja ekvival ent	Assigneeri ngud
• Ametikohtade loetelus sisalduvad ametikohad (ametnikud ja ajutised teenistujad)																	
20 01 02 01 – Peakorteris ja esindustes	AD	1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760						
	AS T																
20 01 02 03 – ELi delegatsioon ides	AD																
	AS T																
• Koosseisuvälised töötajad ³⁴																	
20 02 01 ja 20 02 02 – Kosseisuvä lised töötajad peakorteris ja	AC																
	EN D																
	IN T																

³⁴ AC – lepingulised töötajad, AL – kohalikud töötajad, END – riikide lähetatud eksperdid, INT – renditööjõud, JPD – noored spetsialistid delegatsioonides.

esindustes																	
20 02 03 – Koosseisuvä lised töötajad ELi delegatsioon ides	AC																
	AL																
	EN D																
	IN T																
	JP D																
Muud personaliga seotud eelarveread (täpsustage)																	
Personalik ulud kokku – RUBRIIK 7		1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760						

Tegemist on uute ülesannetega, mille jaoks energeetika peadirektoraadis praegu töötajaid ei ole. Personalivajadused võidakse katta töötajate peadirektoraadisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
		Täistö õaja ekviva lent	Assignee ringud	Täistö õaja ekviva lent	Assignee ringud	Täistö õaja ekviva lent	Assignee ringud	Täistö õaja ekviva lent	Assignee ringud	Täistö õaja ekviva lent	Assignee ringud	Täistö õaja ekviva lent	Assignee ringud	Täistö õaja ekviva lent	Assignee ringud	Täistö õaja ekviva lent	Assignee ringud
• Ametikohtade loetelus sisalduvad ametikohad (ametnikud ja ajutised teenistujad)																	
01 01 01 01	kaudne	A															

teadustegevus ³⁵	D																
01 01 01 11 teadustegevus	otsene	AS T															
Muu (täpsustage)																	
• Koosseisuvälised töötajad ³⁶																	
Tegevusassigneeringutest rahastatavad koosseisuväliste töötajate kulud (endised BA read).	– peakorteris	A C															
		E N D															
		IN T															
	– liidu delegatsioonides	A C															
		AL															
		E N D															
		IN T															
		JP D															
	01 01 01 02 teadustegevus	kaudne	A C														
	01 01 01 12	otsene	E N														

³⁵ Valida asjakohane eelarverida või märkida vajaduse korral teine; kui asjakohaseid eelarveridu on rohkem, tuleks eraldi esitada iga asjakohase eelarverea töötajad.

³⁶ AC – lepingulised töötajad, AL – kohalikud töötajad, END – riikide lähetatud eksperdid, INT – renditööjõud, JPD – noored spetsialistid delegatsioonides.

teadustegevus	D																
Muu (täpsustage) ³⁷	IN T																
Muud personaliga seotud eelarveread (täpsustage)																	
Personalikulud kokku – RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud																	
Personalikulud kokku (kõik mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid)		1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760						

Tegemist on uute ülesannetega, mille jaoks energia peadirektoraadis praegu töötajaid ei ole. Personalivajadused võidakse katta töötajate peadirektoraadisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

³⁷ Valida asjakohane eelarverida või märkida vajaduse korral teine; kui asjakohaseid eelarveridu on rohkem, tuleks eraldi esitada iga asjakohase eelarvea töötajad.

2. Muud halduskulud

☒ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist

☐ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7	Aasta N ³⁸	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Aasta N+4	Aasta N+5	Aasta N+7	Kokku
<u>Peakorteris või ELi territooriumil:</u>								
20 02 06 01 – Lähetus- ja esinduskulud								
20 02 06 02 – Konverentside ja koosolekutega seotud kulud								
20 02 06 03 – Komiteed ³⁹								
20 02 06 04 – Uuringud ja konsultatsioonid								
20 04 – IT-kulud (ettevõtjad) ⁴⁰								
Muud personaliga mitteseotud eelarveread (vajaduse korral täpsustage)								
<u>Liidu delegatsioonides</u>								
20 02 07 01 – Lähetused, konverentsid ja esinduskulud								

³⁸ N on aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist. „N“ asemel tuleb märkida esimene eeldatav rakendamise aasta (näiteks 2021). Sama tuleb teha ka järgnevate aastate puhul.

³⁹ Täpsustage komitee liik ja rühm, millesse see kuulub.

⁴⁰ Vaja on informaatika peadirektoraadi IT-investeeringute rühma arvamust (vt IT rahastamise suunised, C(2020) 6126 final, 10.9.2020, lk 7).

20 02 07 02 – Töötajate täiendkoolitus								
20 03 05 – Taristu ja logistika								
Muud personaliga mitteseotud eelarveread (<i>vajaduse korral täpsustage</i>)								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 muud kulud kokku								

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud	Aasta N⁴¹	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Aasta N+4	Aasta N+5	Aasta N+7	Kokku
Tegevusassigneeringutest (endised BA read) kaetavad tehnilise ja haldusabi kulud (<u>v.a</u> koosseisuvälised töötajad):								
– peakorteris								
– liidu delegatsioonides								
Muud teadustegevusega seotud juhtimiskulud								

⁴¹ N on aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist. „N“ asemel tuleb märkida esimene eeldatav rakendamise aasta (näiteks 2021). Sama tuleb teha ka järgnevate aastate puhul.

Poliitikavaldkondade IT-kulud rakenduskavadele ⁴²								
Ettevõtjatega seotud IT-kulud rakenduskavadele ⁴³								
Muud personaliga mitteseotud eelarveread (<i>vajaduse korral täpsustage</i>)								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad muud kulud kokku								
Muud halduskulud kokku (kõik mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid)								

⁴² Vaja on informaatika peadirektoraadi IT-investeeringute rühma arvamust (vt IT rahastamise suunised, C(2020) 6126 final, 10.9.2020, lk 7).

⁴³ See punkt hõlmab kohalikke haldussüsteeme ja makseid ettevõtjate IT-süsteemide kaasrahastamiseks (vt IT rahastamise suunised, C(2020)6126 final, 10.9.2020).

3. Halduskulud kokku (mitmeaastase finantsraamistiku kõik rubriigid)

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Ülevaade	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Rubriik 7 – Personal	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			
Rubriik 7 – Muu halduskulu								
Rubriik 7 kokku	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			
Rubriigist 7 välja jäävad kulud – personalikulud								
Rubriigist 7 välja jäävad kulud – muud halduskulud								
Muud rubriigid kokku								
RUBRIIK 7 KOKKU ja rubriigist 7 välja jääv kokku	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			

Need on täiesti uued ülesanded. Haldusassigneeringute vajadused võidakse katta eelarvest, mida võidakse peadirektoraadi sees ümber jaotada. Vajaduse korral võidakse haldusassigneeringuid täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

4.

4. Kulude hindamiseks kasutatud arvutusmeetodid

4.1 Personalikulud

Selles osas kirjeldatakse vajalikuks peetava personali arvutamise meetodit (töökoormuse prognoosid, sealhulgas konkreetsete töökohtade puhul (süsteemi Sysper 2 kohased töökohtade profiilid), töötajate liigid ja vastavad keskmised kulud).

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7
NB: Keskmised kulud peakorterit iga töötajaliigi kohta on esitatud veebisaidil BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/pre/legalbasis/Pages/pre-040-020_preparation.aspx
• Ametnikud ja ajutised teenistujad 1–5 AD ametikohta määruse rakendamise jälgimiseks: – järelevalve ACERi üle ja temaga kooskõlastamine; – õigusraamistiku väljatöötamine vesinikusektori ja vesinikuvõrkude turupõhiseks arendamiseks; – vajaliku õigusraamistiku väljatöötamine, et parandada piiriülese gaasikaubanduse tingimusi, võttes arvesse taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega gaaside kasvavat rolli, ning suurendada tarbija õigusi; – selle tagamine, et võrguhaldurite üleeuroopalised üksused järgiksid ELi õigusakte. Keskmised kulud tulenevad märgukirjast Ares(2020)7207955.
• Koosseisuvälised töötajad

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud
• Ainult ametikohad, mida rahastatakse teadusuuringute eelarvest
• Koosseisuvälised töötajad

4.2 Muud halduskulud

Täpsustage arvutusmeetodit, mida iga eelarverea puhul kasutati, ja eelkõige aluseks võetud eeldusi (nt kohtumiste arv aastas, keskmised kulud jne).

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7

--

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud